EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.10.2024
COM(2024) 474 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

Innehåll

Förkortningar 4

Sammanfattning 5

1. Läget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens 8

A. Betalningsansökningar och utbetalningar 8

Utbetalningstakten har ökat till följd av översynerna av planerna för återhämtning och resiliens 8

Förfarandet för innehållande har använts i allt högre grad, vilket underlättar snabbare utbetalningar 10

Kommissionen har fortsatt att emittera EU-obligationer för att finansiera faciliteten för återhämtning och resiliens 11

Allt fler åtgärder är berättigade till finansiering inom ramen för gröna obligationer inom NextGenerationEU 12

Makroekonomiska villkor och faciliteten för återhämtning och resiliens 13

B. Översyn av planer för återhämtning och resiliens 14

De uppdaterade planerna för återhämtning och resiliens är fortsatt ambitiösa efter de översyner som gjordes 2023 och 2024 14

Den totala finansieringsramen och bidraget från faciliteten för återhämtning och resiliens till var och en av de sex politiska pelarna har ändrats efter översyner av planerna för återhämtning och resiliens 16

Betalningsprofilerna har utvecklats efter översynerna av planerna för återhämtning och resiliens 17

Klimatmålet och det digitala målet inom faciliteten för återhämtning och resiliens fortsätter att uppnås genom ändrade planer för återhämtning och resiliens 20

Ändrade planer för återhämtning och resiliens bidrar till socialpolitik och jämställdhet i hela EU 21

C. Slutmottagare inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens 23

Alla medlemsstater offentliggör uppgifter om de 100 största slutmottagarna 23

De största slutmottagarna får finansiering för investeringar inom alla sex politiska pelare i faciliteten för återhämtning och resiliens 26

D. Kontroller och revision vid genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens 27

Kommissionen har fortsatt att skydda unionens ekonomiska intressen 28

Faciliteten för återhämtning och resiliens är fortfarande föremål för noggrann granskning av Europeiska revisionsrätten 29

E. Kommunikation och dialoger 2023–2024 31

Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna fortsätter att kontinuerligt delta i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens 31

EU:s synlighet i genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens skulle kunna ökas ytterligare 32

Den interaktiva kartan ger en visuell översikt över projekt som stöds av faciliteten för återhämtning och resiliens 34

Medlemsstaterna fortsätter att anordna årliga evenemang i faciliteten för återhämtning och resiliens 35

Kommissionen utför ytterligare relevanta kommunikationsinsatser 36

F. De viktigaste resultaten från halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens 37

Halvtidsutvärderingen visade att faciliteten för återhämtning och resiliens har gett stöd till återhämtningen och gjort innovation till en av EU:s utgiftsposter 37

Utvärderingen innehåller användbara överväganden för framtida resultatbaserade instrument 38

2. Framsteg i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens 41

A. Gemensamma indikatorer 41

Faciliteten för återhämtning och resiliens har levererat betydande och konkreta resultat 41

B. Uppgifter i halvårsrapporteringen 45

De flesta delmål och mål rapporteras ha genomförts i enlighet med tidsfristerna i planerna för återhämtning och resiliens 45

C. Framsteg i de sex politiska pelarna 47

Medlemsstaterna har gjort synliga framsteg i genomförandet i alla de sex politiska pelarna i faciliteten för återhämtning och resiliens 47

D. Politiska åtgärder för att stärka EU-företagens konkurrenskraft 63

Planerna för återhämtning och resiliens bidrar till ökad konkurrenskraft för EU-företagen, och omkring tre miljoner företag har redan fått stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens. 63

3. REPowerEU 66

A. Översikt över åtgärderna i REPowerEU-kapitlen 68

De ytterligare reformerna och investeringarna inom ramen för REPowerEU tar itu med flaskhalsar, bidrar till att påskynda omställningen till ren energi och stärker energitryggheten 68

B. Översikt över åtgärder som har en dimension eller verkan som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder som ingår i alla REPowerEU-kapitel 71

REPowerEU-åtgärderna har en stark dimension som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder 71
4. Slutsats 73

Förkortningar

Covid-19	**Sjukdomen covid-19**
Revisionsrätten	Europeiska revisionsrätten
Euro	Euro (€)
MWh	Megawattimme
SMF	Små och medelstora företag
STEP	Europeisk plattform för strategisk teknik

Sammanfattning

Faciliteten för återhämtning och resiliens är en central del av NextGenerationEU, EU:s återhämtningsplan för att komma starkare och mer motståndskraftigt ur covid-19-pandemin och dess exceptionella ekonomiska och sociala effekter. Faciliteten för återhämtning och resiliens, som saknar motstycke både vad gäller omfattning och ambitionsnivå, inrättades 2021[1] som ett innovativt och prestationsbaserat instrument som ger medlemsstaterna ekonomiskt stöd mot genomförande av en kombination av på förhand överenskomna reformer och investeringar. Faciliteten för återhämtning och resiliens är tidsbunden fram till 2026.

Med tiden anpassades faciliteten för återhämtning och resiliens till nya utmaningar och gav viktigt stöd till medlemsstaterna efter Rysslands oprovocerade aggression mot Ukraina och den därpå följande energikrisen. Genom **REPowerEU** kunde medlemsstaterna dra nytta av ytterligare resurser för att främja reformer och investeringar som diversifierar EU:s energiförsörjning, påskyndar den gröna omställningen och stöder utsatta hushåll.

Under de tre och ett halvt år som gått sedan förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens trädde i kraft har medlemsstaterna dragit nytta av faciliteten för att gå vidare med sina reform- och investeringsagendor, i linje med gemensamma EU-prioriteringar, och för att hantera både långvariga och nya utmaningar som en del av återhämtningen från covid-19-krisen.

Efter vissa förseningar under 2023 som till stor del berodde på behovet av att anta REPowerEU-kapitel har genomförandet och utbetalningarna påskyndats. Fram till slutet av augusti 2024 hade 265,4 miljarder euro betalats ut till medlemsstaterna och omkring 85 % av delmålen och målen med ett preliminärt datum för slutförande under det första kvartalet 2024 hade antingen blivit bedömda av kommissionen som att de hade uppfyllts på ett tillfredsställande sätt eller rapporterats som slutförda av medlemsstaterna. Detta är en stor upphämtning jämfört med 2023 då kommissionen hade betalat ut omkring 58 % av det nuvarande totala beloppet (153,4 miljarder euro) fram till den 1 september 2023 (se den föregående årsrapporten om faciliteten för återhämtning och resiliens). Om allt går enligt plan kommer faciliteten för återhämtning och resiliens i slutet av året ha betalat ut mer än 300 miljarder euro sedan den inrättades.

Kommissionen har intensifierat sina åtgärder för att stödja medlemsstaternas genomförandeinsatser samt förenkla och minska den administrativa bördan. Den 19 juli 2024 antog kommissionen en uppdaterad vägledning om planer för återhämtning och resiliens som syftar till att förenkla genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens och förbättra dess ändamålsenlighet. Den uppdaterade vägledningen fokuserar särskilt på revideringar av planerna för återhämtning och resiliens, som kommer att förbli

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens.

relevanta för att ta itu med eventuella flaskhalsar i genomförandet. Den ger större klarhet i fråga om omfattningen av revideringar och möjligheten att ändra en plan för återhämtning och resiliens om en medlemsstat hittar ett bättre alternativ för att genomföra en åtgärd på ett sätt som minskar den administrativa bördan. I och med ikraftträdandet av förordningen om den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)[2] (som ändrade förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens) kan finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder nu också anslås till STEP-målen[3]. Denna nya rättsliga grund för ändringar har återspeglats i vägledningen. Vägledningen förenklar också medlemsstaternas rapporteringskrav och ger större klarhet om under vilka villkor som stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder kan kombineras för att stärka synergier.

Halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens bekräftade mervärdet av ett instrument som kombinerar reformer med investeringar och av dess prestationsbaserade karaktär. Facilitetens främsta styrkor är fokuset på utbetalningar mot faktiska framsteg och stödet till både reformer och investeringar, som ofta är ömsesidigt förstärkande, inom ramen för ett enda instrument. Halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens, som offentliggjordes i februari 2024, belyste medlemsstaternas och andra berörda parters breda stöd för både facilitetens prestationsbaserade karaktär och kombinationen av reformer och investeringar. Utbetalningar som baseras på uppnådda resultat, snarare än på kostnader som uppstått, ger förutsägbarhet och ansvarsskyldighet för både medlemsstaterna och kommissionen. Att kombinera reformer och investeringar i ett och samma finansieringsinstrument skapar synergier mellan dem, uppmuntrar till att genomföra viktiga reformer och främjar enhetliga nationella planer. Den snabba lanseringen och de snabba utbetalningarna visar att faciliteten för återhämtning och resiliens har stöttat medlemsstaterna i kristider, samtidigt som den unika kombinationen av reformer och investeringar hjälper våra ekonomier att bli bättre rustade för framtiden.

Faciliteten för återhämtning och resiliens och dess REPowerEU-del spelar också en nyckelroll för att hjälpa företag i EU att dra nytta av den gröna och den digitala omställningen. Fram till den 31 augusti 2024 hade faciliteten bidragit med stöd till mer än 2 800 000 företag, varav merparten små och medelstora företag (SMF). Utöver direkt ekonomiskt stöd har planerna för återhämtning och resiliens också bidragit till genomförandet av betydande reformer för att förbättra företagsklimatet i medlemsstaterna bl.a. när det gäller digitaliseringen av företag, förenklade tillståndsförfaranden samt arbetskraftens kompetenshöjning och omskolning.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP).

[3] Tack vare STEP-förordningen kan medlemsstaterna nu kanalisera ytterligare ett belopp på upp till 6 % av det totala anslaget från faciliteten för återhämtning och resiliens till medlemsstatskomponenten av InvestEU för åtgärder som bidrar till STEP-målen, utöver de 4 % som redan är tillåtna enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. När medlemsstaterna ändrar sina planer för återhämtning och resiliens ska de dessutom som prioriterade betrakta de projekt som har en STEP-stämpel.

Med tanke på att faciliteten för återhämtning och resiliens är tidsbunden bör alla insatser fortsätta att inriktas på ett fullständigt och snabbt genomförande av planerna för återhämtning och resiliens före utgången av 2026. Genomförandet och utbetalningarna har påskyndats, men framstegen varierar mellan medlemsstaterna. Några medlemsstater har redan lämnat in fyra eller fler ansökningar om utbetalning, medan andra ännu inte har lämnat in en enda. I vissa fall kvarstår förseningar och stora utmaningar när det gäller att utnyttja medlen före utgången av 2026. Alla medlemsstater måste fortsätta med insatserna för att genomföra sina respektive planer för återhämtning och resiliens fullt ut före utgången av 2026, då faciliteten upphör. Vid behov kan planerna för återhämtning och resiliens fortfarande ändras för att ta itu med eventuella flaskhalsar i genomförandet och ta hänsyn till nya och föränderliga utmaningar. Kommissionen står redo att fortsätta att stödja medlemsstaterna.

Denna rapport är den tredje i en serie årliga publikationer om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens som krävs enligt artikel 31 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Rapporten redogör för läget när det gäller bl.a. utbetalningar, översyner av planerna för återhämtning och resiliens, revisions- och kontrollrelaterad utveckling och kommunikationsverksamhet (avsnitt 1), beskriver framstegen i genomförandet av delmål och mål inom ramen för facilitetens politiska pelare (avsnitt 2) samt ger en översikt över åtgärder i medlemsstaternas REPowerEU-kapitel (avsnitt 3)[4]. I bilaga I beskrivs de framsteg som gjorts i varje medlemsstat i faktablad om medlemsstaterna, medan de övriga bilagorna fokuserar på specifika koncept som är relevanta för genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Informationen i denna rapport bygger på innehållet i planerna för återhämtning och resiliens per den 31 augusti 2024, på de uppgifter som medlemsstaterna rapporterat fram till april 2024 som en del av sina skyldigheter att lämna halvårsrapporter och på utvecklingen av facilitetens genomförande fram till den 31 augusti 2024, om inte annat anges.

[4] Informationen i denna rapport bygger på kommissionens bedömning av innehållet i de planer som antagits, på de uppgifter som medlemsstaterna rapporterat fram till april 2024 som en del av sina skyldigheter att lämna halvårsrapporter, på uppgifter från resultattavlan för återhämtning och resiliens per den 31 augusti 2024 och på utvecklingen av facilitetens genomförande fram till den 31 augusti 2024, om inte annat anges.

1. Läget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

A. Betalningsansökningar och utbetalningar

Utbetalningstakten har ökat till följd av översynerna av planerna för återhämtning och resiliens

Fram till den 31 augusti 2024 hade över 40 % av de tillgängliga medlen från faciliteten för återhämtning och resiliens betalats ut till medlemsstaterna, och utbetalningen av bidrag uppgick till 48 % och av lån på strax över 30 %. Sedan faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades har kommissionen mottagit 63 betalningsansökningar från 25 medlemsstater och betalat ut 265,4 miljarder euro. Denna siffra inkluderar 198,4 miljarder euro som betalats ut i nettotermer efter inlämning av betalningsansökningar och ett tillfredsställande uppfyllande av delmål och mål, 56,6 miljarder euro i förfinansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens som beviljats 21 medlemsstater fram till och med den 31 december 2021 och 10,4 miljarder euro i förfinansiering från REPowerEU som betalats ut till 21 medlemsstater. Av det totala belopp som betalats ut till medlemsstaterna avser 170,8 miljarder euro icke återbetalningspliktigt stöd och 94,6 miljarder euro lån. Om den nuvarande utbetalningstakten bibehålls räknar kommissionen med att ha betalat ut mer än 300 miljarder euro i slutet av 2024. I tabell 1 ges en översikt över medlemsstaternas inlämning av betalningsansökningar och kommissionens motsvarande utbetalningar, som omfattar både icke återbetalningspliktigt stöd och lån, efter en positiv bedömning av de delmål och mål som omfattas av respektive betalningsansökan.

Efter en långsammare utbetalningstakt under första halvåret 2023, när insatserna fokuserades på översynen av planerna för återhämtning och resiliens, påskyndades utbetalningarna från och med årets andra halva. Mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 betalades 112,0 miljarder euro ut till medlemsstaterna. Detta inkluderar 10,4 miljarder euro i förfinansiering från REPowerEU samt 60,4 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd och 41,2 miljarder euro i lån som betalats ut när de 908 delmål och mål som bedömts i 27 betalningsansökningar hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Som jämförelse betalades 40,6 miljarder euro ut mellan den 1 september 2022 och den 31 augusti 2023, varav 26,9 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd och 13,7 miljarder euro i lån. Alla medel betalades ut när de delmål och mål som bedömts i 17 betalningsansökningar ansågs ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, eftersom ingen förfinansiering betalades ut under den perioden.

Medlemsstaterna fick 10,4 miljarder euro i förfinansiering från REPowerEU under perioden 2023–2024. Medlemsstater som ändrade sina planer för återhämtning och resiliens för att inkludera ett REPowerEU-kapitel i slutet av 2023 hade möjlighet att begära

upp till 20 % av den ytterligare finansieringen i form av förfinansiering för att finansiera sina REPowerEU-åtgärder[5]. 21 medlemsstater ansökte om och fick förfinansiering från REPowerEU (se tabell 1). Bulgarien, Tyskland, Irland och Luxemburg var inte berättigade till förfinansiering från REPowerEU eftersom deras REPowerEU-kapitel inte hade antagits av rådet i slutet av 2023. Nederländerna och Sverige ansökte inte om någon förfinansiering från REPowerEU.

Tabell 1: Läget i genomförandet av betalningsansökningar från faciliteten för återhämtning och resiliens per den 31 augusti 2024

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
27 planer godkända av kommissionen och antagna av rådet																											
21 utbetalningar av förfinansiering före den 31 dec. 2021, exklusive förfinansiering från REPowerEU (56,6 miljarder euro)		▲					*										▲		▲		▲						▲
21 utbetalningar av förfinansiering från REPowerEU (10,4 miljarder euro)		●			●		●									●			■								■
26 operativa överenskommelser undertecknade																											
63 betalnings-ansökningar inlämnade till kommissionen, inklusive lån i förekommande fall	2x	2x	2x	2x	1x	2x	1x	4x	4x	3x	5x	6x	3x	2x	2x	1x		2x	1x	1x	1x	5x	3x	3x	4x	1x	
51 utbetalningar när delmålen och målen har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt (198,4 miljarder euro)		1x	2x	2x	1x	2x	1x	3x	4x	3x	5x	5x	1x	2x	2x	1x		2x		1x	1x	4x	2x	2x	3x	1x	

Anmärkning: * Irland har inte ansökt om någon förfinansiering. ▲ Ingen förfinansiering tillgänglig eftersom rådets genomförandebeslut inte hade antagits senast den 31 december 2021, vilket var en förutsättning för förfinansiering. ● Ingen förfinansiering från REPowerEU tillgänglig eftersom REPowerEU-kapitlet inte hade antagits senast den 31 december 2023, vilket var en förutsättning för förfinansiering från REPowerEU. ■ Nederländerna och Sverige har inte begärt någon förfinansiering från REPowerEU.

Källa: Europeiska kommissionen.

[5] Se artikel 21d i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Förfarandet för innehållande har använts i allt högre grad, vilket underlättar snabbare utbetalningar

Möjligheten för kommissionen att delvis hålla inne utbetalningar ger flexibilitet för att medlemsstaterna ska kunna få en utbetalning om de drabbas av kortvariga förseningar i genomförandet i samband med specifika delmål eller mål. Planerna för återhämtning och resiliens kopplar varje utbetalningsbelopp till en fastställd uppsättning delmål och mål. Detta säkerställer medlemsstaternas framsteg i genomförandet, men innebär också att en försening med ett enda delmål eller mål kan försena en hel betalningsansökan. Metoden för delvisa utbetalningar ger den flexibilitet som behövs för att betala ut en del av medlen till medlemsstaterna och därmed gå vidare med betalningsansökan när ett litet antal delmål eller mål ännu inte har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. I enlighet med artikel 24.8 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens har medlemsstaterna sedan sex månader på sig från dagen för antagandet av kommissionens beslut om att delvis hålla inne utbetalningen att vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de återstående delmålen eller målen uppnås på ett tillfredsställande sätt. Efter denna period gör kommissionen en ny bedömning av betalningsansökan och antingen upphäver innehållandet om det specifika delmålet eller målet bedöms vara uppnått eller minskar medlemsstatens ekonomiska tilldelning om delmålen eller målen fortfarande inte har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

Den ökade användningen av delvisa utbetalningar har bidragit till att påskynda utbetalningen av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens. Sedan metoden för att fastställa ett delvist innehållande av utbetalningar offentliggjordes 2023[6] har kommissionen stött på sex fall av betalningsansökningar där ett eller flera delmål eller mål inte kunde bedömas ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 bedömde kommissionen att betalningsansökningar från Spanien[7], Italien[8], Portugal[9] och Rumänien[10] innehöll ett eller flera delmål eller mål som inte kunde bedömas ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Detta är ett tillägg till den utbetalning som redan innehållits i april 2023 för Litauens första betalningsansökan[11]. Dessutom anses i den preliminära bedömningen av Belgiens första

[6] Se bilaga II i meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet och rådet, COM(2023) 99 final.

[7] Se Commission Implementing Decision of 19.7.2024 on the partial suspension of the disbursement of the fourth instalment of the non-repayable support for Spain (inte översatt till svenska).

[8] Se Commission Implementing Decision of 26.7.2024 on the partial suspension of the disbursement of the fifth instalment of the non-repayable support for Italy (inte översatt till svenska).

[9] Se Commission Implementing Decision of 22.12.2023 on the partial suspension of the disbursement of the third and fourth instalments of the non-repayable support for Portugal (inte översatt till svenska).

[10] Se Commission implementing Decision of 21.9.2023 on the partial suspension of the disbursement of the second instalment of the loan support to Romania (inte översatt till svenska).

[11] Se Commission Implementing Decision of 28.4.2023 on the partial suspension of the disbursement of the first instalment of the non-repayable support for Lithuania (inte översatt till svenska).

betalningsansökan[12] att ett delmål inte kunde bedömas ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt[13].

2024 upphävde kommissionen innehållanden samt minskade permanent stödet från faciliteten för återhämtning och resiliens för första gången. När det gäller Litauen vidtog de nationella myndigheterna ytterligare politiska åtgärder under de sex månader som följde på antagandet av beslutet om innehållande i april 2023 och lämnade i oktober 2023 ytterligare information till kommissionen om de uppskjutna delmålen. Kommissionen drog slutsatsen att ett av dessa två delmål hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, medan det andra fortfarande inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Som en följd av detta upphävde kommissionen delvis innehållandet och betalade ut 14,9 miljoner euro till Litauen som ett erkännande av de framsteg som gjorts. Samtidigt minskade kommissionen Litauens finansiella anslag med 8,7 miljoner euro, vilket motsvarar det delmål som inte uppnåtts[14]. Även när det gäller Portugal vidtog de nationella myndigheterna politiska åtgärder under de sex månader som följde på innehållandet av den tredje och fjärde utbetalningen som antogs i december 2023. I juni 2024 konstaterade kommissionen att de återstående delmålen och det återstående målet hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen upphävde därför det tidigare innehållna beloppet fullt ut och betalade ut 720 miljoner euro till Portugal[15]. I mars 2024 lade Rumänien också fram ytterligare underlag för att visa att landet hade vidtagit nödvändiga åtgärder för att på ett tillfredsställande sätt uppnå de delmål som tidigare skjutits upp. På grundval av den information som lämnats bedömde kommissionen att ett av de två delmålen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, medan det andra fortfarande inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen kommer att slutföra sin bedömning efter att ha gett Rumänien möjlighet att lägga fram sina iakttagelser inom två månader från det att slutsatserna meddelats, i enlighet med artikel 24.8 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Den 31 augusti 2024 pågick för Spanien och Italien den sexmånadersperiod för innehållande under vilken medlemsstaterna kan vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de återstående delmålen eller målen uppnås på ett tillfredsställande sätt.

[12] Se Positive preliminary assessment of the satisfactory fulfilment of milestones and targets related to the first payment request submitted by Belgium on 29 September 2023, transmitted to the Economic and Financial Committee by the European Commission (inte översatt till svenska).

[13] Observera att kommissionens preliminära bedömning ännu inte hade granskats av ekonomiska och finansiella kommittén när denna årsrapport utarbetades och att kommissionens genomförandebeslut om delvist innehållande därför ännu inte hade antagits vid rapportens stoppdatum, dvs. den 31 augusti 2024. Commission Implementing Decision on the partial suspension of the disbursement of the first instalment of the non-repayable support to Belgium (inte översatt till svenska), antaget den 16 september 2024.

[14] Se Commission Implementing Decision of 6.5.2024 on the reduction of the amount of the first instalment of the non-repayable support for Lithuania (inte översatt till svenska).

[15] Se Commission Implementing Decision of 26.7.2024 amending Commission Implementing Decision (C2023) 9290 of 22.12.2023 on the authorisation of the disbursement of the third and fourth instalment of the non-repayable support and the third and fourth instalment of the loan support for Portugal (inte översatt till svenska).

Kommissionen har fortsatt att emittera EU-obligationer för att finansiera faciliteten för återhämtning och resiliens

Under 2024 fortsatte kommissionen att anskaffa medel på marknaderna genom en enhetlig finansieringsstrategi, enligt vilken kommissionen emitterar obligationer med den gemensamma benämningen ”EU-obligationer” och allokerar intäkterna till en central finansieringspool ur vilken EU:s olika politiska program finansieras. Den 31 augusti 2024 uppgick det totala beloppet för utestående EU-obligationer till 531,4 miljarder euro, varav 60,2 miljarder euro i form av gröna obligationer inom ramen för NextGenerationEU. Kommissionen fortsatte också att emittera 3- och 6-månaders EU-skuldväxlar för att täcka kortsiktiga finansieringsbehov. Den 31 augusti 2024 uppgick utestående EU-skuldväxlar till 20,9 miljarder euro.

Tack vare intäkterna från emissioner av EU-obligationer kunde kommissionen fortsätta med en smidig finansiering av medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens. Kommissionen gjorde alla utbetalningar till medlemsstaterna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens så snart de förföll till betalning, i genomsnitt inom sex arbetsdagar efter godkännandet av dem. Inga förseningar förekom.

I juni tillkännagav kommissionen sin upplåningsplan för andra halvåret 2024, med ett finansieringsmål på upp till 65 miljarder euro i långfristiga EU-obligationer mellan juli och slutet av december 2024. Finansieringsplanen för andra halvåret byggde på slutförandet av målet på 75 miljarder euro för första halvåret 2024, med emissioner som syftade till att mobilisera en total finansiering på upp till 140 miljarder euro 2024 (jämfört med ett finansieringsmål 2023 på 120 miljarder euro).

Inom ramen för NextGenerationEU och på grundval av medlemsstaternas ansökningar om finansiering inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens samt finansieringsbehoven inom andra EU-program som stöds av NextGenerationEU räknar kommissionen med att fram till 2026 anskaffa upp till 712 miljarder euro genom emission av EU-obligationer (av ett högsta programanslag på 806,9 miljarder euro[16]). Detta gör EU till en av de största emittenterna av eurodenominerade skuldinstrument under denna period.

Allt fler åtgärder är berättigade till finansiering inom ramen för gröna obligationer inom NextGenerationEU

2020 tillkännagav kommissionen sin avsikt att finansiera upp till 30 % av NextGenerationEU genom emission av gröna obligationer. Detta visar kommissionens engagemang för hållbar finansiering, ger marknaden en ny grön tillgång med hög kreditvärdering och likviditet, ger tillgång till gröna investeringar för ett brett spektrum av

[16] Skillnaden mellan dessa två belopp motsvarar det belopp i tillgängligt lånestöd från faciliteten för återhämtning och resiliens som inte begärts av medlemsstaterna. Eftersom tidsfristen för att ansöka om lånestöd nu har löpt ut kommer kommissionen enligt den nuvarande rättsliga ramen inte att anskaffa dessa återstående medel på finansmarknaderna för att finansiera dessa lån.

investerare och stärker EU:s och eurons roll på marknaderna för hållbar finansiering. Den första gröna obligationen inom NextGenerationEU emitterades i oktober 2021. Genom denna 15-åriga obligation lånade kommissionen upp 12 miljarder euro, vilket gör den till världens hittills största gröna obligationstransaktion. Sedan dess har kommissionen emitterat 60,2 miljarder euro i gröna obligationer inom NextGenerationEU, där nya emissioner har kalibrerats för att motsvara gröna utgifter som rapporterats av medlemsstaterna.

Nationella utgifter för att genomföra åtgärder som finansieras genom gröna obligationer inom NextGenerationEU har fram till den 31 augusti 2024 främst avsett energieffektivitetsåtgärder (42,8 % av de tilldelade utgifterna) och ren transport och infrastruktur (33,3 %). Ren energi och nät var den tredje största utgiftskategorin med 8,4 % av utgifterna bland de nio utgiftskategorier som intäkterna från gröna obligationer inom NextGenerationEU kan fördelas till.

EU främjar hållbar finansiering genom gröna obligationer inom NextGenerationEU genom att kanalisera medel till ett brett spektrum av gröna projekt. EU har blivit en av världens största emittenter av gröna obligationer och har ökat denna marknad avsevärt. Genom att följa internationella kapitalmarknadsorganisationens principer för gröna obligationer och säkerställa transparent rapportering sätter EU en hög standard på marknaden för gröna obligationer och uppmuntrar kapitalflödet mot miljöfrämjande investeringar. De gröna obligationerna inom NextGenerationEU signalerar inte bara EU:s starka engagemang för hållbarhet, utan integrerar också gröna initiativ i den ekonomiska återhämtningen från covid-19-pandemin och främjar en motståndskraftig och hållbar tillväxt för framtiden.

I linje med rapporteringskraven i NextGenerationEU:s ram för gröna obligationer offentliggjorde kommissionen i december 2023 den första omfattande allokerings- och konsekvensrapporten om de gröna obligationerna inom NextGenerationEU. Analysen visar att åtgärder som finansieras genom dessa obligationer kan minska utsläppen av växthusgaser med 44 miljoner ton per år, vilket motsvarar 1,2 % av EU:s sammanlagda utsläpp av växthusgaser.

Sedan den senaste rapporten, på grund av införandet av nya åtgärder från de nyligen antagna REPowerEU-kapitlen, har poolen av planerade åtgärder som är berättigade till finansiering inom ramen för gröna obligationer inom NextGenerationEU ökat med mer än 80 miljarder euro till 268,1 miljarder euro i godtagbara tillgångar fram till den 31 augusti 2024. Nästa rapport kommer att offentliggöras i november 2024 och visa på en ytterligare ökning av mängden växthusgasutsläpp som kan undvikas genom investeringar i gröna obligationer inom NextGenerationEU.

Makroekonomiska villkor och faciliteten för återhämtning och resiliens

Artikel 10 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens kopplar faciliteten till EU:s ramverk för finanspolitisk styrning. Specifikt ska kommissionen, enligt artikel 10.1 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, lägga fram ett förslag för rådet om att helt eller delvis hålla inne åtagandena eller utbetalningarna om rådet i enlighet med artikel 126.8 eller 126.11 i EUF-fördraget beslutar att en medlemsstat inte har vidtagit effektiva åtgärder för att korrigera sitt alltför stora underskott. Detta gäller såvida inte kommissionen har fastställt att unionen som helhet befinner sig i en allvarlig konjunkturnedgång i den mening som avses i artiklarna 3.5 och 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1467/97, dvs. den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del. Enligt artikel 10.8 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska kommissionen senast innan utgången av 2024 göra en översyn av tillämpningen av artikel 10 och rapportera till Europaparlamentet och rådet. Denna rapport uppfyller detta krav.

Det fanns endast ett fall sedan inrättandet av faciliteten för återhämtning och resiliens som var relevant för tillämpningen av artikel 10 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Den 19 juni 2024 föreslog kommissionen ett rådsbeslut enligt artikel 126.8 i EUF-fördraget på grund av Rumäniens underlåtenhet att vidta effektiva åtgärder som svar på en rekommendation enligt artikel 126.7 i EUF-fördraget, dvs. en rekommendation enligt stabilitets- och tillväxtpaktens förfarande vid alltför stora underskott. Rekommendationen enligt artikel 126.7 i EUF-fördraget antogs av rådet den 18 juni 2021 och rekommenderade Rumänien att få situationen med ett alltför stort underskott att upphöra senast 2024.

Under 2023 ansågs EU som helhet fortfarande befinna sig i en allvarlig konjunkturnedgång, och stabilitets- och tillväxtpaktens allmänna undantagsklausul var fortfarande aktiverad. Därför föreslog kommissionen inte att åtaganden eller utbetalningar av EU-medel till Rumänien skulle hållas inne efter det att rådet den 26 juli 2024 antog beslutet enligt artikel 126.8 i EUF-fördraget.

B. Översyn av planer för återhämtning och resiliens

De uppdaterade planerna för återhämtning och resiliens är fortsatt ambitiösa efter de översyner som gjordes 2023 och 2024

Geopolitiska händelser, hög inflation, brister i leveranskedjan och, i vissa fall, naturkatastrofer gjorde det svårt för medlemsstaterna att genomföra vissa reformer och investeringar i sina planer för återhämtning och resiliens. Medlemsstaterna kunde, med stöd av kommissionen, minska dessa externa begränsningar och se över de relevanta åtgärderna genom att dra nytta av flexibiliteten i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens för att ändra planerna för återhämtning och

resiliens när objektiva omständigheter gjorde det omöjligt att uppnå de ursprungliga delmålen och målen (enligt artikel 21 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens). Medlemsstaterna införde även REPowerEU-kapitel i sina planer för återhämtning och resiliens och kunde på så vis dra nytta av ytterligare resurser och främja reformer och investeringar som diversifierar EU:s energiförsörjning, skyndar på den gröna omställningen och stöder utsatta hushåll. Ändringarna utgjorde också ett tillfälle att uppdatera planerna för återhämtning och resiliens för att ta hänsyn till den reviderade ekonomiska tilldelningen till medlemsstaterna[17] och utnyttja det återstående lånestöd[18] som fanns tillgängligt genom faciliteten för återhämtning och resiliens.

Översynerna av planerna för återhämtning och resiliens säkerställde att de tog itu med effekterna av en hög inflation och flaskhalsar på tillgångssidan som påverkade planerade investeringar. Alla planer för återhämtning och resiliens uppdaterades minst en gång under 2023 och vissa var föremål för ytterligare riktade ändringar: vid rapportens stoppdatum (den 31 augusti 2024) hade alla medlemsstater lämnat in minst en begäran om ändring av sina planer för återhämtning och resiliens, 26 hade lämnat in ett REPowerEU-kapitel och 11 medlemsstater hade också gjort ytterligare riktade översyner (tabell 2). Vid översynerna av sina planer för återhämtning och resiliens uppmärksammade medlemsstaterna i synnerhet inte bara åtgärdernas kvalitet, utan även deras mognadsgrad och tidplanen för genomförandet av dessa, med tanke på att faciliteten är tidsbunden fram till 2026. Åtaganden som inte längre kunde uppnås på grund av objektiva omständigheter justerades och ersattes i många fall med lämpligare alternativ, samtidigt som planens ursprungliga ambitioner bibehölls. Facilitetens breda tillämpningsområde har gett medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för att fördela resurser enligt deras föränderliga prioriteringar, i linje med facilitetens mål.

Tabell 2: Det aktuella läget när det gäller inlämning av ändrade planer för återhämtning och resiliens och REPowerEU-kapitel fram till den 31 augusti 2024

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
27 planer godkända av kommissionen och antagna av rådet																											
42 översyner inlämnade till kommissionen	1x	1x	1x	1x	3x	1x	3x	2x	2x	1x	**1x**	3x	2x	1x	2x	2x	1x	1x	1x	1x	2x	2x	**1x**	1x	1x	3x	1x
26 REPowerEU-kapitel inlämnade till kommissionen																											
40 översyner bedömda av kommissionen	1x	1x	1x	1x	3x	1x	3x	2x	2x	1x	1x	3x	2x	1x	1x	2x	**1x**	1x	1x	1x	2x	1x	1x	1x	1x	3x	1x

[17] I enlighet med artikel 11.2 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens uppdaterades det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd för varje medlemsstat i juni 2022 på grundval av faktiska uppgifter från Eurostat om förändringen i BNP i fasta priser under 2020 och den sammantagna förändringen i BNP i fasta priser under perioden 2020–2021.

[18] Medlemsstaterna kunde begära (ytterligare) lånestöd fram till den 31 augusti 2023, i enlighet med artikel 14.2 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Av det totala anslaget på 385,8 miljarder euro för lånestöd inom ramen för faciliteten har nära 291 miljarder euro anslagits i slutet av 2023.

39 översyner antagna av rådet	1x	1x	1x	1x	3x	1x	3x	2x	2x	1x	1x	3x	2x	1x	1x	1x	**1x**	1x	1x	1x	2x	1x	1x	1x	1x	3x	1x

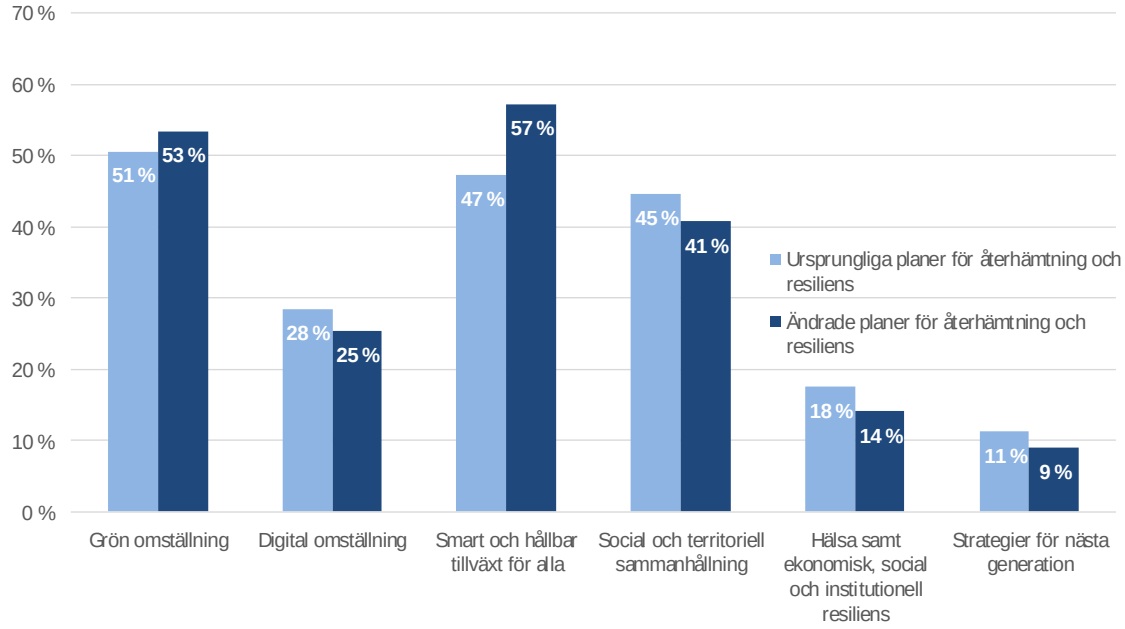
Källa: Europeiska kommissionen.

Den totala finansieringsramen och bidraget från faciliteten för återhämtning och resiliens till var och en av de sex politiska pelarna har ändrats efter översyner av planerna för återhämtning och resiliens

Den totala finansieringsramen för faciliteten för återhämtning och resiliens fastställdes till 650 miljarder euro i slutet av augusti 2024. Detta är uppdelat på 359 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd och 291 miljarder euro i lån. Det inkluderar ytterligare icke återbetalningspliktigt stöd som finansieras genom utsläppshandelssystemet och överföringar från brexitjusteringsreserven som gjordes tillgängliga för medlemsstaterna genom den ändrade förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens till stöd för REPowerEU. Det icke återbetalningspliktiga stödet på 359 miljarder euro delas upp i i) 338 miljarder euro i ursprungligt icke återbetalningspliktigt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens, ii) närmare 19,5 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd från utsläppshandelssystemet och iii) närmare 2 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd från brexitjusteringsreserven. Medlemsstaterna kunde begära lånestöd fram till augusti 2023. Av det totala tillgängliga lånebeloppet på 385 miljarder euro hade närmare 291 miljarder euro anslagits fram till slutet av 2023, den föreskrivna tidsfristen för finansiella åtaganden inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Dessa två ändringar (en ökning av det icke återbetalningspliktiga stöd som är tillgängligt genom utsläppshandelssystemet och brexitjusteringsreserven och ett begärt lånestöd som är mindre än det totala tillgängliga beloppet) ledde till ett totalt anslag från faciliteten för återhämtning och resiliens på 650 miljarder euro i slutet av augusti 2024. Det tidigare rapporterade beloppet på 723 miljarder euro utgjorde det högsta beloppet för icke återbetalningspliktigt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens (338 miljarder euro) och lån från faciliteten för återhämtning och resiliens (385 miljarder euro) som gjorts tillgängligt genom förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

Till följd av detta och de tillhörande översynerna av planerna har bidragen från planerna för återhämtning och resiliens till varje politisk pelare i form av beräknade kostnader ändrats (se diagram 1). I absoluta tal har de beräknade kostnaderna ökat för varje politisk pelare, men åtgärder som bidrar till pelare 1 för grön omställning och pelare 3 för smart och hållbar tillväxt för alla har förstärkts och en större andel av planerna för återhämtning och resiliens bidrar nu till dessa två mål.

Diagram 1: Andel av de beräknade kostnaderna för faciliteten för återhämtning och resiliens som bidrar till varje politisk pelare, före och efter översyner av planerna för faciliteten för återhämtning och resiliens

Anmärkning: Varje åtgärd bidrar till två av de sex politiska pelarna. Det totala bidraget till alla pelare som visas i diagrammet uppgår därför till 200 % av de medel från faciliteten för återhämtning och resiliens som tilldelats medlemsstaterna. Hur stor andel som bidrar till pelarna för grön omställning och för digital omställning visas inte på samma sätt som andelarna som bidrar till klimatmålen och de digitala målen. De senare beräknas med en annan metod (som beskrivs i bilagorna VI och VII till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens).
Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Betalningsprofilerna har utvecklats efter översynerna av planerna för återhämtning och resiliens[19]

Betalningsprofilerna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens (dvs. det belopp som ska betalas ut i delbetalningar mot tillfredsställande uppnående av en på förhand fastställd förteckning över delmål och mål) fastställdes i enlighet med en uppsättning vägledande principer. De ursprungliga betalningsprofilerna fastställdes som en återspegling av flera faktorer såsom nationella finansieringsbehov, budgetplanering, andelen delmål och mål i varje delbetalning samt deras relativa betydelse. Det finns därför inget enkelt linjärt samband mellan antalet delmål och mål i en viss delbetalning och storleken på den tillhörande utbetalningen. Efter diskussioner med medlemsstaterna föreslog kommissionen betalningsprofiler som slutligen godkändes av rådet.

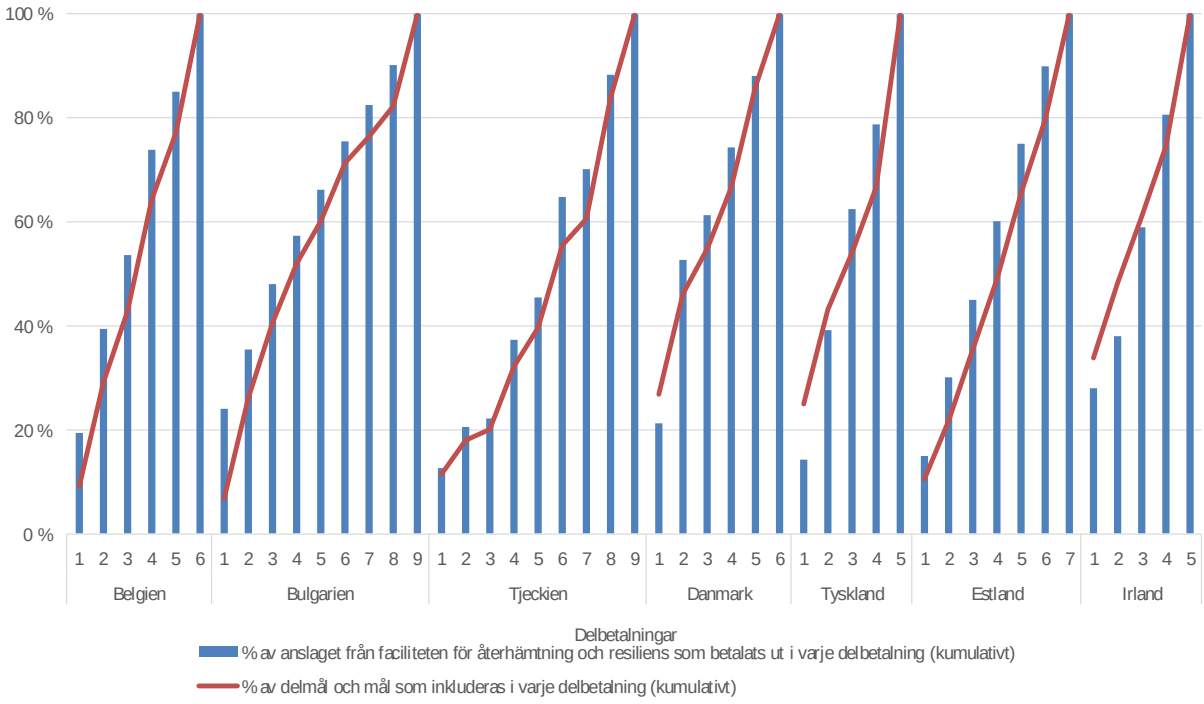
I och med översynen av planerna för återhämtning och resiliens har betalningsprofilerna utvecklats för att återspegla tillägget av REPowerEU-kapitel, ändringar i de ekonomiska bidragen per medlemsstat och justeringar av befintliga åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Antagandet av REPowerEU-kapitlen ledde till en ökning av det totala bidragsstödet till medlemsstaterna,

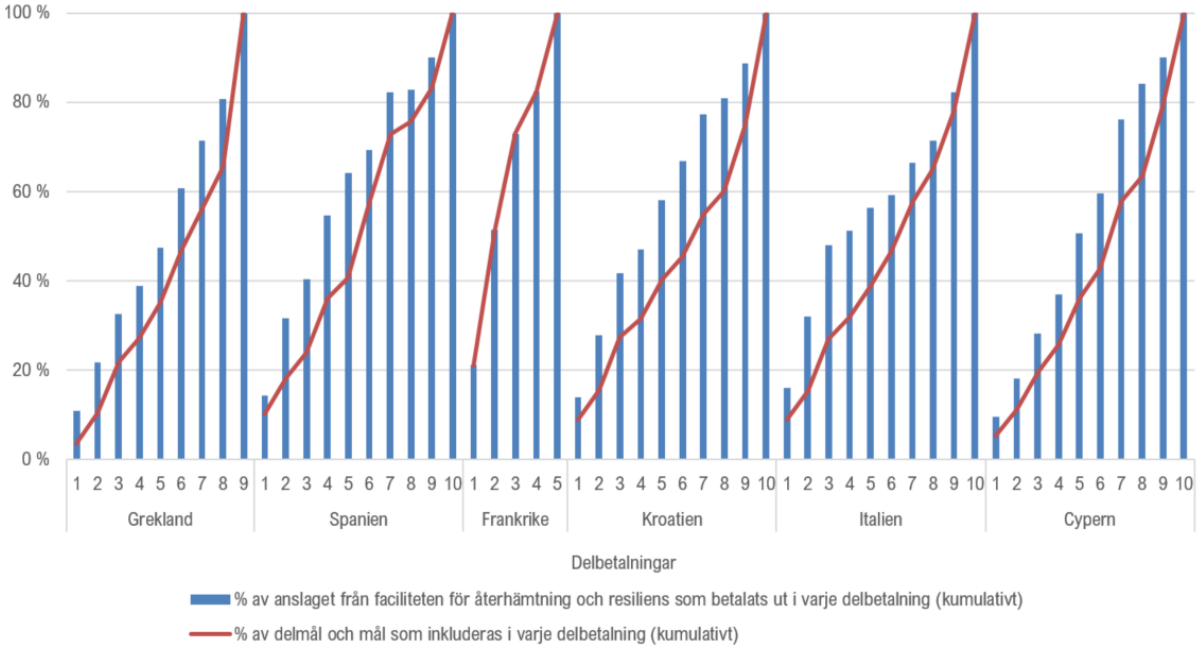
[19] Analysen i detta avsnitt är ett svar på en rekommendation från Europaparlamentet i samband med ansvarsfrihetsförfarandet för 2021.

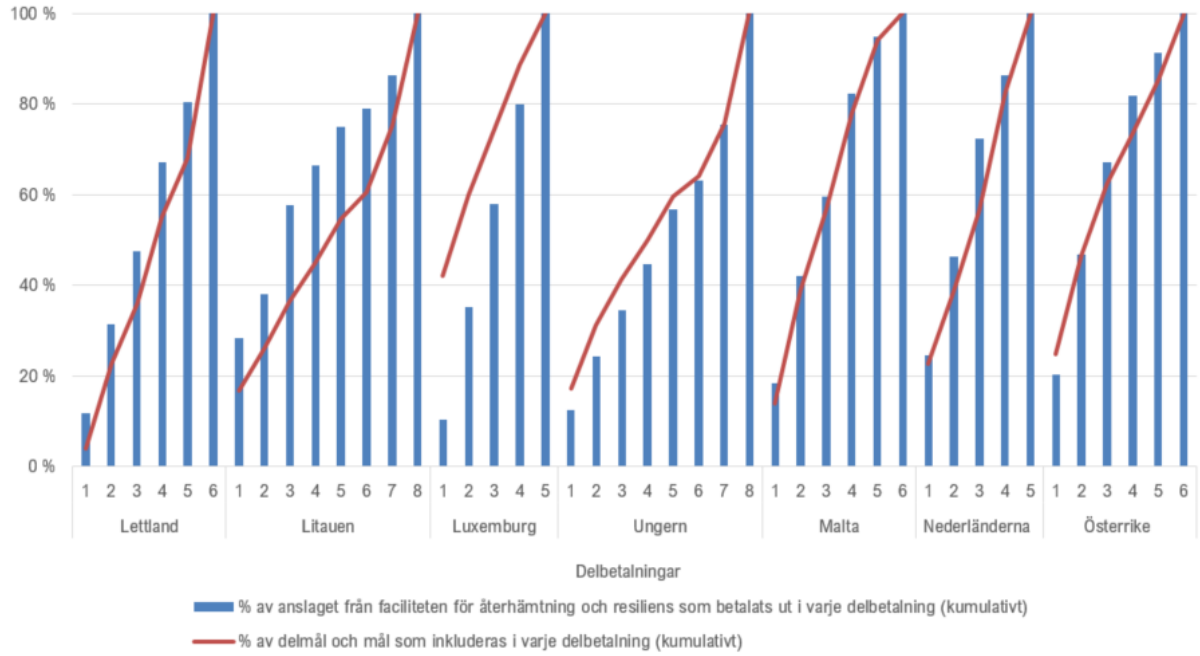
och nya REPowerEU-relaterade delmål och mål lades till de befintliga delbetalningarna. Dessutom syftade översynerna av planerna också till att återspegla den uppdaterade ekonomiska tilldelningen (artikel 18 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens) och ta hänsyn till objektiva omständigheter som påverkar åtgärdernas genomförbarhet (artikel 21). Detta ledde till förändringar i innehållet (t.ex. minskning/ökning av kvantitativa mål, ersättning av delmål och mål med bättre alternativ) och av tidsfristerna för genomförandet av ett antal åtgärder i planerna för återhämtning och resiliens. Både ändringen i tilldelningen av bidrag och tillägget, strykandet och ändringen av delmål och mål återspeglades i de reviderade betalningsprofilerna i enlighet med de vägledande principer som användes vid fastställandet av de betalningsprofiler som förtecknas ovan. Kommissionen tog hänsyn till behovet av att säkerställa att betalningsprofilerna står i proportion till framstegen med genomförandet av delmål och mål, med beaktande av deras relativa betydelse, att de uppmuntrar till ett fullständigt genomförande av planerna och att de sammantaget förblir förenliga med unionens upplåningsplan.

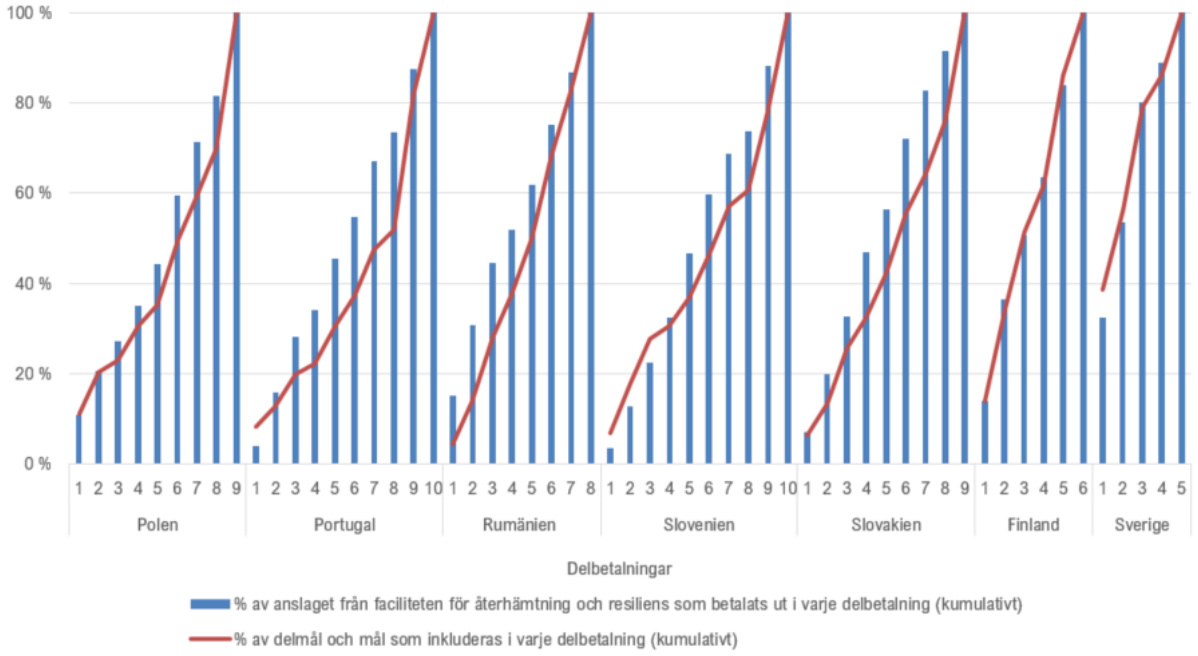
I diagram 2 nedan visas de aktuella betalningsprofilerna för bidragsdelen i varje plan för återhämtning och resiliens. De visar den totala andelen av bruttobeloppet för varje delbetalning som andel av den totala bidragstilldelningen och den totala andelen av varje delbetalnings antal delmål och mål av det totala antalet delmål och mål i bidragsdelen. Det finns inget linjärt samband mellan antalet delmål och mål i en viss delbetalning och storleken på den tillhörande utbetalningen, eftersom betalningsprofilerna fastställs i enlighet med den uppsättning principer som nämns ovan.

Diagram 2: Andel icke återbetalningspliktigt stöd (totalt) och av delmål och mål som ingår i varje delbetalning per medlemsstat.

100 %
80 %
60 %
40 %
20 %
0 %
1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 2 3 4 5
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Grekland
Spanien
Frankrike
Kroatien
Italien
Cypern
Delbetalningar
% av anslaget från faciliteten för återhämtning och resiliens som betalats ut i varje delbetalning (kumulativt)
% av delmål och mål som inkluderas i varje delbetalning (kumulativt)

100 %
80 %
60 %
40 %
20 %
0 %
1 2 3 4 5 6
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6
1 2 3 4 5
1 2 3 4 5 6
Lettland
Litauen
Luxemburg
Ungern
Malta
Nederländerna
Österrike
Delbetalningar
% av anslaget från faciliteten för återhämtning och resiliens som betalats ut i varje delbetalning (kumulativt)
% av delmål och mål som inkluderas i varje delbetalning (kumulativt)

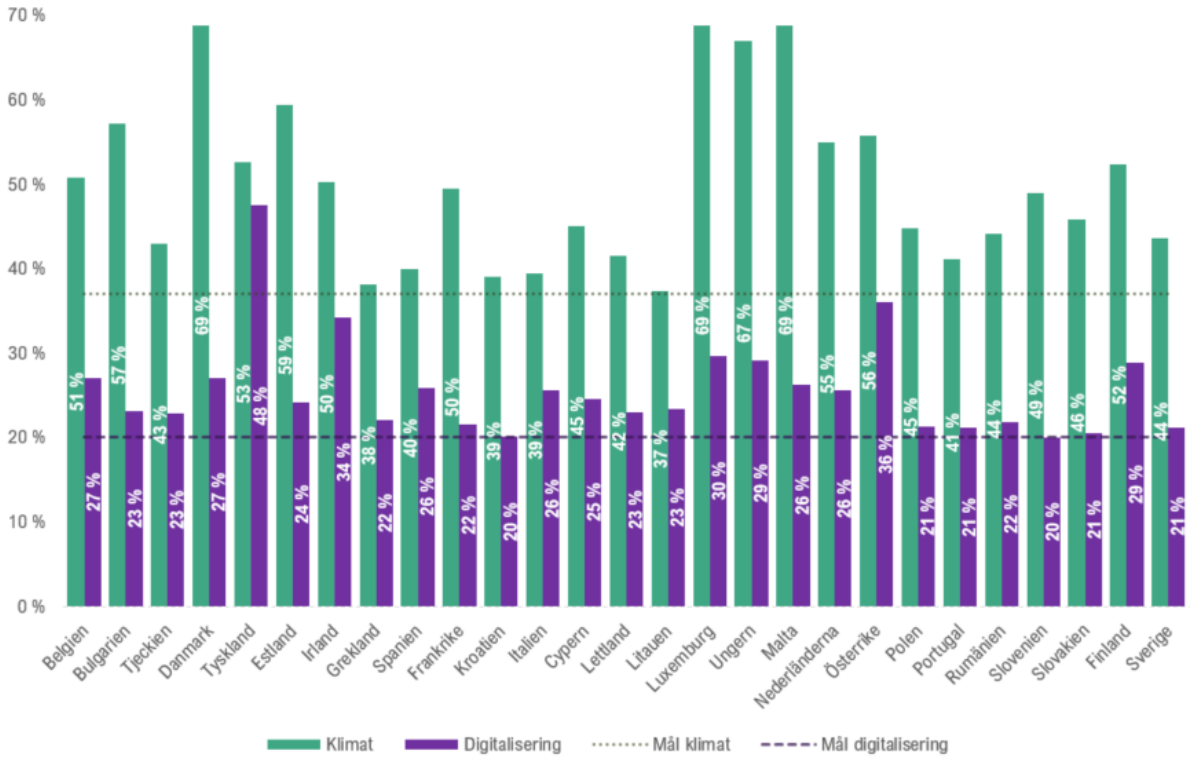
Anmärkning: Det finns inget linjärt samband mellan antalet delmål och mål i en viss delbetalning och storleken på den tillhörande utbetalningen. Detta beror på att betalningsprofilerna fastställdes som en återspegling av flera faktorer såsom nationella finansieringsbehov och budgetplanering, andelen delmål och mål i varje delbetalning samt deras relativa betydelse.

Källa: Europeiska kommissionen.

Klimatmålet och det digitala målet inom faciliteten för återhämtning och resiliens fortsätter att uppnås genom ändrade planer för återhämtning och resiliens

Efter de översyner av planerna för återhämtning och resiliens som antagits fortsätter alla medlemsstater att avsätta minst 37 % av anslaget för sin plan för återhämtning och resiliens till åtgärder som bidrar till klimatmålen och minst 20 % till digitala mål (se diagram 3). För faciliteten för återhämtning och resiliens som helhet ökade de beräknade klimatutgifterna och uppgick till 42,5 % av facilitetens anslag i slutet av augusti (stoppdatumet), medan de beräknade utgifterna för den digitala omställningen uppgick till 26 %, och detta överstiger således båda målen i förordningen.

Diagram 3: Andel av den uppskattade totala tilldelningen till stöd för klimatmålet och det digitala målet i planerna för återhämtning och resiliens, efter översyn av planerna för återhämtning och resiliens

Anmärkning: Planerna för återhämtning och resiliens skulle specificera och motivera i vilken utsträckning varje åtgärd bidrar helt och hållet (100 %) till, delvis (40 %) till eller inte alls (0 %) till klimatmålet och/eller det digitala målet. Bidragen till klimatmålet och det digitala målet har beräknats med hjälp av bilagorna VI respektive VII till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Genom att kombinera koefficienterna med kostnadsberäkningarna för varje åtgärd går det att beräkna i vilken utsträckning planerna bidrar till klimatmålet och det digitala målet.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

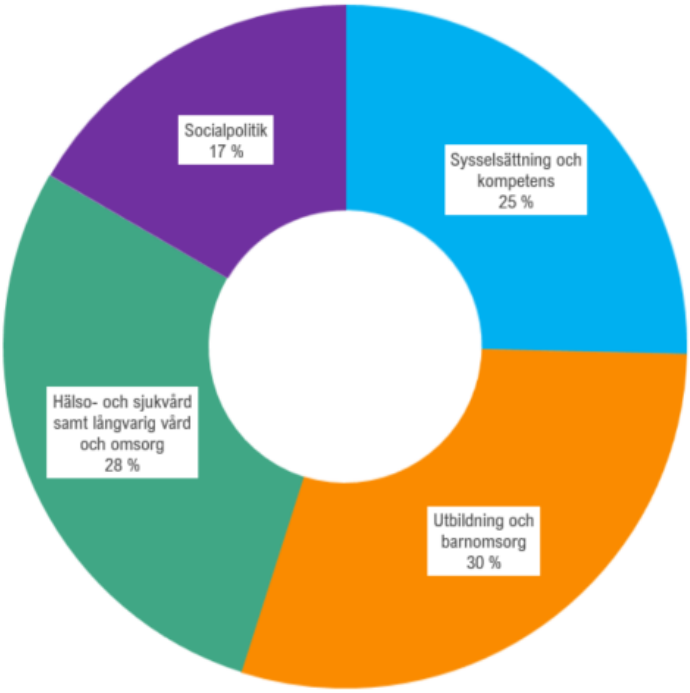
Ändrade planer för återhämtning och resiliens bidrar till socialpolitik och jämställdhet i hela EU

De ändrade planerna för återhämtning och resiliens fortsätter att främja uppåtgående social konvergens. Ett uppskattat totalt belopp på omkring 162,3 miljarder euro fördelat på planerna för återhämtning och resiliens bidrar till socialpolitiska åtgärder[20], vilket motsvarar omkring 25 % av de beräknade totala utgifterna. Efter översynerna av planerna för återhämtning och resiliens går nästan 30 % av de beräknade sociala utgifterna till investeringar och reformer inom utbildning och barnomsorg (en minskning med 4 procentenheter) respektive till hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg (en minskning med 5 procentenheter), medan 25 % går till sysselsättning och kompetens (en ökning med 6 procentenheter) och resten till socialpolitik (en ökning med 3 procentenheter) (diagram 4). Medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens omfattar nu 423

[20] Eftersom det efter covid-19-pandemin var viktigt att satsa på sociala utgifter gavs kommissionen i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens befogenhet att anta en delegerad akt om fastställande av en metod för rapportering av sociala utgifter, bland annat för barn och ungdomar, inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens (artikel 29.4 b). I metoden som kommissionen fastställde klassificeras alla beräknade utgifter för reformer och investeringar som finansieras genom faciliteten i nio större politikområden, som sedan delas in i fyra sociala kategorier: 1) sysselsättning och kompetens, 2) utbildning och barnomsorg, 3) hälso- och sjukvård samt långvarig vård och omsorg och 4) socialpolitik. Se kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2105.

(del)åtgärder med fokus på barn och unga, fördelade på flera politikområden, inbegripet utbildning på alla nivåer, sysselsättningsstöd och bostäder.

Diagram 4: Andel av de beräknade sociala utgifterna i faciliteten för återhämtning och resiliens per social kategori

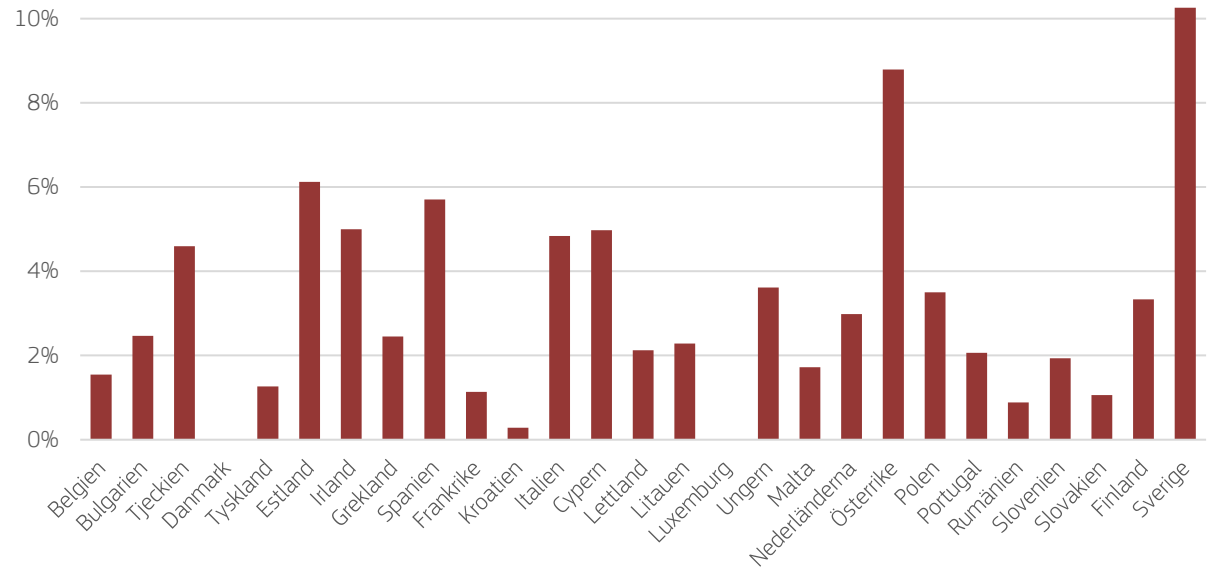

Anmärkning: Detta diagram visar fördelningen av de beräknade sociala utgifterna i alla planer för återhämtning och resiliens. De sociala kategorierna definieras och tillämpas enligt den metod som kommissionen i samråd med Europaparlamentet och medlemsstaterna har fastställt i delegerad förordning (EU) 2021/2105.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens fortsätter att bidra till jämställdhet, och alla utom två planer innehåller åtgärder som uttryckligen syftar till att bidra till jämställdhet. De ändrade planerna för återhämtning och resiliens innehåller 136 (del)åtgärder som har ett fokus på jämställdhet. Hur de åtgärder som rör jämställdhet är fördelade mellan medlemsstaterna visas i diagram 5. Utöver de 1 367 (del)åtgärder som uttryckligen bidrar till jämställdhet fortsätter medlemsstaterna att inkludera andra reformer och investeringar i sina planer vars genomförande avsevärt kan bidra till dessa dimensioner. Detta inbegriper t.ex. reformer och investeringar i infrastruktur, kollektivtrafik eller digital konnektivitet. Sådana åtgärder kan ha en positiv inverkan när det gäller tillgång till distansundervisning, viktig samhällsservice (som exempelvis hälso- och sjukvård) och allmännyttiga tjänster eller att människor med begränsad rörlighet eller som bor i avlägsna områden får möjlighet att delta i förvärvs- och samhällslivet.

Diagram 5: Andel av åtgärderna i planerna för återhämtning och resiliens som har ett fokus på jämställdhet

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

C. Slutmottagare inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

Alla medlemsstater offentliggör uppgifter om de 100 största slutmottagarna

I början av 2023 ökades insynen vad gäller användningen av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens när förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ändrades, inom ramen för REPowerEU, så att det infördes ett krav för medlemsstaterna att offentliggöra uppgifter om de största slutmottagarna inom ramen för sina planer för återhämtning och resiliens. Enligt artikel 25a i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsstaterna skapa en allmänt tillgänglig portal där de offentliggör uppgifter om de 100 slutmottagare som får det högsta finansieringsbeloppet för genomförandet av åtgärder inom ramen för faciliteten samt uppdatera dessa uppgifter två gånger om året[21]. När det gäller faciliteten för återhämtning och resiliens avses med slutmottagare de sista enheter som tar emot medel för att genomföra en åtgärd inom ramen för faciliteten och som inte är entreprenörer eller underentreprenörer, t.ex. medborgare, företag, regionala eller lokala myndigheter. De kan därför vara juridiska eller fysiska personer[22]. I enlighet med kraven i förordningen

[21] I förordningen anges också vilken information som ska offentliggöras av medlemsstaterna, nämligen mottagarens fullständiga namn, moms- eller skatteregistreringsnummer (eller en annan unik identifierare) om det rör sig om en juridisk person, det mottagna beloppet och de åtgärder för vilka mottagaren har fått finansiering.

[22] Detta är i linje med förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, där artikel 22.2 d nämner slutmottagare som enheter som är separata från entreprenörer och underentreprenörer, vilket därmed säkerställer att begreppet tolkas och tillämpas konsekvent i hela förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

centraliserar och offentliggör kommissionen uppgifterna tillsammans med länkar till medlemsstaternas nationella portaler på resultattavlan för återhämtning och resiliens[23].

För att säkerställa att uppgifterna är konsekventa och jämförbara har kommissionen gett medlemsstaterna vägledning. Kommissionen har diskuterat rapporteringen om slutmottagare med medlemsstaterna vid olika möten i den informella expertgruppen för faciliteten för återhämtning och resiliens och betonat dess betydelse för att öka insynen. I detta avseende, och även efter en begäran från Europaparlamentet[24], konsoliderar bilaga V till denna rapport denna vägledning och förtydligar ytterligare begreppet slutmottagare enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och omfattningen av offentliggörandet av uppgifter om de 100 största slutmottagarna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Samtliga 27 medlemsstater har inrättat en allmänt tillgänglig portal med uppgifter om de 100 största slutmottagarna. Redan 2023 hade samtliga medlemsstater lämnat en första uppsättning uppgifter om de 100 största slutmottagarna, och de flesta tillhandahöll också en uppdatering senare under året. Kommissionen förväntar sig att alla medlemsstater framgent följer tidsfristen för halvårsrapportering och kommer att noga övervaka att medlemsstaterna fullgör sin skyldighet att uppdatera uppgifterna två gånger per år. Under 2024 har nästan alla medlemsstater redan tillhandahållit en första uppdatering av sina uppgifter, och kommissionen förväntar sig den andra uppdateringen av uppgifterna i oktober.

De flesta medlemsstaterna har lämnat en fullständig förteckning över uppgifter om de 100 största slutmottagarna inom ramen för sina planer för återhämtning och resiliens, medan några har tillhandahållit förteckningar som innehåller färre än 100 slutmottagare, nämligen Bulgarien (19), Estland (98), Ungern (99), Litauen (71), Malta (31) och Rumänien (98). I vissa fall kan detta kopplas till läget i genomförandet av de berörda medlemsstaternas respektive planer för återhämtning och resiliens, där man håller på att förbereda genomförandet av åtgärder men medlen ännu inte har nått slutmottagarna. Förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens innehåller också undantag[25] från skyldigheten att offentliggöra uppgifter, i enlighet med bestämmelserna i budgetförordningen, som i vissa fall kan vara relevanta för rapporteringen om de största slutmottagarna.

Uppgifterna om de största slutmottagarna i varje medlemsstat kan ge värdefulla insikter och möjliggöra ökad insyn i fördelningen av finansiering från faciliteten för

[23] https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html?table=finalRecipientByCountry.

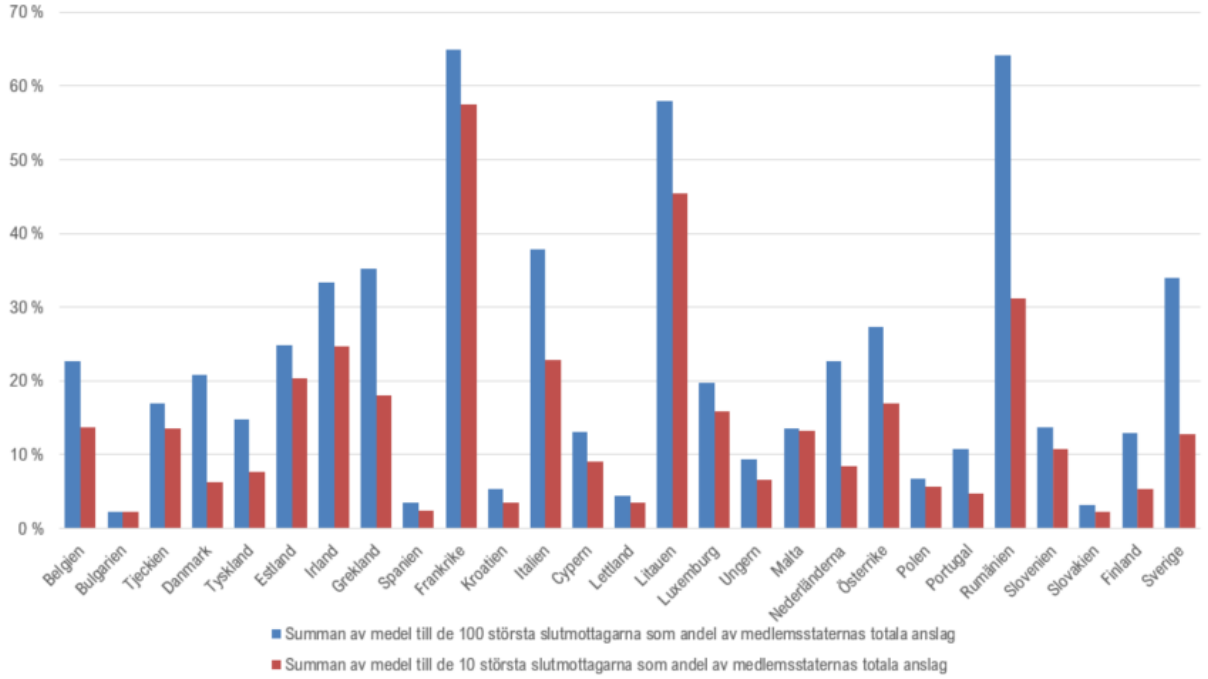
[24] Europaparlamentets beslut av den 11 april 2024 om avslutande av räkenskaperna för Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2022, avsnitt III – kommissionen, §286(xiii).

[25] Dessa undantag omfattar följande fyra fall: i) Utbildningsstöd till fysiska personer och allt annat direktstöd som betalas ut till fysiska personer som är mest behövande, ii) kontrakt till mycket lågt värde som understiger 15 000 euro, iii) ekonomiskt stöd som tillhandahålls genom finansieringsinstrument till ett belopp som understiger 500 000 euro, och iv) situationer då ett offentliggörande innebär en risk för berörda personers eller enheters fri- och rättigheter eller kan skada mottagarnas affärsintressen.

återhämtning och resiliens. Uppgifterna kompletterar de befintliga uppgifterna om genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens, t.ex. uppnådda delmål och mål och utbetalningar per pelare, och utgör underlag för kartan över projekt som får stöd av faciliteten för återhämtning och resiliens.

De belopp som betalas ut till de största slutmottagarna i varje medlemsstat varierar avsevärt i linje med den heterogena karaktären hos planerna för återhämtning och resiliens och skillnaderna i finansiella anslag. Det högsta belopp som mottagits av en slutmottagare är högre än 22 miljarder euro, medan det lägsta belopp som mottagits av en av de största slutmottagarna är 5 723 euro. Det genomsnittliga värdet av de medel som mottagits av de största slutmottagarna är närmare 63 miljoner euro och medianen är betydligt lägre på cirka 4,5 miljoner euro. På samma sätt utgör summan av de medel som de största slutmottagarna hittills har mottagit i varje medlemsstat olika andelar av deras totala anslag (se diagram 6), både mellan medlemsstaterna och när man jämför summan av de medel som mottagits av de 10 största och de 100 största slutmottagarna i varje medlemsstat. I genomsnitt uppgår de totala medel som motttagits av de 100 största slutmottagarna som andel av medlemsstaternas anslag till 22,1 %, medan de medel som mottagits av de 10 största slutmottagarna utgör en andel på 14,3 % av medlemsstaternas anslag.

Diagram 6: Summan av de medel som mottagits av de 10 och 100 största slutmottagarna som andel av medlemsstaternas totala anslag

Källa: Europeiska kommissionens egen beräkning baserad på uppgifter från medlemsstaterna om slutmottagarna.

De flesta av de största slutmottagarna som rapporteras i medlemsstaterna är offentliga enheter. Enligt kommissionens uppskattningar är 59,4 % av de 100 största

slutmottagarna i medlemsstaterna offentliga enheter och 40,7 % är privata enheter[26]. De största slutmottagarna per medlemsstat som är offentliga myndigheter har fått cirka 94,5 miljarder euro totalt, vilket motsvarar 15 % av alla anslagna medel från faciliteten för återhämtning och resiliens, och de som är privata enheter har fått 65 miljarder euro, vilket motsvarar en andel på 10 % av alla anslagna medel från faciliteten för återhämtning och resiliens. Eftersom många åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens är inriktade på att förbättra tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter på områden såsom hälso- och sjukvård, transport eller digitalisering av den offentliga förvaltningen, som i allmänhet utgör kostsamma och storskaliga investeringsprojekt, är offentliga myndigheter ofta slutmottagare. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger dock också omfattande stöd till den privata sektorn, särskilt till SMF, och stöder deras digitalisering samt omskolning av och kompetenshöjning för deras anställda.

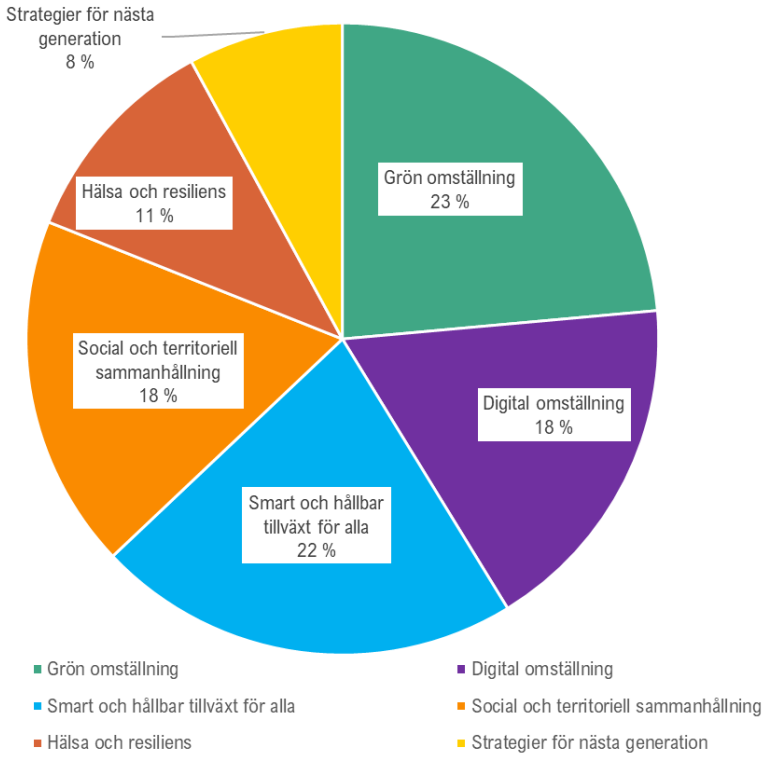
De största slutmottagarna får finansiering för investeringar inom alla sex politiska pelare i faciliteten för återhämtning och resiliens

De 100 största slutmottagarnas finansierade åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens är fördelade på alla sex politiska pelare (diagram 7). Detta visar att faciliteten för återhämtning och resiliens erbjuder omfattande stöd till medlemsstaterna inom de mest relevanta politikområdena. Samtidigt har de största slutmottagarna främst varit involverade i genomförandet av åtgärder som bidrar till den gröna omställningen (23 %), tätt följt av investeringar i smart och hållbar tillväxt för alla (22 %) samt den digitala omställningen och social och territoriell sammanhållning (18 % vardera). Detta belyser fokuseringen på att stimulera den ekonomiska och sociala återhämtningen efter covid-19-krisen samt att förbereda EU:s ekonomier, samhällen och offentliga förvaltningar för den gröna och den digitala omställningen, helt i linje med facilitetens övergripande mål.

De största belopp som slutmottagarna mottagit stöder infrastrukturprojekt, digitalisering och mobilitet, medan de åtgärder som oftast stöds avser investeringar som främjar energieffektivitet. De *största finansieringsbelopp* som slutmottagarna har fått för genomförande av åtgärderna i planerna för återhämtning och resiliens rör överlag investeringar i territoriell infrastruktur och tjänster, e-förvaltning och digitala offentliga tjänster samt hållbar mobilitet. Sådana åtgärder representerar vanligtvis projekt som är stora, dyrare och tar längre tid att genomföra. Å andra sidan har de 100 största slutmottagarna *oftast* fått finansiering för genomförande av energieffektivitetsfrämjande åtgärder. Andra politikområden där slutmottagarna oftast har fått finansiering är territoriell infrastruktur och territoriella tjänster, e-förvaltning och digitala offentliga tjänster, allmän utbildning, yrkesutbildning och högre utbildning samt forskning, utveckling och innovation.

[26] I enlighet med artikel 25a i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens behöver medlemsstaterna inte ange om slutmottagarna är offentliga eller privata enheter. De siffror som presenteras här bygger därför på Europeiska kommissionens egna uppskattningar.

Diagram 7: Bidrag från de mottagna beloppen och tillhörande åtgärder för vilka de 100 största slutmottagarna får stöd till de sex politiska pelarna[27]

Källa: Europeiska kommissionens egen beräkning baserad på uppgifter från medlemsstaterna om slutmottagarna.

D. Kontroller och revision vid genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

Kommissionens kontrollram för faciliteten för återhämtning och resiliens består av två huvudpelare: kontroller för att säkerställa att kommissionens utbetalningar till medlemsstaterna är lagliga och korrekta samt kontroller för att säkerställa ett adekvat skydd av unionens ekonomiska intressen. När det gäller transaktionernas laglighet och korrekthet görs noggranna förhandskontroller innan någon utbetalning görs för att bedöma huruvida varje delmål och mål som ingår i betalningsansökan har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Efter utbetalningen utför kommissionen också riskbaserade efterhandsrevisioner av delmål och mål för att få ytterligare garantier för att den information som medlemsstaten lämnat var korrekt. Utöver detta har kommissionen, för att säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas, dessutom bedömt varje nationellt kontrollsystem på förhand och vid behov infört delmål för kontrollsystemen som måste uppnås före eventuella framtida utbetalningar. Riskbaserade systemrevisioner utförs för att kontrollera medlemsstaternas förfaranden för att förebygga, upptäcka och åtgärda bedrägerier, korruption och intressekonflikter samt dubbelfinansiering,

[27] Dessa siffror bygger på den metod för märkning av pelare som utvecklats för resultattavlan för återhämtning och resiliens, där varje åtgärd i planerna för återhämtning och resiliens hänförs till ett primärt och ett sekundärt politikområde för att återspegla att åtgärder kan bidra till mer än ett politiskt mål. De sex politiska pelarna är grön omställning, digital omställning, smart och hållbar tillväxt för alla, social och territoriell sammanhållning, hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens samt strategier för nästa generation.

och ytterligare regelefterlevnadsrevisioner utförs för att kontrollera tillförlitligheten hos det revisionsarbete som de nationella revisionsmyndigheterna utfört.

Kommissionen har fortsatt att skydda unionens ekonomiska intressen

Mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 utförde kommissionen 17 efterhandsrevisioner av delmål och mål[28]. Valet av delmål och mål vägleds av en riskbedömning som tar hänsyn till olika faktorer. På grundval av denna riskbedömning[29] granskade kommissionen totalt 82 av de 748 delmål och mål som ingick i betalningsansökningar för vilka utbetalningar gjordes under 2023. För att fastställa sitt urval för granskning beaktade kommissionen också huruvida ett delmål eller mål för samma åtgärd redan granskats av kommissionen under det föregående året och/eller redan hade granskats av de nationella revisionsmyndigheterna som gav kommissionen rimliga garantier. Fram till den 31 augusti 2024 granskade kommissionen också 10 delmål och mål som ingick i betalningsansökningar som betalats ut under 2024. Kommissionen fann inga bevis för att de granskade delmålen och målen inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Eventuella andra avvikelser som identifierats mellan de deklarerade uppgifterna och de reviderade uppgifterna låg fortfarande inom den marginal på 5 % som kommissionen övervägde för sin bedömning.

Mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 genomförde kommissionen fyra systemrevisioner av skyddet av unionens ekonomiska intressen[30]. De fyra revisionerna omfattade tre samordningsorgan och elva genomförandeorgan, t.ex. ministerier eller byråer, som valdes ut på grundval av en riskbedömningsprocess. Vid utgången av 2023 hade alla medlemsstaters kontrollsystem granskats minst en gång. I samband med dessa systemrevisioner och annat revisionsarbete utförde kommissionen kontroller av efterlevnaden av förfaranden för statligt stöd och offentlig upphandling som omfattade både de förfaranden som införts för att förhindra bedrägeri, korruption och intressekonflikter i samband med offentliga upphandlingsförfaranden och det faktiska genomförandet av dessa förfaranden för åtgärder som ingick i urvalet.

Under det pågående revisionsarbetet fastställde kommissionen en på det hela taget positiv bild, om än med utrymme för förbättringar, när det gäller genomförandet av de interna kontrollsystemen i medlemsstaterna. God praxis för vissa av de granskade genomförandeorganen fastställdes, såsom förfaranden för att upptäcka eventuella bedrägerier, korruption, intressekonflikter och dubbelfinansiering, i synnerhet användning av datautvinningsverktyg som Arachne[31]. Kommissionen tog dock

[28] Dessa revisioner gäller betalningsansökningar från Tyskland, Estland, Grekland, Frankrike, Kroatien, Italien, Lettland, Luxemburg, Malta, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien och Slovakien.

[29] Riskbedömningen baseras på ett antal kriterier, såsom typ av och antal verkställande myndigheter, typ av och antal slutmottagare, den märkning som tillämpas och kontrollmekanismens komplexitet.

[30] Systemrevisioner genomfördes i Belgien, Litauen, Nederländerna och Slovakien.

[31] Arachne är ett it-verktyg för datautvinning och databerikning som tagits fram av Europeiska kommissionen. Arachne bidrar till att identifiera projekt som drar nytta av flera EU-fonder där det finns en potentiell risk för dubbelfinansiering. Det visar stödmottagare, entreprenörer, underentreprenörer, partner och konsortiemedlemmar som deltar i flera projekt, oavsett deras roll i de olika projekten.

även upp en rad specifika problem, som ofta inte gällde det nationella systemet som helhet utan endast enskilda organ i en medlemsstat, såsom bristande samordning och tillsyn, problem som rör insamling av uppgifter, ofullständiga strategier för bedrägeribekämpning och bedömningar av bedrägeririsker, och nödvändiga förbättringar av förhandskontroller. Medlemsstaterna har börjat genomföra de nödvändiga förbättringarna till följd av dessa revisionsresultat, och kommissionen övervakar noga genomförandet av rekommendationerna.

Faciliteten för återhämtning och resiliens är fortfarande föremål för noggrann granskning av Europeiska revisionsrätten

Utöver de revisioner som utförs av kommissionen själv granskas faciliteten för återhämtning och resiliens av Europeiska revisionsrätten genom revisioner av varje enskild betalning samt ett stort antal förvaltningsrevisioner av facilitetens organisation eller specifika tematiska områden. Revisionsrätten har hittills granskat alla utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens till medlemsstaterna. Dessutom har tre förvaltningsrevisioner som specifikt avser faciliteten för återhämtning och resiliens slutförts per den 31 augusti 2024, nämligen av kommissionens bedömning av planerna för återhämtning och resiliens, av utformningen av kommissionens kontrollsystem för faciliteten för återhämtning och resiliens och av den ram som kommissionen har infört för att övervaka facilitetens resultat. Ytterligare åtta[32] av revisionsrättens revisioner med fokus på faciliteten för återhämtning och resiliens väntar på offentliggörande eller förväntas bli färdiga före slutet av 2024, och ytterligare fem revisioner inleds eller ska inledas i slutet av 2024, t.ex. en särskild revision av de reviderade planerna för återhämtning och resiliens och deras REPowerEU-kapitel. Dessutom beaktas frågor som rör faciliteten för återhämtning och resiliens också i revisionsrättens granskningar och tematiska särskilda rapporter om specifika politikområden eller andra program, såsom i en nyligen genomförd revision av unionsramen för rättsstaten[33].

Liksom tidigare år har revisionsrätten granskat alla utbetalningar som gjorts inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under budgetåret 2023, dvs. 23 utbetalningar inom ramen för faciliteten till 17 medlemsstater. Revisionsrätten tittade också särskilt på de efterhandsrevisioner som utförts av GD ECFIN och på de delmål för revision och kontroll som ingår i planerna för återhämtning och resiliens. Detta revisionsarbete utförs vid sidan av nationella revisioner före och efter inlämning av de uppgifter som ingår i betalningsansökningar och kommissionens egna revisioner. I sin årsrapport för budgetåret 2023 identifierade revisionsrätten iakttagelser med ekonomiska

[32] Dessa omfattar bl.a. facilitetens dimensioner som rör den gröna och den digitala omställningen, utnyttjandet av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens, arbetsmarknadsreformer och, separat, reformer av företagsklimatet som ingår i planerna för återhämtning och resiliens, medlemsstaternas kontrollsystem och förhindrande av dubbelfinansiering mellan faciliteten för återhämtning och resiliens, sammanhållningspolitiken och Fonden för ett sammanlänkat Europa. Andra förvaltningsrevisioner och granskningar kan också beröra faciliteten för återhämtning och resiliens eller åtgärder som stöds av faciliteten för återhämtning och resiliens. Alla revisionsrättens särskilda rapporter kompletteras med officiella svar från kommissionen, som är offentliga och tillgängliga på revisionsrättens webbplats.

[33] Se revisionsrättens särskilda rapport 03/2024: Rättsstatsprincipen i EU: en förbättrad ram för att skydda EU:s ekonomiska intressen, men risker kvarstår.

följder i samband med sex icke återbetalningspliktiga utbetalningar som gjordes till medlemsstaterna under 2023. Efter att noggrant ha granskat revisionsrättens slutsatser anser kommissionen att dess ursprungliga bedömningar av ”tillfredsställande uppfyllande” är korrekta. Kommissionen noterar i sina svar att revisionsrättens slutsatser främst grundar sig på skillnader i kommissionens och revisionsrättens tolkning av de rättsliga kraven eller skillnader i den kvalitativa bedömningen av antingen specifika fall eller bredare juridiska begrepp inom faciliteten för återhämtning och resiliens. I detta sammanhang bifogar kommissionen två förklarande dokument till denna årsrapport. I bilaga II förklaras kommissionens tolkning av åtgärdernas berättigande till finansiering mot bakgrund av det ”retroaktiva” startdatum som medlagstiftarna föreskriver i artikel 17.2 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. I bilaga III förklaras kommissionens tillämpning av stödberättigandeklausulen om ersättande av ”återkommande nationella budgetutgifter”.

Kommissionen följer snabbt upp revisionsrättens rekommendationer. Kommissionen har hittills mottagit 28 rekommendationer om faciliteten för återhämtning och resiliens från revisionsrättens årsrapporter eller särskilda rapporter[34]. Endast tre har avvisats i sin helhet av kommissionen, eftersom kommissionen noterade att rekommendationerna inte kunde genomföras i linje med den rättsliga grunden för och målen i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Av de övriga 25 rekommendationer som mottagits om faciliteten för återhämtning och resiliens anser kommissionen att 24 har genomförts, alla inom tidsfristerna, och att endast en fortfarande ska genomföras innan utgången av 2024. I enlighet med revisionsrättens rekommendation har kommissionen exempelvis offentliggjort metoder för hantering av upphävande av delmål eller mål, offentliggjort en metod för delvist eller helt innehållande, förbättrad registrering och dokumentering av sina bedömningar av betalningsansökningar, organiserat utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna och granskat delmål och mål som håller på att ses över för att säkerställa att kraven är tydliga.

Med hjälp av resultaten av och rekommendationerna från olika revisioner[35] har kommissionen tillämpat en dynamisk strategi för revision och kontroll och har sett över och ytterligare stärkt sin ram för revision och kontroll för faciliteten för återhämtning och resiliens. Som exempel kan nämnas att den uppdaterade vägledningen om planer för återhämtning och resiliens[36], som antogs den 19 juli 2024, ger ytterligare vägledning för att säkerställa att kontrollerna för att identifiera och undvika all risk för dubbelfinansiering fortsätter att vara tillräckliga, samtidigt som synergier i användningen av EU-medel underlättas. För att skapa ytterligare insyn och tydlighet sammanfattas i bilaga IV till denna rapport hur kommissionen tolkar begreppet dubbelfinansiering i enlighet med artikel 9 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, som föreskriver

[34] Se: Revisionsrättens särskilda rapport 21/2022: Kommissionens bedömning av nationella planer för återhämtning och resiliens. Revisionsrättens särskilda rapport 07/2023: Utformningen av kommissionens kontrollsystem för faciliteten för återhämtning och resiliens. Revisionsrättens särskilda rapport 26/2023: Ramen för prestationsövervakning av faciliteten för återhämtning och resiliens. Revisionsrättens årsrapport om budgetåret 2021 och Revisionsrättens årsrapport om budgetåret 2022.

[35] Bland dessa revisorer finns kommissionens tjänst för internrevision, Europeiska revisionsrätten, Europeiska rådet och Europaparlamentet.

[36] Se Kommissionens tillkännagivande – Vägledning om planer för återhämtning och resiliens (C/2024/4618).

additionalitet i finansieringen och samtidigt tillåter att stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens kan kombineras med stöd från andra unionsprogram. Som en del av den uppdaterade vägledningen har kommissionen också offentliggjort en ram för minskningar och återkrav, som omfattar alla grunder för minskningar och återkrav enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens[37]. Dessutom har kommissionen fortsatt att stärka sin kontrollram. Under det senaste året har kommissionen sett över kontroll- och revisionsstrategierna för faciliteten för återhämtning och resiliens för att förstärka förhandskontrollerna, bättre hantera potentiella risker i samband med genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens samt återspegla de förstärkta kontrollerna av ändamålsenligheten i medlemsstaternas interna kontrollsystem i syfte att säkerställa förenligheten med EU:s regler och nationella regler, stärkt samarbetet mellan generaldirektoraten i revisionsfrågor och i det egna arbetet uttryckligen hanterat potentiella risker för upphävanden.

E. Kommunikation och dialoger 2023–2024

Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna fortsätter att kontinuerligt delta i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

Kommissionen har haft ett nära samarbete med Europaparlamentet och rådet sedan genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens inleddes. Kommissionen fortsätter att utan dröjsmål dela med sig av alla ändrade planer för återhämtning och resiliens som medlemsstaterna lämnat in, samt alla preliminära bedömningar av betalningsansökningar, till både Europaparlamentet och rådet på lika villkor. Detta säkerställer ett öppet informationsflöde med ett nära samarbete mellan institutionerna under hela genomförandefasen. När det gäller Europaparlamentet håller kommissionen regelbundna utbyten för att diskutera övergripande frågor som rör faciliteten för återhämtning och resiliens.

Sedan faciliteten skapades har kommissionen bjudits in till och deltagit i 16 högnivådialoger om återhämtning och resiliens[38] med Europaparlamentet. Kommissionen har dessutom regelbunden kontakt med Europaparlamentets ledamöter i den ständiga arbetsgruppen för de gemensamma utskotten ECON-BUDG och har deltagit i sammanlagt 35 möten. Därutöver inbjuds kommissionen regelbundet till olika andra utskott för att utbyta åsikter om frågor som rör faciliteten för återhämtning och resiliens, däribland utskotten REGI, CONT och ENVI. Kommissionen fortsätter att offentliggöra alla

[37] Den rättsliga ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens innehåller följande tre särskilda grunder enligt vilka kommissionen får göra minskningar och återkrav: 1) Vid bedrägeri, korruption eller intressekonflikt som påverkar unionens ekonomiska intressen. 2) Vid allvarligt åsidosättande av en skyldighet enligt finansieringsavtalet eller låneavtalet. 3) Om den information och motivering som ligger till grund för en betalningsansökan konstateras vara felaktiga.

[38] Den 16:e dialogen om återhämtning och resiliens ägde rum den 16 september 2024, dvs. efter stoppdatumet för den här årsrapporten.

presentationer som görs inom ramen för den ständiga arbetsgruppen på en särskild webbplats[39] och ser fram emot att samarbeta med det nyvalda Europaparlamentet.

Kommissionen har också upprätthållit sin informella expertgrupp för utbyte med medlemsstaterna om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens och anordnar ofta utbyten av synpunkter och god praxis. Denna grupp är ett viktigt forum där medlemsstaternas experter och kommissionen kan diskutera övergripande aspekter av faciliteten. Kommissionen offentliggör alla relevanta dokument, t.ex. dagordningar, protokoll och annat, på en särskild webbplats[40]. Hittills har kommissionen anordnat 28 möten i den informella expertgruppen för faciliteten för återhämtning och resiliens, däribland två fysiska, kontaktskapande seminarier i Bryssel där medlemsstaterna träffades för att dela med sig av sina erfarenheter och diskutera gemensamma utmaningar. Det första seminariet anordnades den 28 november 2023 och handlade om styrning och administrativ kapacitet. Det andra seminariet hölls den 4 juli 2024 och inriktades särskilt på medlemsstaternas tillämpning av principen om att inte orsaka betydande skada.

EU:s synlighet i genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens skulle kunna ökas ytterligare

Liksom för andra EU-fonder är medlemsstaterna skyldiga att se till att mottagarna av unionsfinansiering inom faciliteten för återhämtning och resiliens erkänner finansieringens ursprung och säkerställer dess synlighet. Trots dessa skyldigheter i fråga om kommunikation och synlighet visar resultaten av en Eurobarometerundersökning från 2022[41] att EU-medborgarna visserligen har god kännedom om att det finns planer för återhämtning och resiliens för deras länder (med skillnader mellan medlemsstaterna), men att det inte finns tillräcklig medvetenhet om att planerna finansieras (helt eller delvis) av EU. Detta visar att medlemsstaterna måste öka sina ansträngningar. Samtidigt anser mer än hälften av EU-medborgarna (55 %, en ökning med 2 procentenheter sedan hösten 2023) att NextGenerationEU skulle kunna vara effektivt när det gäller att ta itu med de nuvarande ekonomiska utmaningarna[42].

I detta sammanhang anordnade kommissionen två evenemang i Bryssel under 2024 för att reflektera över de resultat som hittills uppnåtts med faciliteten för återhämtning och resiliens och för att främja kommunikationen kring dem. Först anordnade kommissionen och det belgiska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd den 9 april 2024 ett evenemang för att uppmärksamma offentliggörandet av halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens. Evenemanget utgjorde också ett tillfälle att blicka framåt mot de återstående utmaningarna och hur man kan

[39] Information till Europaparlamentet eller rådet om planerna för återhämtning och resiliens.

[40] Register över kommissionens expertgrupper och liknande organ, Informal expert group on the implementation of the Recovery and Resilience Facility (E03772).

[41] Flash Eurobarometer 515: EU:s återhämtningsplan NextGenerationEU.

[42] Standard Eurobarometer 101 - Spring 2024 – maj 2024 – – Eurobarometerundersökning (europa.eu).

säkerställa att faciliteten för återhämtning och resiliens uppnår sina mål under de återstående tre åren. Den 12 april 2024, under Europeiska ungdomsveckan som anordnas vartannat år för att främja ungdomars engagemang, hölls en session om faciliteten för återhämtning och resiliens positiva inverkan på ungdomar. Sessionen var inriktad på erfarenheterna hos åtta unga deltagare från hela EU som på olika sätt gynnades av åtgärderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Efterlevnaden av kommunikationskraven ingår också systematiskt i de efterhandsrevisioner av delmål och mål som kommissionen utför. I detta sammanhang fortsätter kommissionen också att ge stöd till medlemsstaterna i deras genomförande av de kommunikationsstrategier som ingår i planerna för återhämtning och resiliens. Åtta medlemsstater deltar för närvarande i ett flernationellt projekt inom ramen

för instrumentet för tekniskt stöd[43] som handlar om att bygga upp kapacitet för effektiv kommunikation av fördelarna med planerna för återhämtning och resiliens.

Den interaktiva kartan ger en visuell översikt över projekt som stöds av faciliteten för återhämtning och resiliens

I syfte att ytterligare öka synligheten och öppenheten kring faciliteten för återhämtning och resiliens **uppdaterar kommissionen regelbundet den interaktiva kartan över projekt som får stöd från faciliteten** i varje medlemsstat[44].

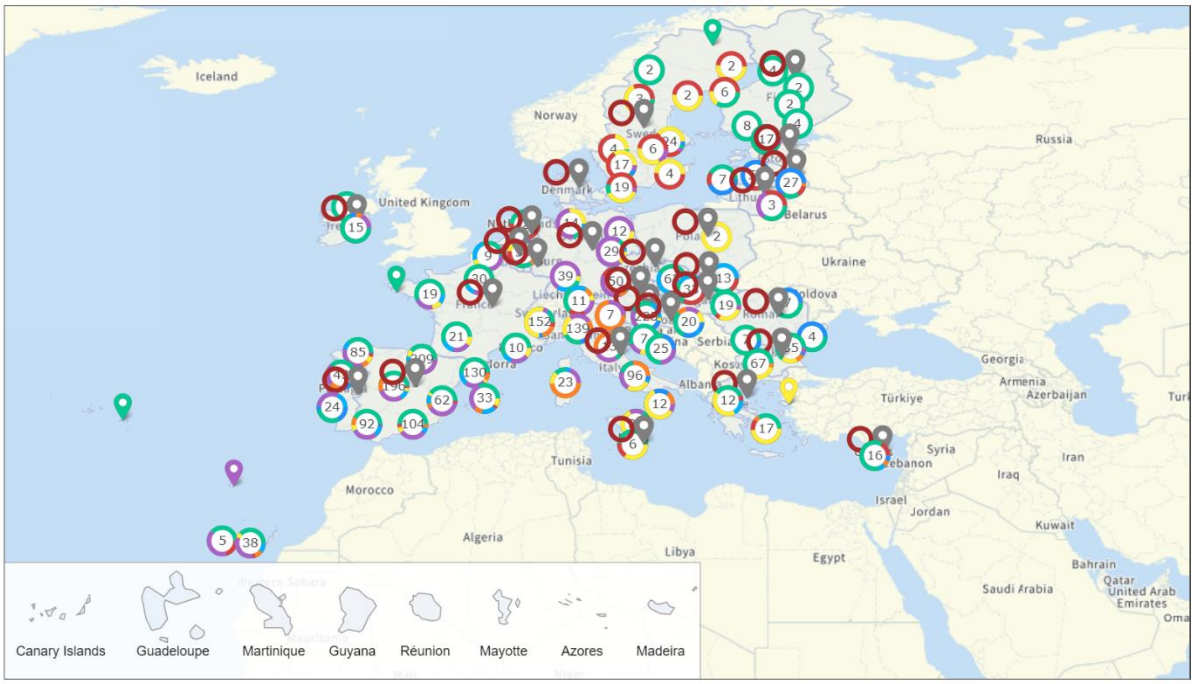
Kartan, som lanserades i mars 2023, ger en översikt över utvalda reformer och investeringar, pekar ut deras geografiska läge och ger information om deras aktuella status. Den innehåller också länkar till onlineresurser med mer detaljerad information, t.ex. nationella webbplatser för faciliteten för återhämtning och resiliens och, i förekommande fall, webbplatserna för de specifika projekt som finansieras genom faciliteten.

Hittills **har över 1 800 projekt i alla medlemsstater lagts till på kartan.**

[43] Instrumentet för tekniskt stöd är det EU-program som tillhandahåller skräddarsydd teknisk expertis till EU-länderna i samband med utformning och genomförande av reformer. För ytterligare information, se https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_en.

[44] Se https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_sv#map.

Diagram 8: Karta över projekt som får stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Medlemsstaterna fortsätter att anordna årliga evenemang i faciliteten för återhämtning och resiliens

Vid dessa årliga evenemang samlas företrädare för nationella myndigheter och för kommissionen, berörda parter (inbegripet arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället) och mottagare av stöd från faciliteten för att diskutera framstegen i genomförandet av de olika projekt som medlemsstaterna föreslagit i sina nationella planer för återhämtning och resiliens.

Fram till augusti 2024 hade 33 årliga evenemang ägt rum i 24 medlemsstater. Under rapporteringsperioden (den 1 september 2023 till den 31 augusti 2024) ägde 14 årliga evenemang rum. Det väletablerade samarbetet mellan handläggarna för den europeiska planeringsterminen vid kommissionens representationer och de nationella förvaltningarna bidrar till dessa evenemangs framgångar. De ger utmärkta möjligheter att bredda publiken utöver de vanliga berörda parterna inom faciliteten för återhämtning och resiliens och ge en mycket bredare räckvidd.

Exempel på ett årligt evenemang i faciliteten för återhämtning och resiliens

Den 14 mars 2024 samlade det årliga evenemanget om Spaniens plan för återhämtning och resiliens viktiga berörda parter, däribland företrädare för Europeiska kommissionen, den spanska regeringen, regionala och lokala myndigheter och olika partner som exempelvis stödmottagande projekt, den akademiska världen, sociala organisationer och icke-statliga organisationer. Evenemanget omfattade tre tematiska paneler som

undersökte Spaniens insatser för att påskynda den gröna omställningen, stärka konkurrenskraften och ta itu med utmaningarna i samband med genomförandet av den ändrade planen för återhämtning och resiliens.

Kommissionen utför ytterligare relevanta kommunikationsinsatser

Att informera om fördelarna med de nationella planerna för återhämtning och resiliens är också en central kommunikationsuppgift för alla Europeiska kommissionens representationer i medlemsstaterna. Förutom de årliga evenemangen genomförs en mängd annan uppsökande verksamhet i nära samarbete med handläggare för den europeiska planeringsterminen och andra grupper inom representationerna. Fyra lokala pilotkampanjer genomfördes i Österrike, Kroatien, Tjeckien och Slovenien, och detta kommer att fortsätta i fler medlemsstater.

Kommissionen har ända sedan faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades även haft en omfattande kommunikation med pressen om genomförandet av faciliteten. Kommissionen kontaktar regelbundet nationella korrespondenter och specialiserade journalister för att säkerställa en bred täckning och en bred förståelse hos allmänheten av de viktigaste frågorna som rör faciliteten och dess genomförande på plats, har publicerat över 200 pressmeddelanden och annat pressmaterial

och har hållit många presskonferenser och tekniska genomgångar både i Bryssel och i medlemsstaterna, med stöd av kommissionens representationer.

F. De viktigaste resultaten från halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens

Halvtidsutvärderingen visade att faciliteten för återhämtning och resiliens har gett stöd till återhämtningen och gjort innovation till en av EU:s utgiftsposter

Halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens offentliggjordes den 21 februari 2024, i enlighet med artikel 32 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, och den bedömer hur faciliteten fungerar i förhållande till sina mål, på grundval av de bevis som fanns tillgängliga vid den tidpunkten. I utvärderingen konstateras att den kommer för tidigt för att det ska gå att bedöma instrumentets fullständiga ekonomiska konsekvenser. Den tittar på vad som har fungerat väl och vad som skulle kunna förbättras och identifierar viktiga lärdomar som kan bidra till reflektioner om möjliga framtida prestationsbaserade finansieringsinstrument. En mer omfattande bedömning av facilitetens inverkan kommer att ingå i efterhandsutvärderingen av faciliteten som ska offentliggöras 2028.

Halvtidsutvärderingen omfattar de utvärderingskrav som anges i artikel 32.2 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och de fem utvärderingskriterierna i kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning[45]. Omfattningen inbegriper utformningen av planerna för återhämtning och resiliens och genomförandet av faciliteten i alla medlemsstater till och med den 1 februari 2024. Bedömningen byggde på en oberoende extern rapport som utarbetats av ett konsortium av forskare[46] och som innehöll en objektiv bedömning av framstegen. Detta kompletterades med uppgifter från kommissionen och som fanns tillgängliga på resultattavlan för återhämtning och resiliens[47], officiella rapporter från medlemsstaterna och från andra EU-institutioner samt återkoppling från olika berörda parter, däribland regionala och lokala myndigheter.

Halvtidsutvärderingen visar att faciliteten för återhämtning och resiliens har banat väg för EU:s ekonomiska återhämtning efter pandemin. Tillkännagivandet av faciliteten för återhämtning och resiliens bidrog till att minska avkastningsskillnaden mellan statsobligationer, och de offentliga investeringarna hölls uppe i efterdyningarna av covid-19-krisen och ökade från 3,0 % 2019 till 3,5 % 2023. Omkring hälften av den förväntade ökningen av de offentliga investeringarna mellan 2019 och 2025 avser investeringar som

[45] *European Commission Better Regulation Guidelines* (2021), som finns tillgänglig på https://commission.europa.eu/system/files/2021-11/swd2021_305_en.pdf.

[46] Konsortiet bestod av Centre for European Policy Studies, Ecorys, NIESR, CSIL och Wavestone.

[47] https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html.

finansieras genom EU:s budget, särskilt genom faciliteten för återhämtning och resiliens. Kommissionens modellering tyder på att NextGenerationEU har potential att öka EU:s BNP i fasta priser med upp till 1,4 % 2026 mer än i ett scenario utan NextGenerationEU[48]. Modellsimuleringarna tyder också på en betydande, kortvarig ökning av sysselsättningen i EU (med upp till 0,8 %).

Halvtidsutvärderingen belyser att faciliteten för återhämtning och resiliens spelar en viktig roll i stödet till strukturreformer och gemensamma politiska prioriteringar på EU-nivå. Strukturreformer och investeringar som fått stöd från faciliteten har drivit på genomförandet av gemensamma politiska prioriteringar, särskilt när det gäller den gröna och den digitala omställningen och socioekonomisk konvergens. Samtidigt som det är för tidigt att bedöma facilitetens fulla effekt innehåller utvärderingen talande exempel på reformer och investeringar som stöds av faciliteten för återhämtning och resiliens. Bland exemplen finns förbättringar av den offentliga förvaltningens funktion och rättssystemens effektivitet, och av energieffektivitet, digitala offentliga tjänster, hållbara transporter, utbildning, forskning och innovation, socialt skydd och tillträde till arbetsmarknaden.

I halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens betonades mervärdet av den prestationsbaserade strategin och av att tillhandahålla ekonomiskt stöd för att stimulera strukturreformer. I utvärderingen konstateras att den prestationsbaserade strategin för faciliteten för återhämtning och resiliens är avgörande för att öka facilitetens ändamålsenlighet: utbetalningarna när konkreta resultat uppvisas (dvs. delmål och mål) sker snabbt. Genom att kombinera reformer och investeringar i ett finansieringsinstrument skapas synergier mellan dem, medan integreringen av en övergripande reform- och investeringsagenda i en enda plan för återhämtning och resiliens stöder planernas interna samstämmighet. En av facilitetens mest betydande framgångar är dess beprövade förmåga att stimulera genomförandet av strukturreformer, inbegripet reformer som rekommenderas inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Under de två år som föregick faciliteten ökade andelen landsspecifika rekommendationer för 2016–2017 som åtminstone nådde ”vissa framsteg” med endast sex procentenheter, från 53 % 2018 till 59 % 2020. Som en jämförelse ökade andelen landsspecifika rekommendationer för 2019–2020 som nådde åtminstone ”vissa framsteg” med 17 procentenheter, från 52 % 2021 före genomförandet av faciliteten, till nästan 69 % 2023.

Utvärderingen innehåller användbara överväganden för framtida resultatbaserade instrument

Medlemsstaternas förvaltningar drabbades av inledande kostnader på grund av faciliteten för återhämtning och resiliens, och det finns utrymme för ytterligare

[48] Resultaten av simuleringarna beror på de antaganden som gjorts om de finansierade investeringsprojektens produktivitet och additionalitet. De tar dock inte hänsyn till effekterna av reformer som har potential att ytterligare öka EU:s tillväxt på lång sikt.

förenkling. När det gäller instrumentets utformning hänvisar medlemsstaterna i halvtidsutvärderingen till de kombinerade skyldigheterna med anknytning till i) de bevis som krävs för att bevisa att delmål och mål har uppnåtts, ii) krävande rapporteringskrav, t.ex. de gemensamma indikatorerna och halvårsvisa uppgifter, och iii) ramen för revision och kontroll. Den ram för revision och kontroll som fastställs i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens uppfattas som komplex, särskilt med tanke på den upplevda överlappningen mellan kontroller och revisioner som utförs av nationella myndigheter, kommissionen och revisionsrätten. Medlemsstaterna ser utrymme för att förenkla kontroll- och revisionsförfarandena, säkerställa bättre samordning mellan de berörda aktörerna och undvika flerdubbla kontroller. Slutligen pekade vissa nationella myndigheter också på en stelhet i kommissionens bedömning av delmål och mål och de strikta och resursintensiva förfarandena för att ändra planerna för återhämtning och resiliens.

Medlemsstaternas administrativa kapacitet är avgörande för ett framgångsrikt genomförande av deras planer för återhämtning och resiliens. Många medlemsstater stärkte inte den administrativa kapaciteten i tillräcklig utsträckning, även på lokal och regional nivå, vilket exempelvis påpekats av Regionkommittén. Detta har hämmat medlemsstaternas förmåga att genomföra sina planer. Dessutom är politisk enighet kring genomförandet av viktiga reformer, som exempelvis är kopplade till landsspecifika rekommendationer eller till delmål för revision och kontroll, avgörande. De främsta förseningarna i genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens har uppkommit där medlemsstaternas administrativa kapacitet är begränsad och/eller där medlemsstaterna (ännu) inte har kunnat uppfylla viktiga delmål för reformer.

Deltagandet av regionala och lokala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhällets organisationer och andra relevanta intressenter är en nyckelfaktor i planeringen och genomförandet av åtgärderna i planerna för återhämtning och resiliens. Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsstaterna inkludera information om genomförda samråd när de utarbetar sina planer för återhämtning och resiliens, men på vilken nivå och hur dessa berörda parter görs delaktiga beror på de nationella rättsliga ramarna och kan skilja sig åt mycket mellan olika medlemsstater. Vid sidan av de nationella myndigheterna, som tar sig an den huvudsakliga samordnings- och tillsynsrollen, har lokala och regionala myndigheter samt arbetsmarknadens parter, det civila samhällets organisationer och andra berörda parter också en avgörande roll i det hela. I halvtidsutvärderingen pekade de lokala och regionala myndigheterna, arbetsmarknadens parter och det civila samhället på medlemsstaternas otillräckliga deltagande i utarbetandet och genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens. Även om detta delvis kan förklaras av behovet av att planerna för återhämtning och resiliens behövde utarbetas snabbt i ett krissammanhang, är det viktigt att dessa framöver involveras nära för att stödja egenansvaret och genomförandet på plats.

Som svar på insikterna från halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens antog rådet slutsatser och kommissionen uppdaterade sin

vägledning. Den 12 april 2024 antog Ekofinrådet rådets slutsatser om halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens[49], vilka pekade på att den administrativa bördan i samband med genomförandet av faciliteten var högre än väntat, både för kommissionen och medlemsstaterna. Rådet uppmanade kommissionen och medlemsstaterna att identifiera sätt att rationalisera och förbättra genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens och samtidigt skyddet av EU:s ekonomiska intressen. I denna anda undersökte kommissionen olika sätt att förenkla genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens inom ramen för den nuvarande lagstiftningen. Den 19 juli 2024 antog kommissionen sin uppdaterade vägledning om planer för återhämtning och resiliens[50], som inför flera förenklingar av genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. I synnerhet gör den uppdaterade vägledningen följande:

- Den ger större klarhet i fråga om möjligheten att ändra en plan för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 21 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens om en medlemsstat hittar ett bättre alternativ för att genomföra en åtgärd på ett sätt som minskar den administrativa bördan i samband med genomförandet av den åtgärden utan att sänka planens ambitionsnivå,
- innehåller en tydligare definition av vilka möjligheter det finns att göra andra ändringar i en plan för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 21 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens,
- den förklarar under vilka omständigheter operativa överenskommelser eventuellt inte behöver revideras efter ändringen av en plan för återhämtning och resiliens, för att minska den administrativa bördan i samband med sådana revideringar, och
- den ger större klarhet i fråga om under vilka villkor en proportionell kombination av stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder är möjlig, samtidigt som dubbel finansiering undviks.

Samtidigt har kommissionen också förenklat medlemsstaternas rapporteringskrav i största möjliga utsträckning enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens genom att begära färre uppgifter vid den halvårsvisa rapporteringen om genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens och göra det möjligt för medlemsstaterna att stryka sin bilaga II[51] från de operativa överenskommelserna.

[49] Finns på https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8868-2024-INIT/sv/pdf.

[50] Finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202404618.

[51] I bilaga II förtecknas övervakningsstegen: ytterligare icke-bindande steg som innebär att de nationella förvaltningarna måste lämna kompletterande uppgifter om genomförandet av de relevanta åtgärderna. Eftersom dessa övervakningssteg är icke-bindande och inte obligatoriska enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens är det frivilligt att ta med bilaga II i den operativa överenskommelsen.

2. Framsteg i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

A. Gemensamma indikatorer

Faciliteten för återhämtning och resiliens har levererat betydande och konkreta resultat

De gemensamma indikatorerna visar framstegen i genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens vad gäller uppnåendet av de allmänna och specifika målen och det övergripande resultatet för faciliteten för återhämtning och resiliens[52]. Uppgifterna rapporteras av medlemsstaterna två gånger om året och omfattar 14 indikatorer[53]. Även om de gemensamma indikatorerna återspeglar konkreta resultat av åtgärderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens är de inte det enda verktyget för att mäta framstegen i genomförandet av faciliteten. De gemensamma indikatorerna rapporteras tillsammans med de framsteg som gjorts med över 6 000 delmål och mål i medlemsstaternas halvårsrapporter.

Faciliteten för återhämtning och resiliens har bidragit till betydande resultat för de 14 olika indikatorerna. Till dags dato har uppgifterna från fem rapporteringsomgångar granskats och offentliggjorts på resultattavlan för återhämtning och resiliens[54], som omfattar de framsteg som gjorts under perioden från februari 2020 till december 2023. I diagram 9 visas det aktuella läget när det gäller de gemensamma indikatorerna, vilket återspeglar viktiga framsteg i förhållande till facilitetens mål och EU:s viktigaste prioriteringar.

[52] Såsom analyserats utförligt i halvtidsutvärderingen gäller metodmässiga förbehåll för de gemensamma indikatorerna. Deras syfte är att rapportera om facilitetens övergripande resultat och framsteg mot dess mål, men de omfattar inte på ett heltäckande sätt alla investeringar som ingår i planerna för återhämtning och resiliens och fångar inte fullt ut upp reformernas bidrag, vilket är svårt att mäta med hjälp av kvantitativa indikatorer. Metoden för insamling av de uppgifter som ligger till grund för de gemensamma indikatorerna gör det ibland omöjligt att reda ut deras specifika ursprung och bidrag till målen för faciliteten för återhämtning och resiliens, särskilt eftersom det inte finns någon jämförelsepunkt (kontrafaktiskt i avsaknad av faciliteten för återhämtning och resiliens). De gemensamma indikatorerna omfattar inte heller slutliga målvärden, vilket begränsar deras användning i samband med en utvärdering och vid fastställandet av facilitetens ändamålsenlighet. Denna synpunkt har upprepats i återkopplingar från medlemsstaterna.

[53] Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om de gemensamma indikatorerna och kommissionen ges befogenhet att specificera de gemensamma indikatorer som ska användas för denna rapportering. I kommissionens delegerade förordning 2021/2106 definieras de 14 berörda indikatorerna. Det finns två typer av indikatorer. Outputindikatorer mäter de specifika resultaten av en verksamhet eller ett projekt som får stöd av faciliteten för återhämtning och resiliens (t.ex. ytterligare operativ kapacitet installerad för förnybar energi). Resultatindikatorer fångar en förändring av situationen och dess effekter för stödmottagarna (t.ex. personer som gynnas av nya offentliga digitala tjänster eller av utbildning). Av de 14 gemensamma indikatorerna är fyra uppdelade efter kön. Medlemsstaterna ska rapportera senast den 28 februari (för rapporteringsperioden juli–december föregående år) och senast den 31 augusti (för rapporteringsperioden januari–juni samma år). Kommissionen offentliggör uppgifterna om de gemensamma indikatorerna på resultattavlan för återhämtning och resiliens, efter att ha utfört datakontroller för att säkerställa att uppgifterna är rimliga och jämförbara. I linje med kraven i kommissionens delegerade förordning, där uppgifter offentliggörs på medlemsstatsnivå, anges dessa i relativa termer. Kommissionen har dock ingen rättslig grund för att granska eller kontrollera kvaliteten på de uppgifter som medlemsstaterna lämnat eller för att ändra eller vägra viss rapportering från medlemsstaterna. Kommissionens kontroller är begränsade till uppgifternas övergripande rimlighet och jämförbarhet.

[54] https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html.

Diagram 9: Läget när det gäller de gemensamma indikatorerna

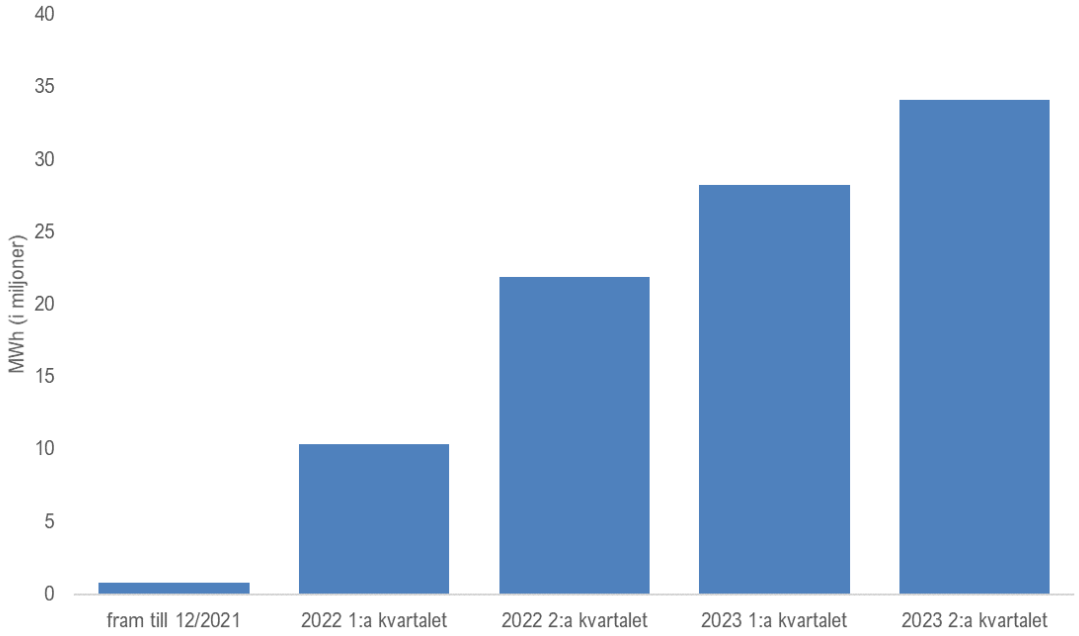

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Besparingar på cirka 34 miljoner megawattimmar (MWh) i årlig energiförbrukning hade redan uppnåtts i slutet av 2023 tack vare stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens (diagram 10). Att minska vår energiförbrukning och öka energieffektiviteten är bland EU:s främsta prioriteringar och en förutsättning för omställningen till ren energi. Den gemensamma indikatorn 1 visar den minskning av den årliga primärenergianvändningen som uppnåtts med stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens. För att sätta detta i ett sammanhang kan nämnas att de energibesparingar som hittills gjorts överstiger Danmarks totala årliga elförbrukning[55]. Exempel är minskad energianvändning i byggnader, skolor, sjukhus eller i företag.

[55] Uppgifter från Eurostat om "Supply, transformation and consumption of electricity in 2023", se https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_cb_e/default/table?lang=en.

Diagram 10: Utveckling av besparingar i årsförbrukningen av primärenergi i MWh

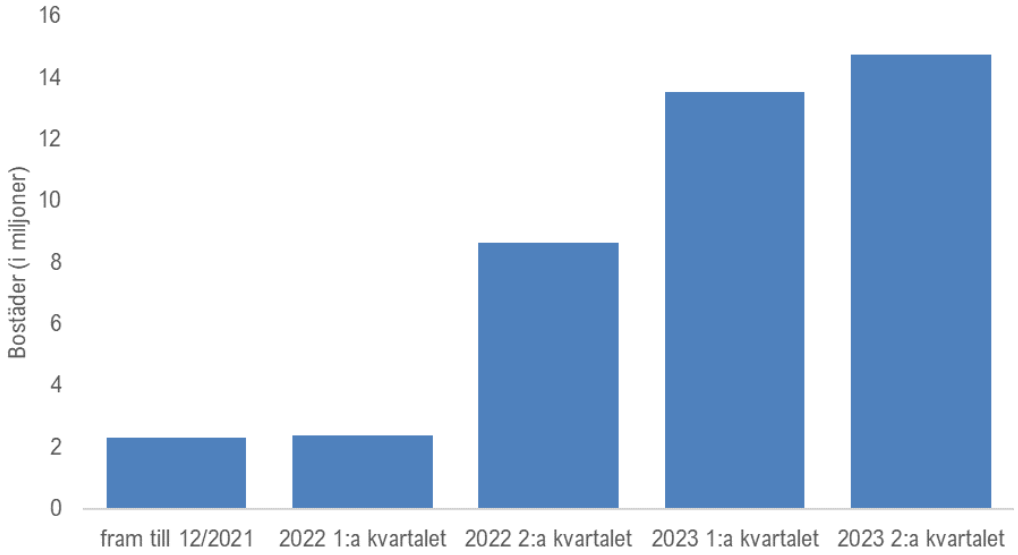

Anmärkning: Detta diagram visar den gemensamma indikatorn 2. Detta är en inventeringsindikator som är kumulativ och ökar med tiden. Därför rapporterar medlemsstaterna stegvis ökande värden.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Fram till december 2023 **bidrog stödåtgärderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens till att ge närmare 15 miljoner hushåll tillgång till internetnät med mycket hög kapacitet** (diagram 11). Den gemensamma indikatorn 5 återspeglar antalet hushåll (bostäder) som fick tillgång till internetnät med mycket hög kapacitet genom åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, inbegripet 5G-nät och gigabithastighet. Hushåll som tidigare saknade eller hade långsammare uppkoppling räknas. Tillgång till digital infrastruktur med hög hastighet är en förutsättning för en inkluderande digital omställning och återspeglas som en prioritering i planerna för återhämtning och resiliens.

Diagram 11: Utvecklingen vad gäller ytterligare bostäder med internetanslutning via nät med mycket hög kapacitet

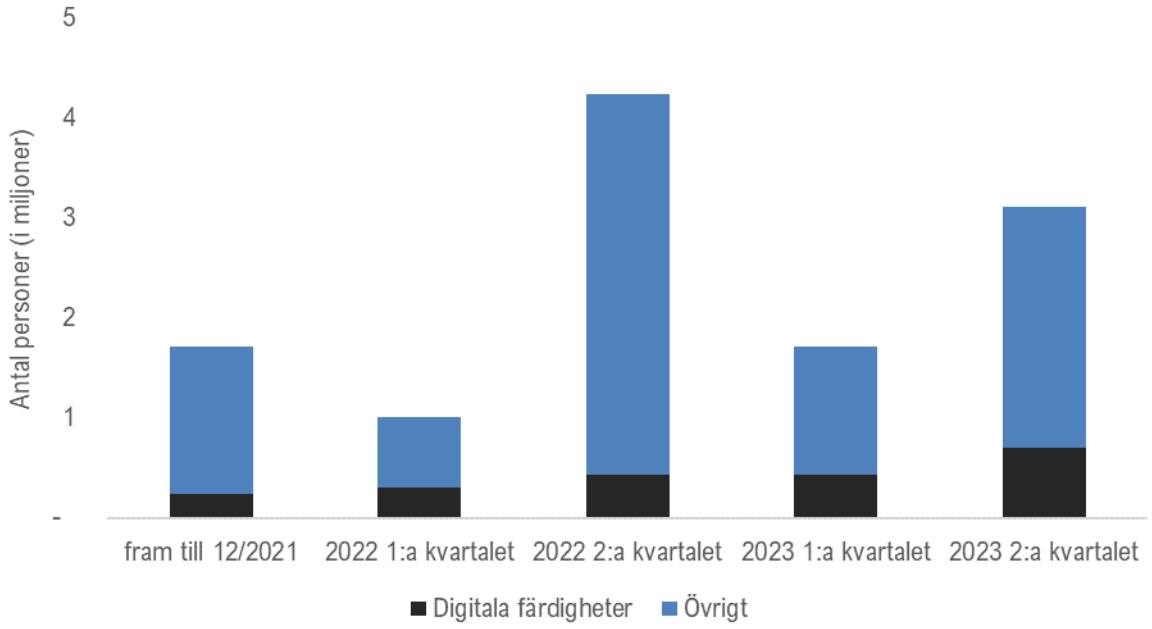

Anmärkning: Detta diagram visar den gemensamma indikatorn 5. Detta är en inventeringsindikator som är kumulativ och ökar med tiden. Därför rapporterar medlemsstaterna stegvis ökande värden.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Enbart under andra halvåret 2023 har över tre miljoner människor fått utbildning tack vare faciliteten för återhämtning och resiliens (diagram 12). Sammanlagt har utbildning för över 11,8 miljoner människor fått stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens sedan den inrättades. Covid-19-krisen ledde också till allvarliga störningar i EU:s utbildningssystem, och den gemensamma indikatorn 10 återspeglar bidraget från faciliteten för återhämtning och resiliens till utbildning och kompetensutveckling. Reformer och investeringar i utbildning är avgörande för att förbereda människor för den gröna och den digitala omställningen, och för att se till att de har möjlighet att utveckla de färdigheter de behöver. Särskilt fokus läggs på utbildning för att höja den digitala kompetensen mot bakgrund av dess ständigt ökande betydelse på arbetsmarknaden och i samhället.

Diagram 12: Utveckling av antalet deltagare i utbildning

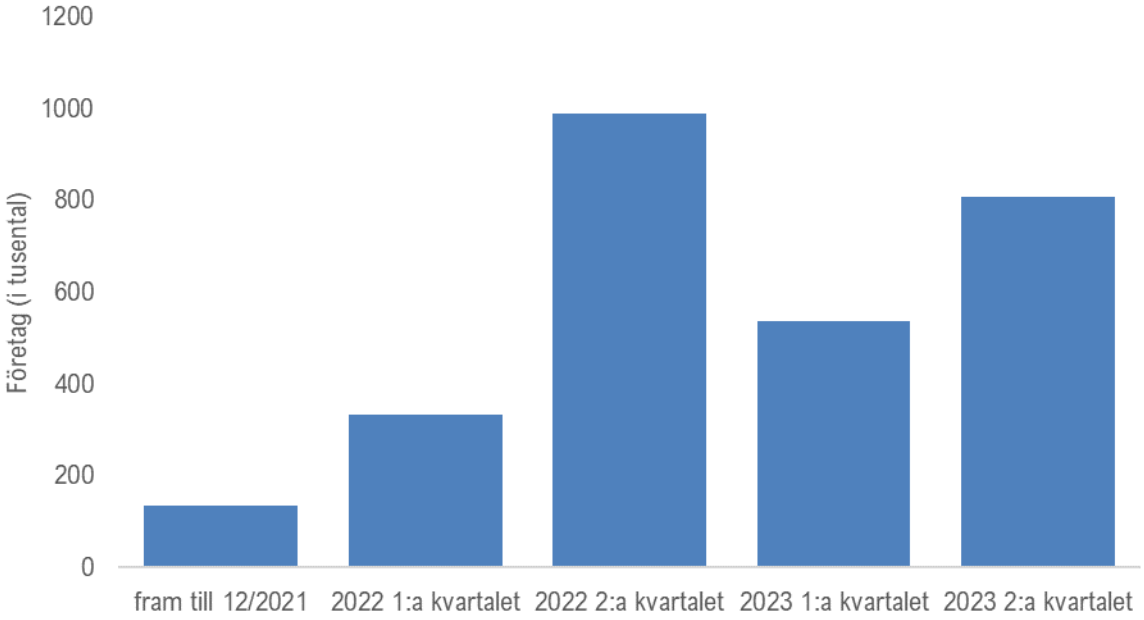

Anmärkning: Detta diagram visar den gemensamma indikatorn 10. Denna gemensamma indikator är en flödesindikator som endast avser resultatet under den givna perioden för halvårsrapportering och därför kan variera mellan rapporteringsperioderna.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Faciliteten för återhämtning och resiliens hjälpte 800 000 företag antingen genom ekonomiskt stöd eller stöd in natura under andra halvåret 2023 (diagram 13). Sammanlagt har över 2,8 miljoner företag fått stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens sedan den inrättades. Covid-19-krisen slog hårt mot hela EU:s ekonomi, och små och medelstora företag (SMF) drabbades särskilt hårt. När det gäller det stöd som ges för att stärka EU:s ekonomier och hjälpa företagen visar den gemensamma indikatorn 9 antalet företag som fått stöd genom åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Diagram 13: Utveckling av företag som får stöd (inbegripet mikroföretag, småföretag, medelstora företag och stora företag)

Anmärkning: Detta diagram visar den gemensamma indikatorn 9. Denna gemensamma indikator är en flödesindikator som endast avser resultatet under den givna perioden för halvårsrapportering och därför kan variera mellan rapporteringsperioderna.

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

I linje med principerna om jämställdhetsintegrering och lika möjligheter för alla som nämns i förordningen är fyra av de gemensamma indikatorerna uppdelade efter kön. Enligt uppgifter som rapporterats av medlemsstaterna utgör kvinnor omkring 55 % av deltagarna i utbildning som får stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens (den gemensamma indikatorn 10). Den gemensamma indikatorn 8 visar att kvinnor utgör omkring 40 % av de forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd. Den gemensamma indikatorn 11 för antalet personer som är anställda eller arbetssökande visar att över 60 % av dem som får stöd är kvinnor, medan den gemensamma indikatorn 14 visar en relativt jämn könsfördelning när det gäller antalet unga människor som får stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens[56].

B. Uppgifter i halvårsrapporteringen

De flesta delmål och mål rapporteras ha genomförts i enlighet med tidsfristerna i planerna för återhämtning och resiliens

85 % av de delmål och mål som skulle ha uppnåtts senast första kvartalet 2024 har antingen bedömts av kommissionen som uppnådda eller rapporterats av

[56] Vissa medlemsstater har uppskattat könsfördelningen eftersom det antingen var svårt att samla in faktiska uppgifter eller de inte samlats in alls.

medlemsstaterna som uppfyllda[57]**.** Närmare bestämt har 1 419 av de 3 171 delmål och mål som skulle ha uppnåtts senast första kvartalet 2024 av kommissionen bedömts vara uppnådda och ytterligare 1 267 har av medlemsstaterna rapporterats vara uppfyllda (diagram 14). Medlemsstaterna rapporterade dock att ytterligare 485 delmål och mål som skulle ha uppnåtts under första kvartalet 2024 (eller 15,3 %) inte hade uppnåtts.

Diagram 14: Status för tillbakablickande delmål och mål, för första kvartalet 2020 till första kvartalet 2024

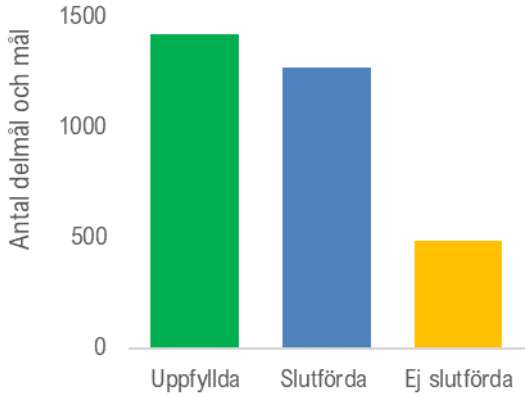
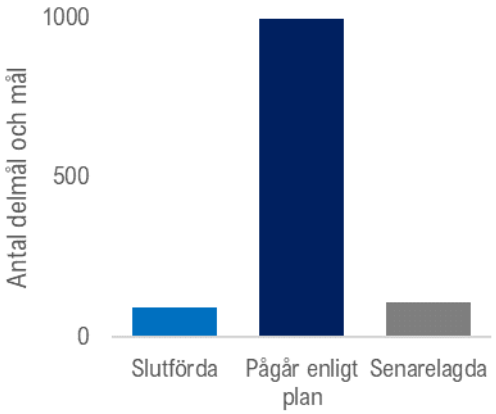

Diagram 15: Framsteg för delmål och mål som ska uppnås i framtiden, för andra kvartalet 2024 till första kvartalet 2025

Källa: Europeiska kommissionen.

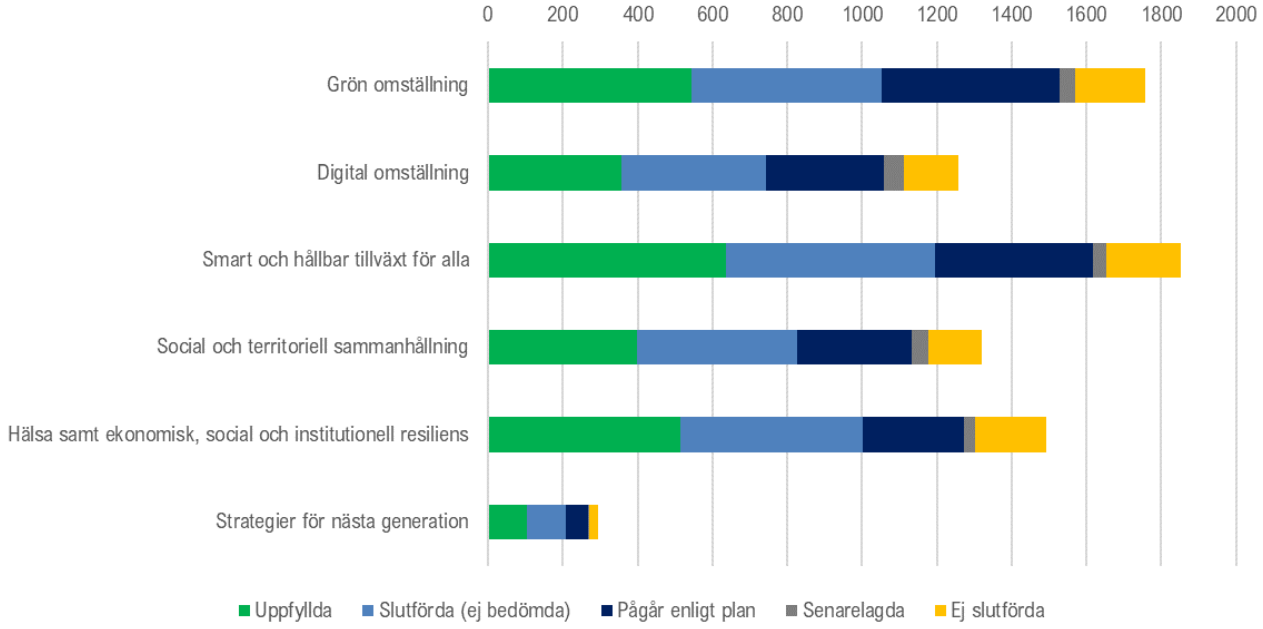
Genomförandet av delmål och mål rapporteras pågå enligt plan de kommande 12 månaderna. Delmål och mål som ska slutföras mellan andra kvartalet 2024 och första kvartalet 2025 har mestadels rapporterats pågå enligt plan av medlemsstaterna (nästan 83 %, eller 996 av 1 199 delmål och mål). Medlemsstaterna anger att de har uppnått 93 delmål och mål (8 %) före det planerade datumet och rapporterade 110 (eller 9 %) som ”försenade” (diagram 15). Bland orsakerna till förseningarna framhöll medlemsstaterna administrativa fördröjningar, effekterna av försenade lagstiftningsförfaranden eller förseningar i slutförandet av tidigare nödvändiga delmål, hög inflation och konsekvenser av störningar i leveranskedjan, ett lågt antal sökande eller ett lågt antal godkända projekt, svårigheter att genomföra stora och komplexa projekt samt ett genomförande som gått långsammare än väntat.

Framstegen i genomförandet av delmål och mål ligger stadigt för alla sex politiska pelare (diagram 16). Pelarna för smart och hållbar tillväxt för alla och för grön omställning

[57] Enligt uppgifterna från halvårsrapporteringen våren 2024. I enlighet med artikel 27 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsstaterna två gånger per år inom ramen för den europeiska planeringsterminen rapportera om de framsteg som gjorts i genomförandet av deras planer för återhämtning och resiliens. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2106 specificeras denna skyldighet genom att tidsfristerna för halvårsrapporteringen fastställs till senast den 30 april respektive den 15 oktober. Medlemsstaterna rapporterar om sina framsteg när det gäller delmål och mål som ska ha uppnåtts tidigare och som ska uppnås tolv månader framåt i tiden. Även om medlemsstaterna själva rapporterar uppgifterna och kommissionen inte kontrollerar dem ger de en heltäckande översikt över genomförandet av alla planer och gör det möjligt att övervaka framstegen med genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens. Delmål och mål som kommissionen redan har ansett vara uppnådda på ett tillfredsställande sätt i samband med en betalningsansökan klassificeras som ”uppnått”. Status för varje tillbakablickande delmål och mål (dvs. de som planeras att uppnås fram till kvartalet före rapporteringsdatumet) kan klassificeras som antingen ”slutfört” eller ”ej slutfört”. Framåtblickande delmål och mål (dvs. de som planeras att uppnås under kvartalet för rapporteringsdatumet och de tre följande kvartalen) kan klassificeras som ”slutförda”, ”pågår enligt plan” eller ”försenade”.

har det största antalet uppnådda och slutförda delmål och mål (1 616 respektive 1 527), och ett stort antal pågår enligt plan och förväntas vara uppnådda senast första kvartalet 2025. Pelarna för hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens, för digital omställning samt för social och territoriell sammanhållning har också långt över 1 000 delmål och mål som är uppnådda, slutförda eller pågår enligt plan.

Diagram 16: Delmål och mål som bidrar till de sex pelarna i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och deras respektive status fram till första kvartalet 2025

Källa: Europeiska kommissionen.

C. Framsteg i de sex politiska pelarna

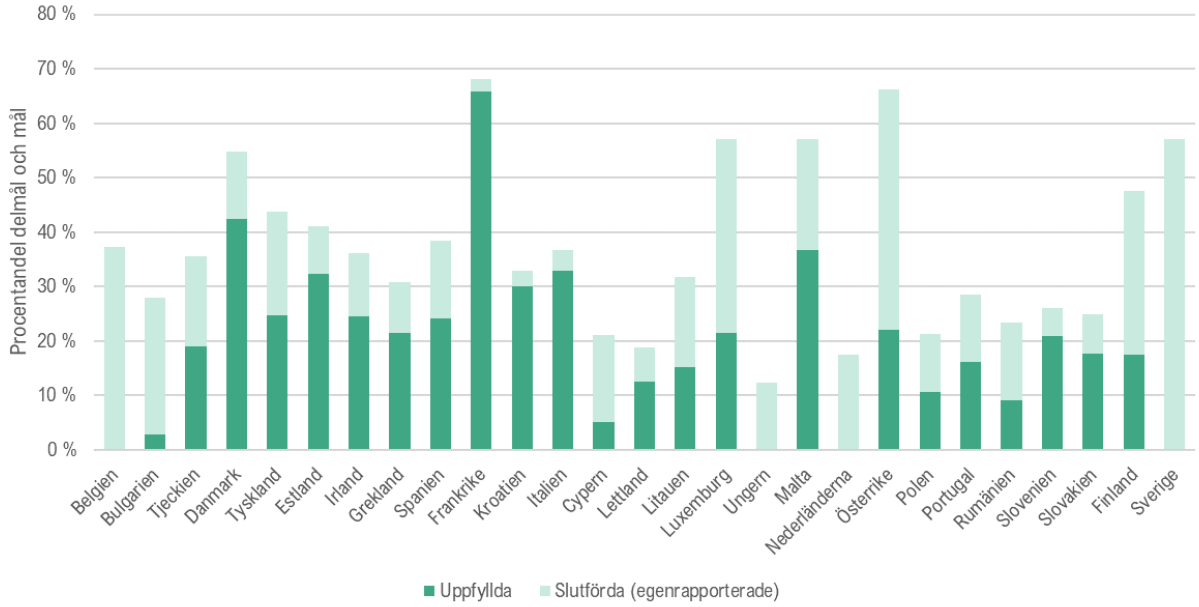
Medlemsstaterna har gjort synliga framsteg i genomförandet i alla de sex politiska pelarna i faciliteten för återhämtning och resiliens

Grön omställning

Faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att bidra till uppnåendet av EU:s mål att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % fram till 2030 och att uppnå klimatneutralitet senast 2050. De åtgärder som stöds av faciliteten bidrar till uppfyllandet av EU:s klimatambitioner genom att främja hållbar mobilitet, öka energieffektiviteten och främja en större användning av förnybara energikällor. De kommer också att säkerställa framsteg i fråga om klimatanpassning och andra miljömål som exempelvis att minska luftföroreningarna, främja den cirkulära ekonomin eller återställa och skydda den biologiska mångfalden. Efter antagandet av REPowerEU-kapitlen har totalt

346 miljarder euro[58] – över 50 % av medlemsstaternas totala anslag hittills – avsatts för åtgärder som bidrar till pelaren för grön omställning.

Diagram 17: Andel delmål och mål som bidrar till den gröna omställningen och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

Källa: Europeiska kommissionen.

Framstegen i genomförandet av åtgärder med anknytning till den gröna omställningen har överlag varit goda. Ungefär en tredjedel av delmålen och målen har rapporterats vara slutförda eller har av kommissionen bedömts ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Närmare bestämt har 1 080 av 3 214 delmål och mål som rör den gröna omställningen redan rapporterats ha slutförts av medlemsstaterna eller av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 34 % (inklusive 19 % som bedömts i betalningsansökningar). 355 av dessa delmål och mål som bidrar till den gröna omställningen bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024. Även om det är för tidigt att bedöma facilitetens fulla inverkan på den gröna omställningen, eftersom de slutliga effekterna endast kommer att visa sig på längre sikt, har de redan uppnådda ”gröna” delmålen och målen bidragit till att öka takten i den gröna omställningen. Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden (från den 1 september 2023 till den 31 augusti 2024).

[58] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka grön omställning har angetts som primär eller sekundär pelare.

Exempel på åtgärder med uppnådda delmål och mål i pelaren för grön omställning

Reformer:

- **Spanien** i) antog rapporten om grön budget för att kartlägga gröna utgifter i den årliga budgetlagen i linje med EU:s metodik och övervakningsram, ii) godkände skogsstrategin, iii) ändrade den övergripande egendomslagen för att underlätta byggnadsrenoveringsarbeten och främja tillgången till finansiering, och iv) godkände en järnvägsstrategi för att skapa ett tydligt scenario för planering av hållbar mobilitet för järnvägstransporter och att anpassa investeringsprioriteringarna inom sektorn.
- **Polen** i) uppdaterade sitt nationella luftskyddsprogram och krävde ett slut på offentliga subventioner till koleldade värmekällor och införde en rad åtgärder och strategier för att på ett effektivt sätt förbättra luftkvaliteten, och ii) ändrade energieffektivitetslagen för att underlätta användningen av avtal om energiprestanda och därigenom främja investeringar i energieffektivitet i offentliga och privata projekt för att påskynda utbytet av förorenande värmekällor.
- **Finland** antog lagen om punktskatt på el och vissa bränslen. Bestämmelsen i lagen om lagens ikraftträdande tyder på en förändring av den befintliga beskattningen av olika typer av energi i syfte att bidra till utfasningen av fossila bränslen genom att främja elektrifieringen av industrin och uppmuntra investeringar i koldioxidsnål teknik.

Investeringar:

- **Italien** i) har anlagt mer än 200 km cykelbanor i storstadsområden och universitetsstäder, vilket kommer att underlätta pendling mellan universitet, intermodala knutpunkter och andra platser i storstadsområden, ii) har förbättrat motståndskraften hos mer än 172 km av de södra järnvägarna, vilket inbegriper upprustning av järnvägslinjen på sex olika sträckor, och iii) har minskat antalet olagliga deponier från 34 till 14, vilket motsvarar en minskning på 60 %, förbättrat avfallshanteringen och minskat påfrestningen på miljön.
- **Portugal** i) har installerat ytterligare 1 730 offentligt tillgängliga laddningsstationer för att effektivt bygga vidare på och utvidga det befintliga nätet för att stödja användningen av renare fordon, och ii) har undertecknat kontrakt för upphandling av 257 utsläppsfria bussar och anläggning av särskild laddningsinfrastruktur för användning i storstadsområdena Lissabon och Porto för att fasa ut fossila bränslen i kollektivtrafiken.
- **Tjeckien** i) har slutfört 26 projekt som rör modernisering av järnvägslinjer, modernisering av järnvägsstationer med ombyggda spår och säkra och hinderfria tillgängliga plattformar samt minskad energiintensitet och ökad komfort i stationsbyggnader, ii) anlagt mer än 24 km cykelbanor för att främja mjuk rörlighet, och iii) slutfört 15 projekt för att skapa motståndskraftigt översvämningsskydd,

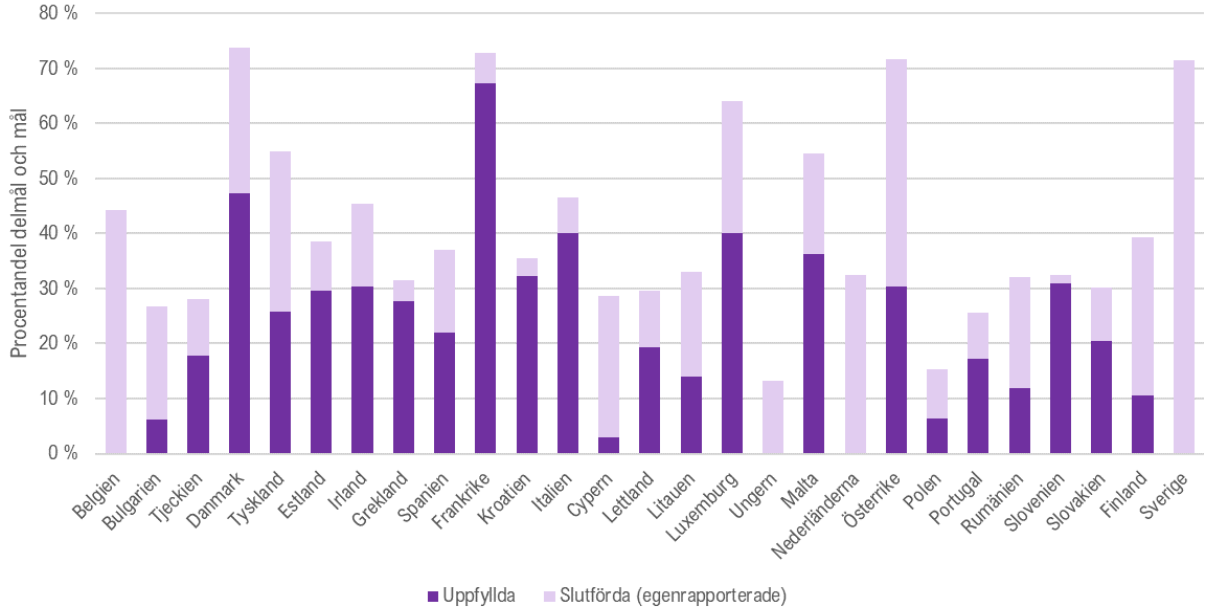
inbegripet effektiv regnvattenhantering i stadsområden, vilket kommer att skydda medborgarna mot översvämningsrisker.

Digital omställning

Faciliteten för återhämtning och resiliens bidrar väsentligen till den digitala omställningen i EU. Planerna för återhämtning och resiliens innehåller en rad olika åtgärder, som utbyggnad av modern digital infrastruktur och avancerad teknik, utveckling av digitala färdigheter bland allmänheten och arbetskraften (genom utbildning) och stöd till digitalisering både inom företag och av offentliga tjänster. Totalt 166,2 miljarder euro kommer att anslås för att stödja pelaren för digital omställning[59].

Medlemsstaterna har gjort betydande framsteg i genomförandet av åtgärder som rör den digitala omställningen, och över en tredjedel av de relaterade delmålen och målen rapporteras vara slutförda eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda. Närmare bestämt har 877 av 2 464 delmål och mål som rör den digitala omställningen redan rapporterats som slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 35 % (inklusive 19 % som bedömts i betalningsansökningar). Av dessa delmål och mål som bidrar till den digitala omställningen bedömdes 290 av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

Diagram 18: Andel delmål och mål som bidrar till den digitala omställning och som bedömts vara uppfyllda eller rapporterats som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

Källa: Europeiska kommissionen.

[59] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka digital omställning har angetts som primär eller sekundär pelare.

Exempel på åtgärder med uppnådda delmål och mål i pelaren för digital omställning

Reformer:

- Den lag om öppen förvaltning som genomförts i **Nederländerna** ökar transparensen och tillgången vad gäller information vid den offentliga förvaltningen. Offentliga och halvoffentliga myndigheter tillhandahåller nu mer lättillgänglig och kompatibel information till medborgare, press och medier, parlamentsledamöter och deras personal.
- I **Lettland** antogs strategin för digital hälsa, som fungerar som en färdplan för att utveckla och införa digitala lösningar inom hälso- och sjukvårdssektorn som är säkra och tillgodoser patienternas och industrins behov. Strategin omfattar bl.a. datahantering, användning av data för forskning, it-system och -lösningar inom den offentliga hälso- och sjukvårdssektorn, privata it-system, gränsöverskridande datautbyte och digitala färdigheter som behövs för införande och användning av nya lösningar för digital hälsa.

Investeringar:

- **Frankrike** har framgångsrikt lanserat den nya statliga digitala id-appen som användarna lätt kan få åtkomst till. Till följd av detta utfärdades över 12,5 miljoner nya digitala id-kort.
- **Tjeckien** har utökat tillgången till de regionala och kommunala myndigheternas digitala anslagstavlor. Landet kräver nu att öppna metadata från officiella anslagstavlor ska publiceras vid nästan 300 enheter, däribland lokala myndigheter och kommuner. Detta bidrar till att förbättra den nationella katalogen över öppna data genom att offentliggöra kodlistor som används inom offentlig förvaltning i offentliga databaser och öka antalet producenter av öppna data.
- Minst 3 500 hushåll och företag i **Danmark** har fått tillgång till snabb internetanslutning, som de tidigare saknade, genom utvidgningen av det befintliga bredbandssystemet *Bredbåndspuljen*. Detta system har gett tillgång till snabbt internet i landsbygdsområden i Danmark där den befintliga täckningen är dålig på grund av brist på tillräckliga marknadsincitament, inklusive öar som saknar broar till fastlandet.
- I **Italien** uppfylldes tre viktiga mål med anknytning till införandet av e-förvaltningslösningar i den offentliga förvaltningen: i) ytterligare 6 678 offentliga förvaltningar antog det digitala betalningssystemet ”PagoPA” (+ 71 % jämfört med 2021), ii) ytterligare 10 675 offentliga förvaltningar anslöt sig till och tillhandahöll tjänster via den gemensamma åtkomstpunkten för offentliga tjänster ”app IO” (+ 251 % jämfört med 2021) och iii) 1 798 centrala offentliga förvaltningar och kommuner anslöt sig till plattformen för digitala meddelanden och började skicka

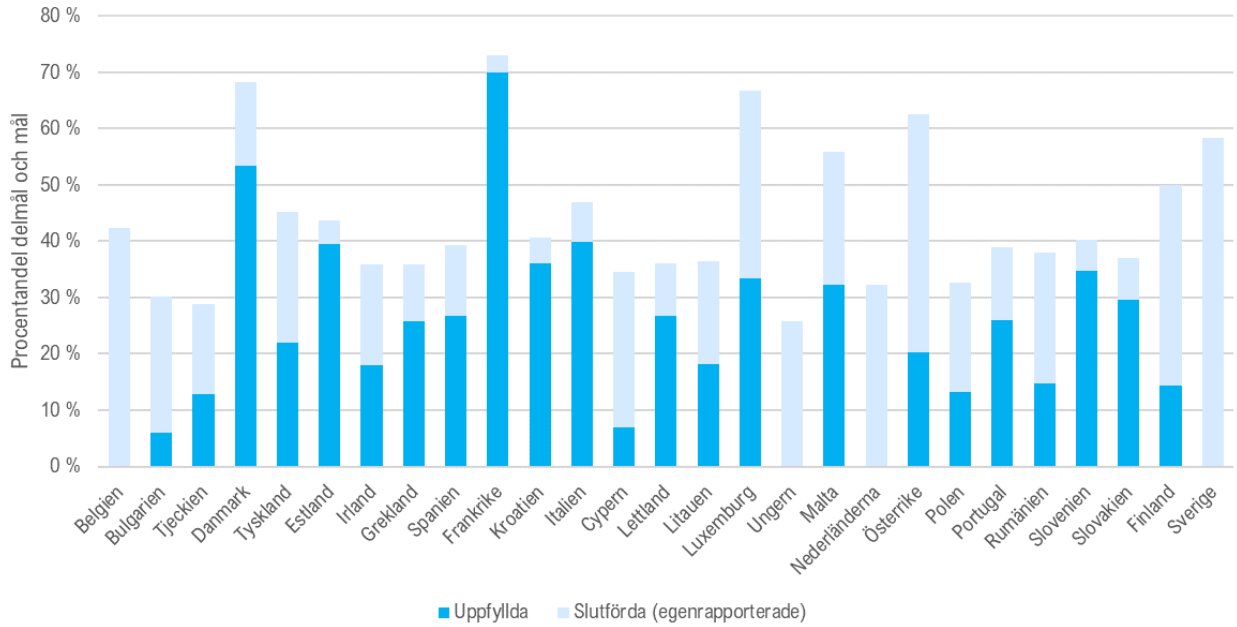
rättsligt bindande meddelanden till medborgare, juridiska personer, föreningar och andra offentliga eller privata enheter via plattformen.

Smart och hållbar tillväxt för alla

Planerna för återhämtning och resiliens bidrar till smart och hållbar tillväxt för alla (dvs. pelare 3) genom 1 700 åtgärder och delåtgärder till ett värde av över 332 miljarder euro[60]. Dessa åtgärder omfattar en rad olika områden, inbegripet reformer och investeringar för att förbättra företagsklimatet och konkurrenskraften, stöd till SMF, forskning och utveckling, innovation samt kultursektorn.

Betydande framsteg har gjorts i genomförandet av åtgärder som rör smart och hållbar tillväxt för alla, där 40 % av de delmål och mål som bidrar till detta mål inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens har rapporterats som slutförda av medlemsstaterna eller bedöms av kommissionen som att ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. 1 346 av 3 305 delmål och mål som bidrar till smart och hållbar tillväxt för alla har rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 41 % (inklusive 23 % som bedömts i betalningsansökningar). 420 av dessa delmål och mål bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

Diagram 19: Andel delmål och mål som bidrar till smart och hållbar tillväxt för alla och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

[60] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka smart och hållbar tillväxt för alla har angetts som primär eller sekundär pelare.

Källa: Europeiska kommissionen.

Exempel på relevanta åtgärder med uppnådda delmål och mål i pelaren för smart och hållbar tillväxt för alla

Reformer:

- **Tjeckien** har inrättat en certifieringsplattform för industrin för medicintekniska produkter och rymdindustrin. Denna plattform sätter företag i förbindelse med tillsynsorgan för att tillhandahålla viktig information, utbildning och vägledning om erhållande av certifikat för specifika produkter och tjänster.
- **Malta** har inrättat ett e-college som erbjuder omfattande onlinekurser i syfte att öka möjligheterna till kompetenshöjning och omskolning för alla vuxna oavsett sysselsättningsstatus. De studerande får hjälp genom en mentors- och vägledningsenhet samt ett nav online för att ge vägledning till vuxna som söker den bästa utbildningsbanan för att matcha deras behov av kompetenshöjning och omskolning samt rådgivning i det allmänna välbefinnandet. E-colleget kompletteras också med en navfacilitet som tillhandahåller fysiskt utrymme med teknisk utrustning och personlig handledning för vuxna som inte har digital kompetens eller saknar utrustning för att få tillgång till kurser online.
- **Litauen** har inrättat ett nytt forskningsråd som hjälper företag och organisationer att dra nytta av internationella forsknings- och innovationsmöjligheter och ger analytiskt stöd till regeringen i fråga om politik för innovation och högre utbildning.

Investeringar:

- I **Italien** har 25 företag, däribland SMF, fått finansiering för att delta i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse som handlar om vätgasteknik och vätgasindustrin, mikroelektronik och kommunikationsteknik, och nästa generations molninfrastruktur och molntjänster. Dessa projekt finansierar banbrytande innovation som bidrar till Europas konkurrenskraft, innovation och hållbarhet.
- I **Kroatien** har omkring 18 miljoner euro anslagits till forskningsprojekt som genomförs av universitet och forskningsinstitut som har kommit överens om att fokusera på resultat, vilket har förändrat finansieringen av offentlig forskning så att framgångsrika resultat belönas.
- I **Spanien** anslogs 897 miljoner euro till 3 463 projekt för forskning och utveckling med koppling till i) koncepttest, ii) strategisk teknik, iii) den gröna och den digitala omställningen, iv) offentlig-privat forskningssamarbete, v) forskning och utveckling för samhällsutmaningar och vi) internationellt forskningssamarbete.

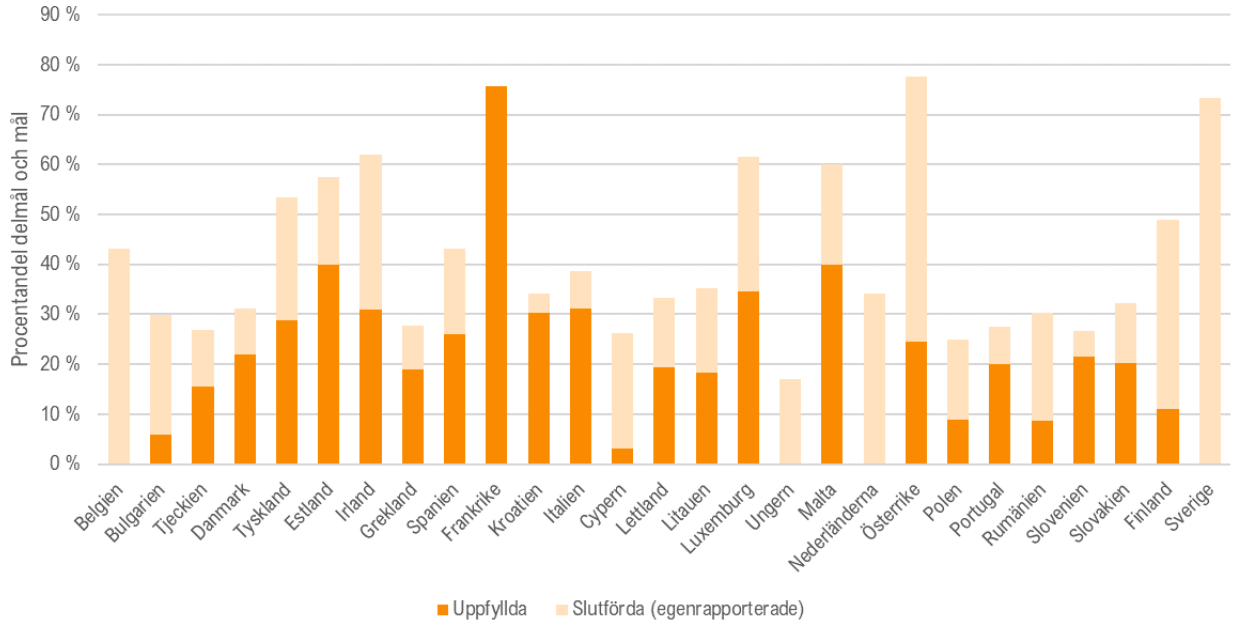
Social och territoriell sammanhållning

I medlemsstaternas planer finns ett betydande antal åtgärder som gynnar social och territoriell sammanhållning och som särskilt bidrar till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Många planer för återhämtning och resiliens innehåller särskilda kapitel om lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt social trygghet och delaktighet. Alla planer för återhämtning och resiliens finansierar också åtgärder som syftar till att förbättra olika typer av territoriell infrastruktur och territoriella tjänster, inbegripet reformer och investeringar för att öka konkurrenskraften, förbättra transporter och bredbandsanslutning, säkerställa en hållbar användning av naturresurser och bevara miljön samt förbättra den offentliga förvaltningen på lokal och regional nivå. Enligt de 27 planer som rådet har godkänt ska 261,2 miljarder euro gå till denna pelare[61].

Social och territoriell sammanhållning är mer förekommande i vissa planer för återhämtning och resiliens än i andra, och uppvisar överlag goda framsteg. I vissa medlemsstater ingår social och territoriell sammanhållning i olika åtgärder inom alla delar av planen för återhämtning och resiliens. 1 064 av 2 888 delmål och mål som bidrar till social och territoriell sammanhållning har redan rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 37 % (inklusive 20 % som bedömts i betalningsansökningar). 322 av de delmål och mål som bidrar till social och territoriell sammanhållning bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

[61] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka social och territoriell sammanhållning för alla har angetts som primär eller sekundär pelare.

Diagram 20: Andel delmål och mål som bidrar till social och territoriell sammanhållning som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per återhämtnings- och resiliensplan

Källa: Europeiska kommissionen.

Exempel på relevanta åtgärder med uppnådda delmål och mål som rör pelaren för social och territoriell sammanhållning

Reformer:

- **Italien** antog en ny ramlag för att förbättra levnadsvillkoren för äldre människor som inte är självförsörjande. Lagen syftar särskilt till att förenkla och tillhandahålla gemensamma kontaktpunkter för sociala tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster, se över förfarandena för bedömning av tillståndet för äldre personer som inte är självförsörjande och öka utbudet av sociala tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster som kan tillhandahållas i hemmet.
- **Grekland** certifierade 150 000 medborgare efter att de med gott resultat hade slutfört utbildningsprogram om digitala, gröna och finansiella färdigheter. Programmen syftar till att förbättra möjligheterna på arbetsmarknaden för ungdomar och långtidsarbetslösa, anställda som hamnar på efterkälken på grund av arbetsteknik, anställda med begränsade utbildningsresurser och anställda inom den offentliga sektorn, t.ex. lärare.
- **Polen** inrättade instrumentet för grön omställning av städer för att främja hållbar stadsutveckling och åtgärda socioekonomiska skillnader. Detta initiativ syftar till att förbättra stadsinfrastrukturen genom energieffektiva lösningar (t.ex. energikluster och användning av förnybara energikällor), främjande av naturbaserade lösningar för den gröna omställningen (såsom grönblå infrastruktur för hållbar regnvattenförvaltning), samt stöd till utsläppsfria transportsystem (genom att uppmuntra till gång, cykling och kollektivtrafik, samt genom att inrätta lågutsläppszoner).

Investeringar:

- **Frankrike** subventionerade värmerenovering av ytterligare 20 000 subventionerade bostäder både på det franska fastlandet och i de utomeuropeiska departementen, och sedan 2020 ligger siffran nu på 40 000 subventionerade bostäder. Genom totalrenoveringar av byggnader är ambitionen att gradvis eliminera värmeläckor och uppnå energibesparingar på i genomsnitt minst 30 % i slutet av 2026.
- **Italien** stärkte sin arbetskraft genom att aktivera en utbildningsväg för att höja kompetensen inom den italienska nationella hälso- och sjukvårdsmyndigheten. Programmet tillhandahåller inledningsvis 1 800 stipendier och syftar till att förbättra allmänvården och skyddet mot sjukhusinfektioner för anställda.
- **Lettland** rustade upp eller byggde om 75 km regionala och lokala vägar i syfte att öka trafiksäkerheten, säkerställa konnektivitet för de nya kommunerna samt att de fungerar fullt ut, och förbättra tillgängligheten till arbetstillfällen och tjänster för medborgarna.

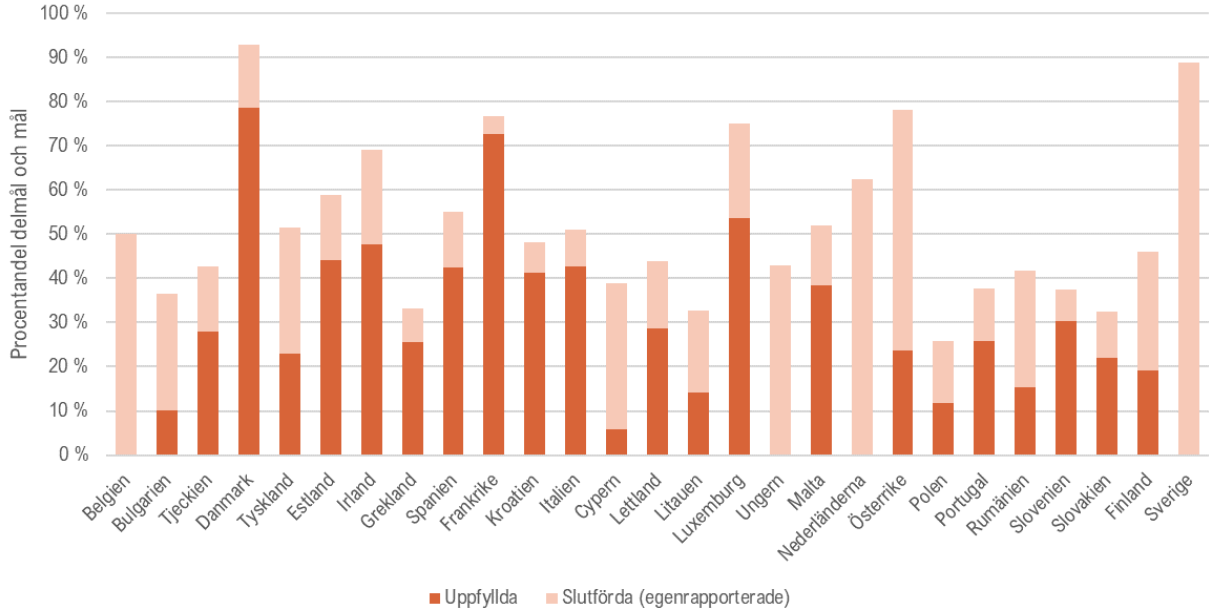
Hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens

Planerna för återhämtning och resiliens bidrar väsentligt till hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens, med målet att bland annat öka krisberedskapen och kapaciteten för krishantering. Fler än 1 200 åtgärder och delåtgärder för cirka 88,5 miljarder euro[62] i de 27 återhämtnings- och resiliensplanerna bidrar till hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens. Åtgärderna omfattar flera olika politikområden, från hälso- och sjukvård samt långvarig vård och omsorg till rättssystemens effektivitet och åtgärder för bekämpning av penningtvätt.

Hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens är den pelare där störst framsteg hittills har gjorts. 1 162 av 2 503 delmål och mål som bidrar till hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens har rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 46 % (inklusive 27 % som bedömts i betalningsansökningar). 374 av de delmål och mål som bidrar till hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

[62] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens har angetts som primär eller sekundär pelare.

Diagram 21: Andel delmål och mål som bidrar till hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

Källa: Europeiska kommissionen.

Exempel på relevanta åtgärder med uppnådda delmål och mål i pelaren för hälsa samt ekonomisk och institutionell resiliens

Reformer:

- **Grekland** har inrättat 48 enheter för psykisk hälsa för att stödja allmän och kostnadsfri tillgång till tjänster för psykisk hälsa av god kvalitet. Patienterna på dessa enheter är barn, ungdomar och unga vuxna med psykiska hälsoproblem, patienter med demens, Alzheimers sjukdom och autism samt personer som använder beroendeframkallande substanser och personer i beroendeställning. Dessutom syftar reformen till att flytta ut den psykiska hälso- och sjukvården från institutionerna och skapa samhällsbaserade vårdtjänster som samarbetar för att tillgodose de nuvarande behoven av psykisk hälso- och sjukvård och göra förberedelser inför framtida utmaningar efter pandemin.
- **Estland** ändrade relevanta lagar för att stärka primärvården. Lagändringarna förbättrade hanteringen av patientlistor vilket gjorde det lättare för patienter att fortsätta att få primärvård samt utökade sjuksköterskornas behörighet att förskriva läkemedel till patienter. Landet gjorde det också mer attraktivt för läkare och apotekare att arbeta i avlägsna områden.
- I **Kroatien** har en lönesättningsreform genomförts. Från och med april 2024 fick alla offentliganställda löner i enlighet med det nya och mer transparenta lönesystemet som bygger på principen om lika lön för lika arbete.

Investeringar:

- **Belgien** godkände en avinstitutionaliseringsstrategi för långvarig vård och omsorg i regionen Vallonien som en del av en bredare investering som syftar till att öka utbudet av subventionerade bostäder för utsatta grupper genom uppförande och energieffektiv renovering av bostäder med låg hyra, inkluderande och solidariska bostäder samt platser för inackordering av hemlösa.
- **Danmark** har utvecklat en ny digital lösning för att göra medborgarna och hälso- och sjukvårdssystemet mer sammankopplade efter covid-19-pandemin. Nya digitala frågeformulär har tagits fram om pneumokocker, influensa och graviditet för att möjliggöra snabb stratifiering av patienter när det gäller vaccinationsbehov och andra medicinska tillstånd.
- **Irland** tilldelade kontrakten i upphandlingen av en digital lösning till stöd för införandet av ett e-apotekssystem på sjukhus i Irland. Detta system gör det möjligt för myndigheterna att bättre övervaka användningen av och kostnaderna för läkemedel och stöder elektronisk förskrivning och administrering av läkemedel, vilket förbättrar vården och patientsäkerheten. Irland har också slutfört utformningen, byggnaden och konfigurationen av det integrerade systemet för ekonomisk förvaltning för att effektivisera upphandling och ekonomisk förvaltning inom hälso- och sjukvårdssystemet.

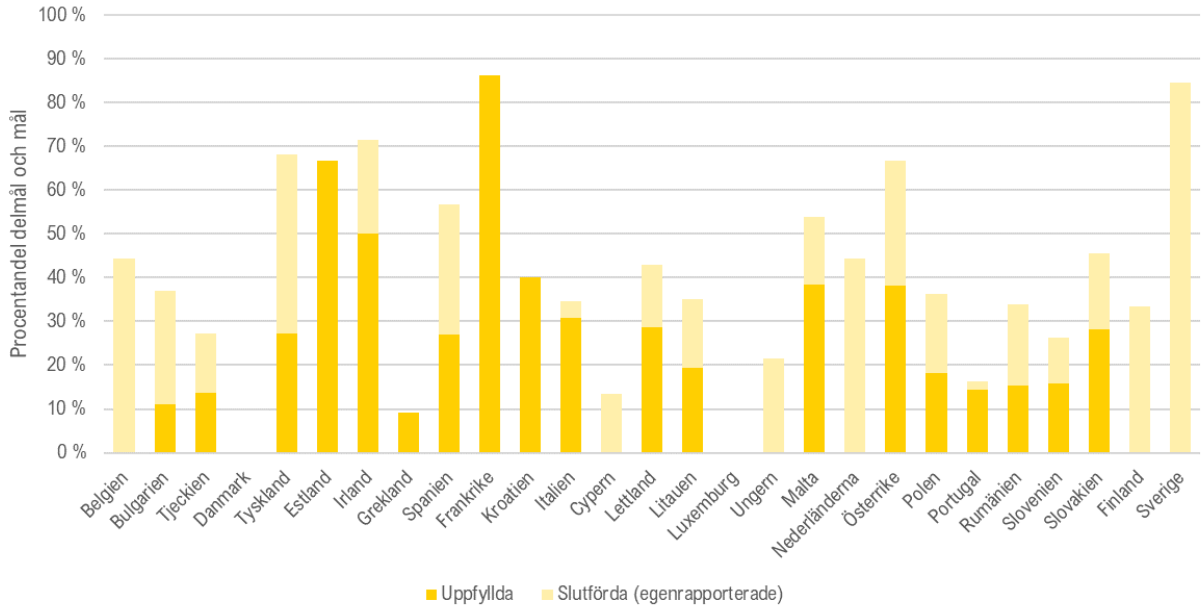
Strategier för nästa generation

Åtgärderna för nästa generation, barn och ungdomar handlar framför allt om förskoleverksamhet, omsorg och utbildning liksom åtgärder för att få unga i arbete. De planer för återhämtning och resiliens som antagits av rådet stöder denna pelare med omkring 56,4 miljarder euro[63], varav omkring tre fjärdedelar bidrar till allmän utbildning, yrkesutbildning och högre utbildning. Den återstående fjärdedelen är nästan helt jämnt fördelad mellan förskoleverksamhet och sysselsättningsstöd till ungdomar.

Det har även gjorts påtagliga framsteg för de delmål och mål som bidrar till strategier för nästa generation, barn och ungdomar, såsom utbildning och kompetens. Hittills har 259 av 665 delmål och mål redan rapporterats ha slutförts av medlemsstaterna eller av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på 39 % (inklusive 21 % som bedömts i betalningsansökningar). 75 av dessa delmål och mål som bidrar till strategier för nästa generation bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

[63] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar de åtgärder för vilka strategier för nästa generation har angetts som primär eller sekundär pelare.

Diagram 22: Andel delmål och mål som bidrar till strategier för nästa generation och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

Anmärkning: Danmarks plan för återhämtning och resiliens innehåller flera delmål och mål som bidrar till strategier för nästa generation och som ännu inte av kommissionen har bedömts vara uppfyllda eller rapporterats som slutförda av medlemsstaten.
Källa: Europeiska kommissionen.

Exempel på relevanta åtgärder med uppnådda delmål och mål i pelaren för strategier för nästa generation

Reformer:

- **Slovakien** har infört ett statligt nationellt utbildningsprogram för låg- och mellanstadieskolor med uppdaterade läroplaner. Den nya läroplanen kommer att införas i tre cykler och syftar till att fastställa högre, moderniserade standarder för viktiga lärandemål.
- I **Lettland** trädde reformen av styrningen av den högre utbildningen i kraft. Reformen omfattar i) fastställande av universitetstypologier och universitetens strategiska specialisering, ii) förfarandet för inrättande och godkännande av universitetsråd, rådens behörighet, samtidigt som senatens, rektorns och den konstitutionella församlingens befogenheter klargörs, och iii) förfarandet för urval och godkännande av nya universitetsrektorer.
- **Tyskland** stärkte utbildningssystemet genom en reform för att tillhandahålla kompletterande kurser och mentorskap för elever med eftersläpande lärande, med fokus på kärnämnen och kärnkompetenser för att ta itu med de klyftor i inlärningen som orsakats av covid-19-krisen. 500 miljoner euro kommer också att användas till att skapa 90 000 extra barnomsorgsplatser genom att bygga nya barnomsorgsinrättningar och renovera befintliga sådana.

Investeringar:

- **Portugal** har lånat ut 600 000 bärbara datorer till elever och lärare i offentliga grundskolor och gymnasieskolor till stöd för digital utbildning och undervisning.
- **Italien** har erbjudit strukturerat utbildningsstöd till minst 20 000 minderåriga upp till 17 år för att bekämpa utbildningsfattigdom och stödja lika möjligheter för alla barn i södra Italien.
- **Irland** anslöt 750 grundskolor till höghastighetsbredbandsnät genom installation av routrar, vilket därigenom underlättar för modern digital utbildning. Detta bidrar ytterligare till att ta itu med de regionala och digitala klyftorna i Irland genom att öka konnektiviteten i mindre skolor och skolor på landsbygden, som historiskt sett har haft den lägsta graden av konnektivitet.

Jämställdhet och barn och unga

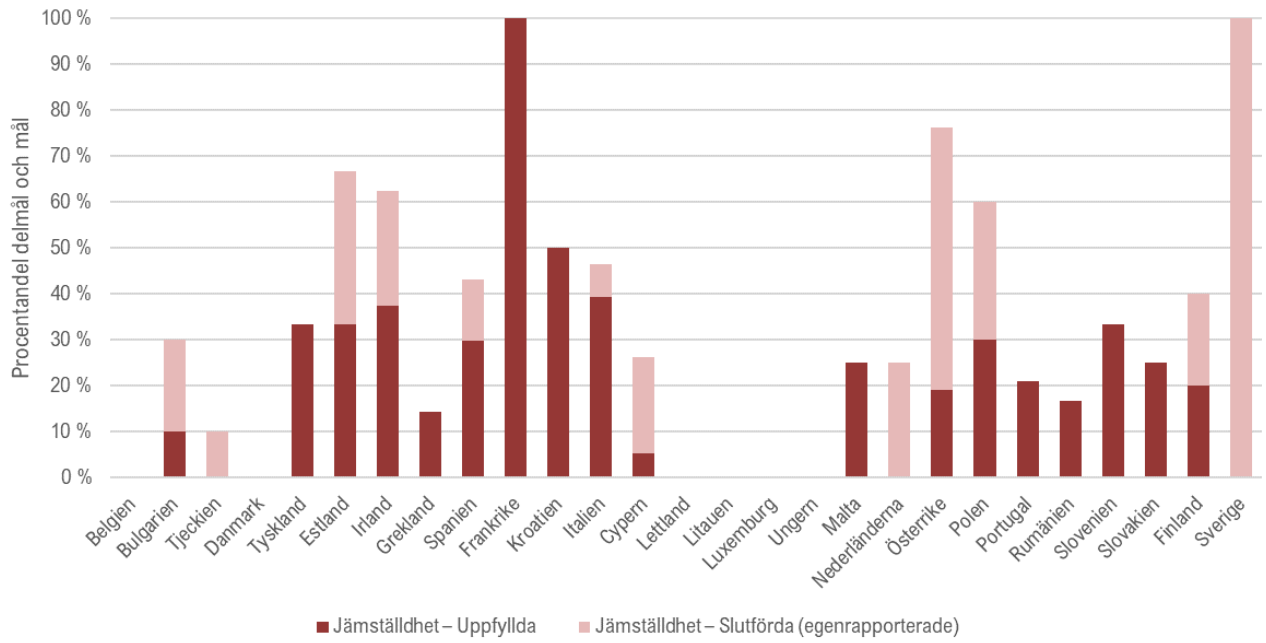
Planerna för återhämtning och resiliens fortsätter att bidra väsentligt till jämställdhet och till ett fokus på barn och unga. Medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens innehåller 136 (del)åtgärder som tillsammans bidrar med 22,0 miljarder euro[64] till jämställdhet. De innehåller också 423 (del)åtgärder som är inriktade på barn och unga och som bidrar med 66,6 miljarder euro[65]. Dessa uppgifter inkluderar inte bidraget från andra reformer och investeringar som till en början kanske inte betraktas som strategier som bidrar till jämställdhet och till barn och unga, men vars genomförande kan ha en betydande positiv inverkan.

Det har också gjorts betydande framsteg i genomförandet av åtgärder som bidrar till jämställdhet och som är inriktade på barn och unga. Av de 253 delmål och mål som är inriktade på jämställdhet i de 27 planerna för återhämtning och resiliens har 102 redan rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 40 % (inklusive 22 % som bedömts i betalningsansökningar). Dessutom har 288 av de 714 delmål och mål som bidrar till barn och unga redan rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på cirka 40 % (inklusive 22 % som bedömts i betalningsansökningar). 33 av de delmål och mål som bidrar till jämställdhet och 79 av de som bidrar till barn och unga bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

Diagram 23: Andel delmål och mål som bidrar till jämställdhet och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

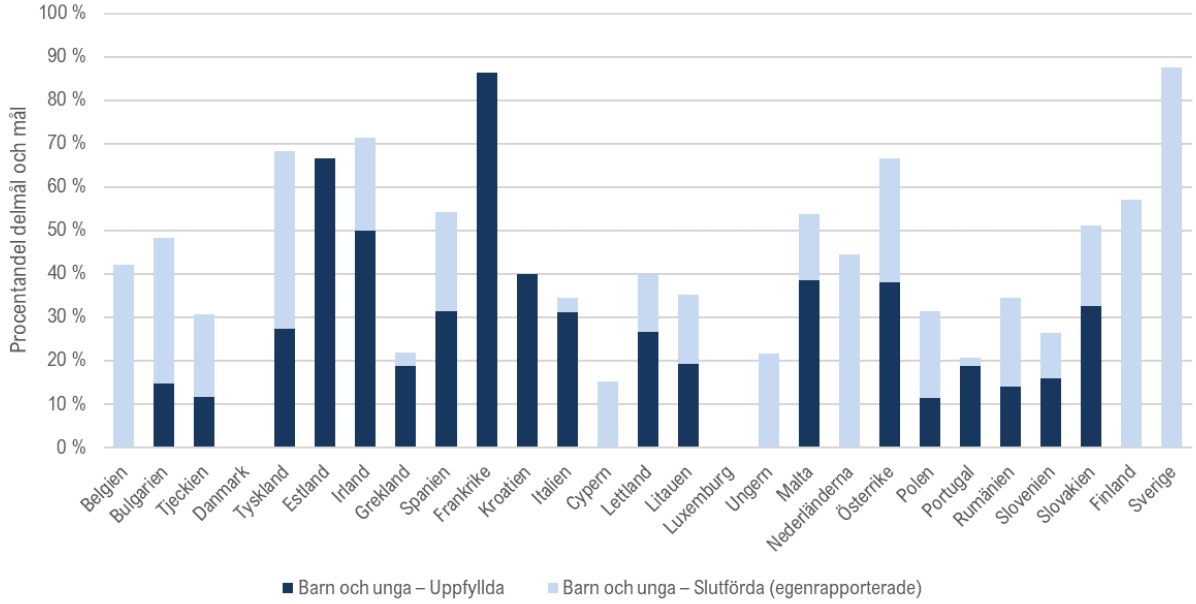
[64] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar den andel av åtgärderna som är inriktade på jämställdhet.

[65] Denna siffra visar kostnadsberäkningarna som bygger på pelarmärkningen i resultattavlan för återhämtning och resiliens och motsvarar den andel av åtgärderna som är inriktade på barn och unga.

Anmärkning: Belgiens, Lettlands, Litauens och Ungerns planer för återhämtning och resiliens innehåller flera delmål och mål som bidrar till jämställdhet och som ännu inte av kommissionen har bedömts vara uppfyllda eller rapporterats som slutförda av medlemsstaten.
Källa: Europeiska kommissionen.

Diagram 24: Andel delmål och mål med inriktning på barn och unga som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per återhämtnings- och resiliensplan

Anmärkning: Danmarks plan för återhämtning och resiliens innehåller flera delmål och mål med inriktning på barn och unga och som ännu inte av kommissionen har bedömts vara uppfyllda eller rapporterats som slutförda av medlemsstaten.
Källa: Europeiska kommissionen.

Under Europeiska ungdomsveckan anordnade kommissionen ett evenemang om faciliteten för återhämtning och resiliens inverkan på ungdomar. Europeiska ungdomsveckan, som anordnas av Europeiska kommissionen vartannat år för att främja ungdomars engagemang, lockade över 900 unga deltagare i april 2024. Evenemanget fokuserade på åtta ungdomar som på olika sätt gynnades av åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, tillsammans med insikter från nationella genomförandeorgan och Europeiska kommissionen. T.ex. diskuterade en ung lettisk it-lärare

projektet ”A Computer for Every Child” som förser elever med bärbara datorer, särskilt elever från mindre gynnade förhållanden. Dessutom förklarade en slovensk designer och en pr-chef hur de gavs egenmakt och hur de förbättrade sin sociala trygghet tack vare de ekonomiska incitamenten för arbetsgivare att ge ungdomar fast anställning. Andra deltagare delade med sig av sina erfarenheter av moderniseringen av universitetsprogrammet i Tjeckien, värdecheckar för digital utrustning i Grekland, yrkesrådgivning i Frankrike och digital utrustning för utbildningsinstitutioner i Spanien[66].

Exempel på relevanta där delmål och mål har uppnåtts som bidrar till jämställdhet och till barn och unga

Reformer:

- **Kroatien** har infört en finansieringsmodell för att täcka driftskostnaderna för både befintliga och nybyggda centrum för förskoleverksamhet och barnomsorg för städer och lokala myndigheter med begränsade budgetar. Detta främjar lika möjligheter för alla barn och hjälper anhörigvårdare, ofta kvinnor, att hitta heltidsarbete.
- **Estland** har utvecklat en prototyp till ett digitalt verktyg för arbetsgivare för löneskillnader mellan kvinnor och män. Med detta verktyg kan arbetsgivarna få nödvändig information om löneklyftan mellan kvinnor och män och dess eventuella orsaker i deras organisationer, så att de kan vidta åtgärder för att minska klyftan.

Investeringar:

- **Italien** gav ekonomiskt stöd till bildandet och/eller tillväxten av 700 företag som leds av kvinnor, gav stöd till kvinnligt företagande och stärkte kvinnors deltagande i affärsverksamhet.

[66] För mer information, se faktabladet på https://commission.europa.eu/document/download/c6550656-98f3-472d-a6d7-6ae2a0620de8_en?filename=240425-RRF_supporting_young_people-FACTSHEET_v6.pdf.

- **Slovenien** tillhandahöll subventioner för anställning av 700 personer under 30 år, vilket gjorde att de kunde komma in på arbetsmarknaden snabbare, gavs egenmakt, fick en stärkt social trygghet och kunde höja sin kompetens.
- **Rumänien** beviljade bidrag till de 750 mest behövande utbildningsanstalterna för att stödja studenter i syfte att minska antalet avhopp och underlätta övergången från grundskoleutbildning till gymnasieutbildning. Skolorna valdes ut på grundval av fem indikatorer som fastställts i mekanismen för tidig varning inom utbildningen.
- **Frankrike** subventionerade ytterligare 160 000 lärlingskontrakt och skapade 2 200 arbetstillfällen för ungdomar inom idrottssektorn och byggde eller renoverade 1 500 platser vid ”spetskompetensinternat”.

D. Politiska åtgärder för att stärka EU-företagens konkurrenskraft

Planerna för återhämtning och resiliens bidrar till ökad konkurrenskraft för EU-företagen, och omkring tre miljoner företag har redan fått stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens.

Investeringar som direkt stöder företag uppgår till över 82 miljarder euro, 13 % av de totala beräknade utgifterna för faciliteten för återhämtning och resiliens. Av detta belopp anslås cirka 78 miljarder euro till SMF i 22 medlemsstater. Dessutom uppgår stödet till företag, inbegripet ekonomiskt stöd och digitalisering av den offentliga förvaltningen, till minst 164 miljarder euro (25 % av de totala beräknade utgifterna för faciliteten för återhämtning och resiliens). Investeringar inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens som förbättrar konkurrenskraften omfattar flera sektorer, däribland tillverkning, fordonsindustrin, energi, detaljhandel, turism och kultur, och över 110 miljarder euro har investerats i utfasning av fossila bränslen i industrin och i ren teknik, 23 miljarder euro i grön FoU och över 2 miljarder euro i grön kompetens och gröna jobb. Investeringar inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens främjar också den digitala omställningen, vilket gör det möjligt för närmare 600 000 företag att göra framsteg med teknik som exempelvis AI och cybersäkerhet.

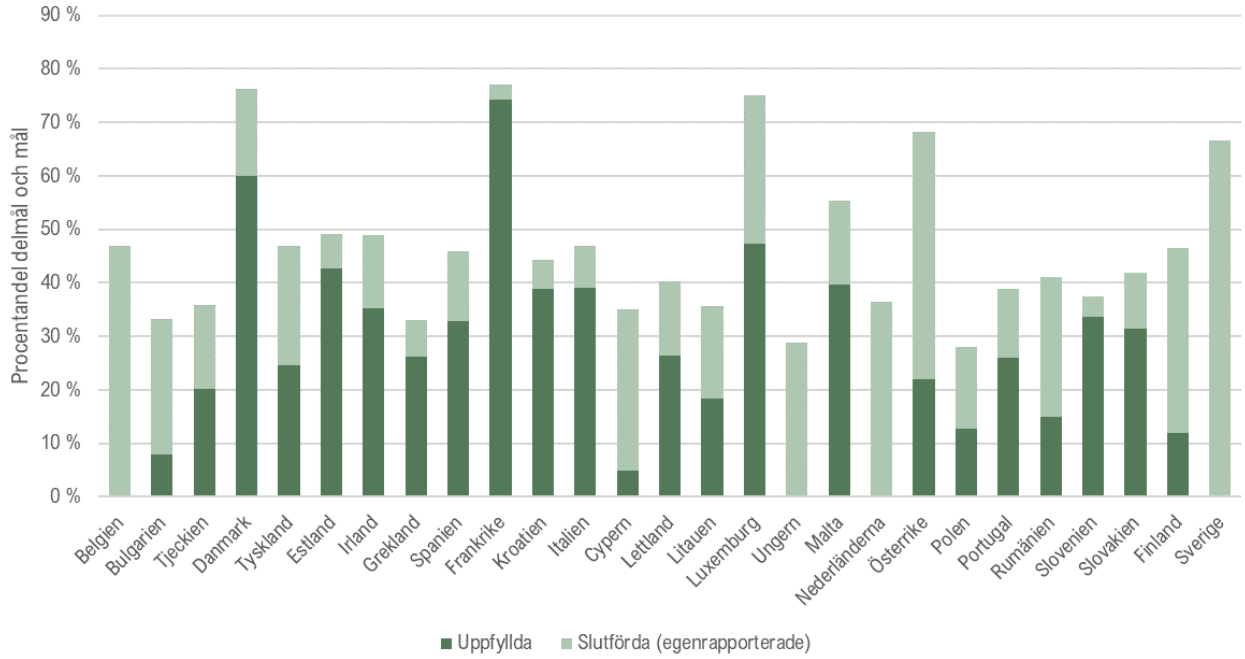
Utöver investeringar innehåller planerna för återhämtning och resiliens mer än 900 reformer inom en rad olika politikområden[67] som är inriktade på att minska regelbördan och den administrativa bördan och ta itu med utmaningar under företags hela livscykel för att maximera investeringarnas effekter och stärka EU-företagens konkurrenskraft. Dessa åtgärder i planerna för återhämtning och resiliens är

[67] Följande politikområden inom faciliteten för återhämtning och resiliens anses bidra till konkurrenskraften: Företagsklimat/entreprenörskap Infrastruktur för näringslivet Konkurrenskraft Rättssystemens effektivitet Den offentliga förvaltningens och de nationella systemens effektivitet, inbegripet minimering av den administrativa bördan E-förvaltning, digitala offentliga tjänster (inbegripet digitalisering av transporter) och lokala digitala ekosystem Finanssektorreformer Finanspolitik och finanspolitisk styrning Förebyggande av bedrägerier Lagändringar för smart och hållbar tillväxt för alla Forskning, utveckling och innovation Stöd till stora företag Stöd till SMF.

inriktade på att förenkla lagstiftningen och minska byråkratin som ofta hämmar företag, särskilt SMF. Åtgärder för konkurrenskraft tar itu med utmaningar under hela företagets livscykel. Faciliteten för återhämtning och resiliens hjälper medlemsstaterna att förkorta den tid som krävs för att starta ett företag, rationalisera och påskynda licensierings- och tillståndsförfarandena, lätta på restriktionerna för att få tillträde till reglerade yrken och förenkla och digitalisera bolagsbildning.

Betydande framsteg har gjorts i genomförandet av åtgärder som rör konkurrenskraft. Sedan faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades har 1 856 av de 4 352 delmål och mål som direkt bidrar till företagens tillväxt och konkurrenskraft redan rapporterats vara slutförda av medlemsstaterna eller har av kommissionen bedömts vara uppfyllda, vilket motsvarar en framstegstakt på nästan 43 % (inklusive 25 % bedömda i betalningsansökningar). 592 av dessa delmål och mål som bidrar till tillväxt och konkurrenskraft bedömdes av kommissionen vara uppfyllda mellan den 1 september 2023 och den 31 augusti 2024 (rapporteringsperioden). Exemplen i rutan nedan belyser viktiga åtgärder med uppnådda delmål och mål under rapporteringsperioden.

Diagram 25: Andel delmål och mål som bidrar till konkurrenskraft och som bedömts vara uppnådda eller rapporterade som slutförda, per plan för återhämtning och resiliens

Källa: Europeiska kommissionen.

Exempel på relevanta åtgärder med uppnådda delmål och mål som bidrar till konkurrenskraft

Reformer:

- **Frankrike** har, genom lagen om att påskynda och förenkla offentliga åtgärder, förenklat administrativa regler och förfaranden, bl.a. genom att förkorta den tid som krävs för att granska industriprojekt eller effektivisera rådgivande kommittéer för att påskynda administrativa beslut.
- **Slovenien** har genom lagen om avbyråkratisering bidragit till att skapa ett tillväxtvänligt företagsklimat för näringslivet och medborgarna genom att effektivisera eller avskaffa betungande administrativa förfaranden. Detta har lett till lägre administrativa kostnader och ökad konkurrenskraft för företagen i Slovenien. Landet förenklade också lagstiftningen genom att upphäva över 200 lagar och förordningar som var föråldrade eller inte längre tillämpliga.
- **Kroatien** har gjort det lättare för företag att hantera bestämmelser genom att flytta konsekvensbedömningstestet för SMF till nätet. Denna inbegriper en digital plattform som hjälper till att spåra hur nya lagar påverkar SMF och gör det möjligt för experter från hela landet att samarbeta och utbyta kunskap. Kroatien har dessutom lagt fram en ny handlingsplan för att sänka de extra avgifter som företagen ska betala utöver skatter.

Investeringar:

- **Frankrike** har infört ett finansieringssystem för utfasning av fossila bränslen i industrin, värt 300 miljoner euro. Detta ledde till konkret stöd till företag i deras strävan efter att fasa ut fossila bränslen. Exempelvis fick ett textilföretag 917 000 euro för att investera i effektivare industriprocesser i en av sina fabriker. Denna investering kommer att minska energiförbrukningen med 2 950 MWh/år, minska koldioxidutsläppen med 30 % varje år och vattenförbrukningen med 50 % fram till 2025. Ett ledande franskt kooperativ inom dehydrering ersatte en högtemperaturtork (150–600 °C), med en lågtemperaturtork (105–70 °C) som återvinner värme från stadens avfallsförbränningsanläggning. Denna åtgärd syftar till att minska koldioxidutsläppen på plats med 40 % (7 680 ton per år).
- **Spanien** har gått vidare med investeringar i strategiska projekt för att förändra värdekedjorna i viktiga sektorer som exempelvis fordonsindustrin, den jordbruksbaserade livsmedelsindustrin, hälso- och sjukvården, sjöfarten och utfasningen av fossila bränslen inom industrin. Minst 1,2 miljarder euro har tilldelats 925 innovativa projekt med inriktning på energieffektivitet, hållbarhet och digital omställning. Av dessa är 584 kopplade till elfordon, hälso- och sjukvård samt jordbruksbaserade livsmedel. I synnerhet stöder 266 projekt utvecklingen av

komponenter och plattformar för elfordon, laddhybridfordon och vätgasfordon samt forskning och utveckling inom självkörande fordon och uppkopplad mobilitet.

3. REPowerEU

Faciliteten för återhämtning och resiliens är ett viktigt instrument för att uppnå målen i REPowerEU-planen som syftar till att minska EU:s beroende av ryska fossila bränslen genom att påskynda omställningen till ren energi och åstadkomma ett mer resilient energisystem. Förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ändrades i februari 2023 för att tillhandahålla ytterligare ekonomiska resurser till medlemsstaterna, stödja nya eller utökade reformer och investeringar som är inriktade på att diversifiera energiförsörjningen, öka energibesparingarna, öka produktionen av ren energi och öka resiliensen, säkerheten och hållbarheten i EU:s energisystem.

Finansieringen på 64,2 miljarder euro till REPowerEU-målen kommer från olika källor. Ytterligare 20 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd tillhandahålls inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens genom utauktionering av utsläppsrätter inom ramen för utsläppshandelssystemet. Detta ekonomiska stöd fördelas mellan medlemsstaterna enligt en uppdaterad fördelningsnyckel i bilaga IVa till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens[68]. Medlemsstaterna skulle också kunna överföra hela eller delar av sina preliminära anslag inom ramen för brexitjusteringsreserven till faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera investeringar och reformer från sina REPowerEU-kapitel. 23 medlemsstater begärde en sådan överföring på totalt 2,1 miljarder euro[69]. För att finansiera nya investeringar och reformer som bidrar till uppnåendet av REPowerEU-målen skulle medlemsstaterna också kunna dra nytta av de väldigt fördelaktiga finansieringsvillkoren för lån från faciliteten för återhämtning och resiliens. När tidsfristen löpte ut den 31 augusti 2023 hade tio medlemsstater begärt ytterligare lån på 127,2 miljarder euro[70], varav 40,5 miljarder euro är särskilda REPowerEU-åtgärder[71].

För att få tillgång till dessa ytterligare medel ändrade medlemsstaterna sina planer för återhämtning och resiliens för att inkludera nya eller utökade reformer och investeringar i ett särskilt REPowerEU-kapitel. Den 31 augusti 2024 hade 26 medlemsstater[72] lämnat in sina ändrade planer för återhämtning och resiliens tillsammans med REPowerEU-kapitlen, varav 25 hade antagits av rådet[73].

[68] För ytterligare icke återbetalningspliktigt stöd tillgängligt per medlemsstat, se tabell 11 i 2023 års årsrapport om faciliteten för återhämtning och resiliens (COM(2023) 545 final).

[69] För mer information, se tabell 12 i 2023 års årsrapport om faciliteten för återhämtning och resiliens (COM(2023) 545 final).

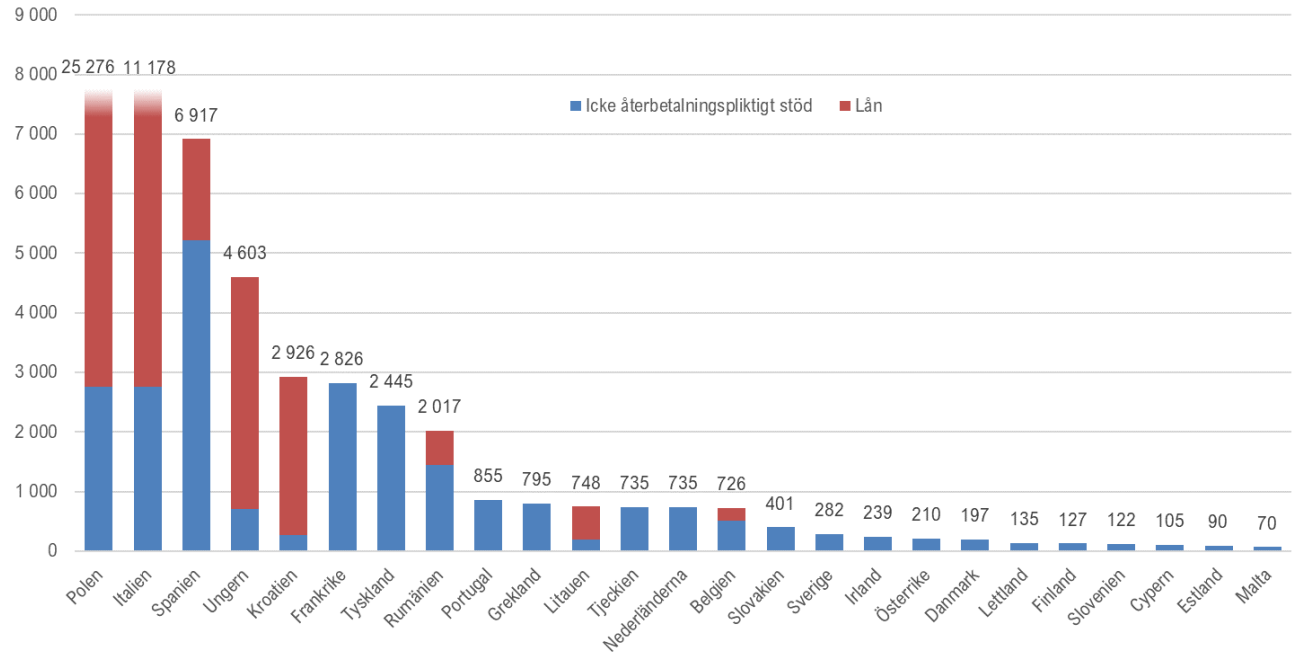
[70] Detta motsvarar 43,7 % av det totala lånebelopp (291 miljarder euro) som medlemsstaterna begärt för sina nationella planer för återhämtning och resiliens.

[71] För mer information, se tabell 7 i 2023 års årsrapport om faciliteten för återhämtning och resiliens (COM(2023) 545 final).

[72] I skrivande stund har Bulgarien ännu inte lämnat in sitt REPowerEU-kapitel.

[73] Luxemburg lämnade in sitt REPowerEU-kapitel den 16 maj 2024. Kommissionen gjorde en positiv bedömning av Luxemburgs ändrade plan, inbegripet REPowerEU-kapitlet, den 23 juli 2024, och den ändrade planen antogs av rådet den 23 september 2024.

Diagram 26: Beräknad kostnad för REPowerEU-kapitlen per medlemsstat, i miljoner euro

Källa: Europeiska kommissionen.

Åtgärderna i REPowerEU-kapitlen måste på ett effektivt sätt ta itu med REPowerEU-planens mål. Mer specifikt fastställs i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens följande sex mål för reformer och investeringar i REPowerEU-kapitlet och varje åtgärd ska bidra till minst ett av dem[74]:

(1) Att förbättra energiinfrastruktur för att säkerställa försörjningstryggheten när det gäller gas och diversifiera försörjningen.

(2) Att främja energieffektivitet, fasa ut fossila bränslen i industrin, bygga ut förnybar energi.

(3) Att hantera energifattigdom.

(4) Att skapa incitament till att minska energiefterfrågan.

(5) Att ta itu med flaskhalsar i energiöverföringen och energidistributionen och stödja transporter med nollutsläpp.

(6) Att skola om arbetskraften för att öka dennas gröna kompetens och digitala färdigheter samt stödja värdekedjorna med koppling till den gröna omställningen.

Kommissionen bedömde noggrant de nya åtgärderna i REPowerEU-kapitlen och föreslog att rådet skulle anta endast de åtgärder som på ett tillfredsställande sätt uppfyllde bedömningskriterierna i bilaga V till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, inbegripet de ytterligare kriterier som är relevanta för REPowerEU-kapitlen: i) bidrag

[74] Artikel 21c 3. i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

till REPowerEU-målen och ii) huruvida åtgärderna har en dimension eller verkan som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder.

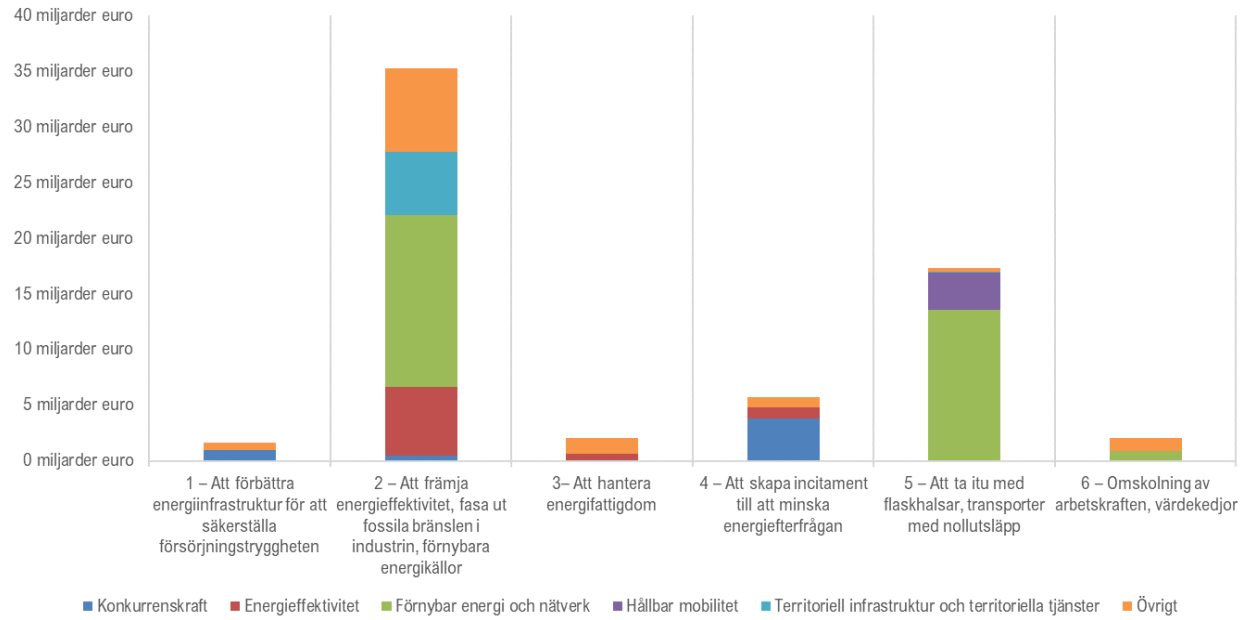
Utöver REPowerEU-kapitlen är andra åtgärder i planerna för återhämtning och resiliens också kopplade till energi, bidrar till REPowerEU-målen och hjälper EU att minska sitt beroende av ryska fossila bränslen.

A. Översikt över åtgärderna i REPowerEU-kapitlen

De ytterligare reformerna och investeringarna inom ramen för REPowerEU tar itu med flaskhalsar, bidrar till att påskynda omställningen till ren energi och stärker energitryggheten

De 25 REPowerEU-kapitel som hade antagits av rådet fram till den 31 augusti 2024 innehåller 261 nya åtgärder: 89 reformer och 172 investeringar, med en total beräknad kostnad på 64 miljarder euro. Alla dessa åtgärder bidrar till ett av REPowerEU-målen, med ett främsta fokus på målen 2 och 5: åtgärder som står för mer än 80 % av de totala beräknade kostnaderna är inriktade på mål 2 ”Att främja energieffektivitet och påskynda utbyggnaden av förnybar energi” (35,3 miljarder euro) och mål 5 ”Att ta itu med flaskhalsar i energiöverföringen och energidistributionen och stödja transporter med nollutsläpp” (17,3 miljarder euro).

Diagram 27: REPowerEU-bidrag per REPowerEU-mål, uppdelning per huvudsakligt politikområde

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

Fördelningen av stöd mellan politikområdena återspeglar medlemsstaternas mest akuta behov i deras omställning till ren energi. Åtgärderna i REPowerEU-kapitlen är spridda över flera politikområden och deras bidrag till REPowerEU-målen beror på de enskilda åtgärdernas specifika tillämpningsområde. Investeringar i förnybar energi och nät

står för den största andelen av REPowerEU-stödet (47 %, eller omkring 29,8 miljarder euro). Dessa investeringar omfattar ytterligare kapacitet för produktion av förnybar energi, utveckling av elnät och lagringskapacitet. Energieffektivitetsåtgärder (anslag på cirka 8 miljarder euro) bidrar till flera REPowerEU-mål, och det största bidraget går till REPowerEU-mål 2 ”Att främja energieffektivitet, fasa ut fossila bränslen i industrin, bygga ut förnybar energi”. Åtgärder som är inriktade på att förbättra territoriell infrastruktur och territoriella tjänster (anslag på cirka 5,7 miljarder euro) har olika tillämpningsområden, men är främst inriktade på energiproduktion från förnybara energikällor på regional och lokal nivå, vilket förklarar deras viktiga bidrag till REPowerEU-mål 2 ”Att främja energieffektivitet, fasa ut fossila bränslen i industrin, bygga ut förnybar energi”. Åtgärder kopplade till ökad konkurrenskraft (anslag på cirka 5,2 miljarder euro) syftar till att minska affärsverksamheters och företags energiförbrukning genom olika insatser (främst förbättringar av energieffektiviteten och utveckling av energiinfrastruktur) och de bidrar främst till REPowerEU-mål 4, ”Att skapa incitament till att minska energiefterfrågan”. Investeringar i hållbar mobilitet (anslag på 3,4 miljarder euro) bidrar till REPowerEU-mål 5 ”energinät och transporter med nollutsläpp”.

Medlemsstaternas behov och utmaningar varierar i fråga om investeringsvolymer och särskilda områden som man ska inrikta sig på för att effektivt bidra till uppnåendet av REPowerEU-målen. När det gäller den finansiella volymen är åtgärderna i REPowerEU-kapitlen starkt inriktade på att öka energieffektiviteten och på utbyggnaden och produktionen av energi från förnybara energikällor i nästan hälften av medlemsstaterna (över 70 % av den totala beräknade kostnaden för REPowerEU-kapitlen i Belgien, Kroatien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Litauen, Malta, Nederländerna, Rumänien, Spanien och Sverige). Åtgärder för att ta itu med flaskhalsar i energiöverföringen och energidistributionen och för att stödja transporter med nollutsläpp (mål 5) utgör också en betydande andel av den totala beräknade kostnaden för de nya REPowerEU-åtgärderna i sex medlemsstater (över 40 % av den totala beräknade kostnaden för REPowerEU-kapitlen i Tjeckien, Estland, Lettland, Polen, Slovakien och Slovenien), där Lettland har avsatt 99 % av de totala beräknade kostnaderna för det målet.

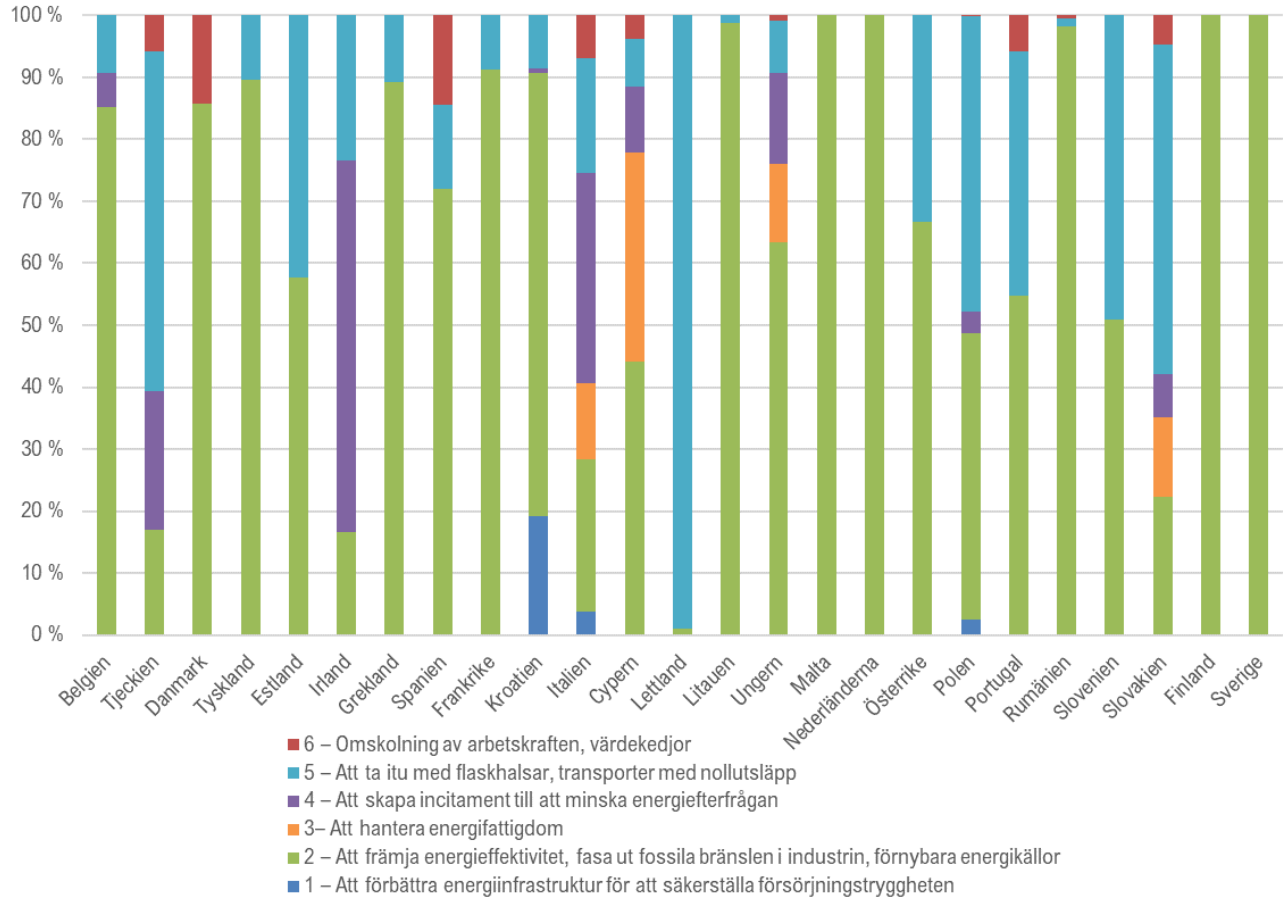
Tre medlemsstater inkluderade åtgärder för att uppnå REPowerEU-mål 1, ”Att förbättra energiinfrastruktur för att säkerställa försörjningstryggheten när det gäller gas och diversifiera försörjningen”. REPowerEU-kapitlen omfattar investeringar i konstruktion, utbyggnad och uppgradering av det befintliga distributionssystemet för naturgas (Italien, Polen) och i att öka LNG-terminalens kapacitet (Kroatien) för att diversifiera försörjningen och säkerställa försörjningstryggheten. Den totala kostnaden för dessa fyra investeringar uppskattas till 1,6 miljarder euro[75].

Åtgärderna i REPowerEU-kapitlen stärker avsevärt bidraget från faciliteten för återhämtning och resiliens till klimatmålen. Mer än 74 % av den totala beräknade

75 I de landsspecifika bedömningarna drog kommissionen slutsatsen att dessa åtgärder uppfyllde kraven för undantag från principen ”orsaka inte betydande skada” i enlighet med artikel 21c 6. i förordning (EU) 2021/241 för att skydda EU:s omedelbara energitrygghet.

kostnaden för REPowerEU-åtgärder räknas som klimatutgifter, långt över minimikravet på 37 %. Detta ytterligare stöd inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens för klimatåtgärder uppgår till 47,8 miljarder euro.

Diagram 28: Andel av den beräknade kostnaden för åtgärder som bidrar till REPowerEU-målen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

Källa: Resultattavlan för återhämtning och resiliens.

För att kunna dra nytta av det ekonomiska stöd som finns tillgängligt för REPowerEU-kapitlen måste medlemsstaterna uppfylla 372 delmål och 254 mål. Den 5 juni 2024 betalades det första icke återbetalningspliktiga stödet ut till Frankrike för uppfyllandet av fem delmål och mål inom ramen för REPowerEU[76]. Dessa omfattade bl.a. valet av projekt för utfasning av fossila bränslen inom industrin som förväntas minska användningen av fossil energi med 250 GWh per år och ikraftträdandet av lagen om påskyndad produktion av förnybar energi för att påskynda tillståndsförfarandena. Per den 31 augusti 2024 hade 68 delmål och mål (av totalt 622) rapporterats som slutförda men hade ännu inte formellt bedömts av kommissionen. Med tanke på antagandet nyligen av REPowerEU-kapitlen är det fortfarande för tidigt att bedöma genomförandet av de nya reformer och investeringar som ingår i dessa. För att bidra till REPowerEU-målen i rätt tid uppmuntrades dock medlemsstaterna att inkludera mogna projekt i sina REPowerEU-kapitel och säkerställa ett påskyndat genomförande.

[76] Medlemsstaterna kunde fram till slutet av 2023 begära förfinansiering från REPowerEU-anslaget med upp till 20 % av den ytterligare finansieringen. För att tidigarelägga det ekonomiska stödet till deras REPowerEU-åtgärder betalades 10,4 miljarder euro ut till de 21 medlemsstater som begärde det (Sverige och Nederländerna begärde ingen förfinansiering).

Exempel på åtgärder i REPowerEU-kapitlen:

Reformer:

- **Spanien** kommer att införa en viktig reform som förbättrar tillståndsgivningen för projekt för produktion av förnybar energi och elnätsinfrastruktur. Reformen syftar till att i) underlätta utbyggnaden av förnybara energikällor och ii) effektivisera handläggningen av tillståndsansökningar.
- **Polen** kommer att säkerställa en snabbare utbyggnad av förnybara energikällor, särskilt landbaserade vindkraftverk, tack vare långtgående reformer för att underlätta tillståndsgivning, genom att införa ett enhetligt regelverk, göra det möjligt att lämna in begäran elektroniskt och säkerställa insyn när det gäller tillgänglig nätanslutningskapacitet. Totalt förväntas 30 gigawatt förnybar energi anslutas till nätet senast 2026.

Investeringar:

- **Portugal** kommer att ge stöd till tillverkningskapaciteten för strategisk teknik för att uppnå nettonollutsläpp, såsom tillverkning av solpaneler i Portugal och Europa, teknik för landbaserad och havsbaserad förnybar energi, elektrolysanläggningar och hållbar biometan.
- **Rumänien** kommer att ge stöd till fler än 120 000 bostadsägare för att de ska installera solpaneler och till fler än 30 000 bostadsägare för energieffektivitetsåtgärder – utöver riktat stöd för liknande investeringar till 14 000 energifattiga bostadsägare och utsatta energikonsumenter.
- **Belgien** kommer att underlätta integration och import av mer förnybar energi i och runt Nordsjön genom att stödja utvecklingen av ett centrum för havsbaserad energi (en ”energiö”) i Nordsjön. Detta kommer att möjliggöra anslutning av minst 3,15 gigawatt framtida havsbaserad vindkraft till det landbaserade elnätet.

B. Översikt över åtgärder som har en dimension eller verkan som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder som ingår i alla REPowerEU-kapitel

REPowerEU-åtgärderna har en stark dimension som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder

Gränsöverskridande projekt och projekt som omfattar flera länder är avgörande för att uppnå REPowerEU-målen på medellång sikt och uppmuntras inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Åtgärder med en dimension eller verkan

som är gränsöverskridande eller omfattar flera länder är sådana som bidrar till att trygga EU:s energiförsörjning eller minskar beroendet av fossila bränslen och/eller energiefterfrågan. Även om stödet från faciliteten för återhämtning och resiliens till verklig gränsöverskridande infrastruktur var begränsat på grund av dess komplexitet och tidsplaner för genomförandet har de flesta medlemsstater i sina REPowerEU-kapitel inkluderat reformer och investeringar för att uppgradera sin energilagringskapacitet och sina kraftnät. Dessa reformer är utformade för att underlätta integreringen av förnybara energikällor och förbättra nätets flexibilitet och effektivitet och därigenom stödja en bredare EU-omfattande energiinfrastruktur. Alla 25 REPowerEU-kapitel som antagits fram till den 31 augusti 2024 innehåller åtgärder med en dimension som omfattar flera länder eller är gränsöverskridande, med en total beräknad kostnad på 48,7 miljarder euro, vilket motsvarar 76 % av den totala kostnaden för åtgärder i kapitlen, långt över det minimum på 30 % som krävs enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Några av de viktigaste dimensionerna och projekten som är gränsöverskridande och omfattar flera länder är följande:

- Flera medlemsstater har inkluderat projekt för gränsöverskridande elsammanlänkning i sina planer för återhämtning och resiliens. Belgien håller t.ex. på att bygga en konstgjord energiö i Nordsjön, som kommer att ansluta minst 3 GW framtida havsbaserad vindkraft till det landbaserade elnätet och underlätta import av förnybar energi från grannländerna. Italien håller på att förbättra sin interna energiinfrastruktur genom att dra undervattenskablar mellan Sicilien och Kampanien, och håller även på att uppgradera förbindelseledningarna för överföring av el med Österrike och Slovenien för att förbättra de gränsöverskridande elflödena. Detta kommer att öka energiresiliensen och integreringen av förnybara energikällor.
- Det görs investeringar i gasinfrastruktur som syftar till att minska beroendet av rysk gas och säkerställa energitryggheten i hela EU. Polen håller t.ex. på att utvidga sitt gasnät mellan Gdańsk och Gustorzyn, Kroatien ökar kapaciteten vid LNG-terminalen på ön Krk, med anslutningar till Ungern och Slovenien, och Italien ökar anslutningarna till Österrike och Centraleuropa.
- Vissa medlemsstater, t.ex. Frankrike och Spanien, fokuserar på gemensamma investeringar i produktion av förnybar vätgas (viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse), som har en dimension som är gränsöverskridande och syftar till att stärka värdekedjan för vätgas i hela EU. Kroatien finansierar projekt för förnybar vätgas inom ramen för North Adriatic Hydrogen Valley, som sammanför Kroatien, Slovenien och regionen Friuli-Venezia Giulia i Italien.

Ett gemensamt drag för alla dessa projekt är att deras slutliga mål är att minska energiefterfrågan, minska användningen av fossila bränslen och säkerställa försörjningstryggheten, och därigenom lämna ett stort bidrag till REPowerEU-målen.

Information om REPowerEU-kapitlen i planen för återhämtning och resiliens finns också i avsnittet om REPowerEU i resultattavlan för återhämtning och resiliens[77].

[77] Se https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/rePowerEu.html.

4. Slutsats

Uppfyllandet av delmål och mål och utbetalningarna av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens har påskyndats efter de förseningar som skedde 2023. Även om medlemsstaternas och kommissionens insatser under 2023 var inriktade på översyner av planerna för återhämtning och resiliens med anledning av REPowerEU-planen har utbetalningstakten därefter ökat. Fram till den 31 augusti 2024 hade över 40 % (265,4 miljarder euro) av de tillgängliga medlen från faciliteten för återhämtning och resiliens betalats ut till 25 medlemsstater. Enbart under rapporteringsperioden[78] bedömde kommissionen att 908 delmål och mål hade uppfyllts på ett tillfredsställande sätt i 27 betalningsansökningar och betalade därefter ut 112 miljarder euro till medlemsstaterna. Om den nuvarande takten bibehålls räknar kommissionen med att ha betalat ut mer än 300 miljarder euro i slutet av 2024. Vidare har 85 % av de delmål och mål som skulle ha uppnåtts senast under första kvartalet 2024 antingen bedömts av kommissionen som uppnådda eller rapporterats av medlemsstaterna som slutförda.

Effektiviteten hos faciliteten för återhämtning och resiliens och dess prestationsbaserade inriktning har bekräftats i halvtidsutvärderingen av faciliteten. I rapporten, som offentliggjordes i februari 2024, betonades att både utbetalningen av medel vid framsteg i genomförandet och stödet till kombinerade reformer och investeringar var de mest framgångsrika inslagen i faciliteten för återhämtning och resiliens, ofta med ömsesidigt förstärkande effekter. Medlemsstaterna och berörda parter uttryckte sitt stöd för facilitetens prestationsbaserade karaktär tack vare den förutsägbarhet och ansvarsskyldighet som följer. I utvärderingen noterades också effekterna av snabba utbetalningar av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens när det gäller att stödja medlemsstaterna i kristider och upprätthålla nivån på de offentliga investeringarna, samtidigt som den unika kombinationen av investeringar och reformer hjälper EU:s ekonomier att bli bättre rustade för den gröna och den digitala omställningen samt för framtiden.

Efter halvtidsutvärderingen av faciliteten för återhämtning och resiliens har kommissionen intensifierat insatserna för att förenkla och påskynda genomförandet. Den 19 juli 2024 antog kommissionen en uppdaterad vägledning om planer för återhämtning och resiliens för att effektivisera genomförandet av faciliteten och förenkla rapporteringskraven för medlemsstaterna. Den uppdaterade vägledningen ger ytterligare klarhet om möjligheten att ändra en plan för återhämtning och resiliens enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och vilka möjligheter det finns att göra ändringar i en plan för återhämtning och resiliens i händelse av att objektiva omständigheter föreligger. Vägledningen ger även större klarhet om under vilka villkor som stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder kan kombineras för att stärka synergier.

[78] Den 1 september 2023 till den 31 augusti 2024.

Eftersom det endast är lite mer än två år kvar innan faciliteten för återhämtning och resiliens upphör i slutet av 2026 bör alla medlemsstaters och institutioners insatser inriktas på ett fullständigt och snabbt genomförande av faciliteten. Eventuella flaskhalsar i genomförandet måste tas itu med, och planerna för återhämtning och resiliens bör vid behov anpassas för att ta hänsyn till nya och föränderliga utmaningar. Kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med medlemsstaterna och viktiga partner för att till fullo ta tillvara möjligheterna som faciliteten för återhämtning och resiliens ger för att snabbt genomföra investeringar och reformer för att ta itu med vår tids utmaningar i syfte att främja den gröna och den digitala omställningen och ytterligare stärka EU:s resiliens och konkurrenskraft.